

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 25

Vol. 14

సంపుటము ౧౪

జెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 26-వ తేది మంగళవారము

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ సప్తి.

క ౧౭౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచి

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతావస్త్రములు పొందియున్నది. వంచభాష చీటి చూచి కొనినా

అమృతాంజనము న క ల విధ నొప్పులకు సంజీవివం

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చార్మపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
జెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవల.
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విచేతములలో కూడ వాడుచున్నారు

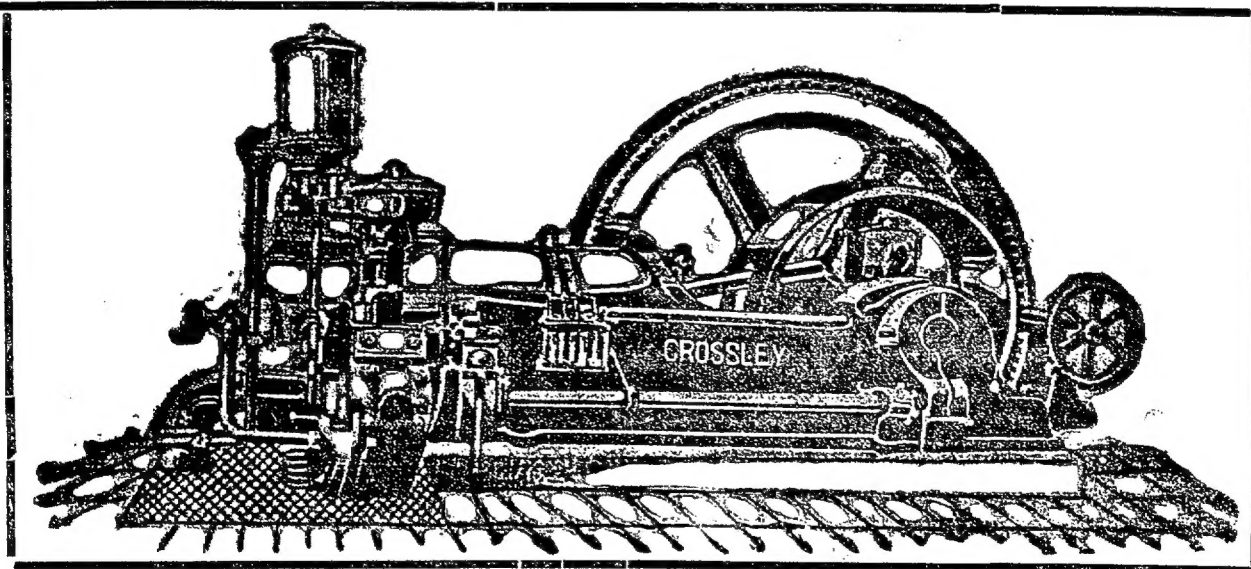
గ్లెనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కిర్పు 0-10-0 డజన్ 1-కిర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీడి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లి గాను అండ్ ఆయిలు ఎంజినుల

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
నప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగు వాటి తొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైననూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది.

ఎంజిన్ల, రైసుమిల్లు స్వంత దారులు, వ్యవసాయదారులు, యంత్రులు మాకు వ్రాయకొరెదము.

క్రాస్లి బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

1546

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది నూర్సానా యాత్రాశ్రీ గారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన మ-రా-శ్రీ కట్టమంచి రామ లింగారెడ్డి యమ్. ఏ. గారు ప్రశస్తిపత్రము వీరికి వ్రాసి యున్నారు.

ఇందు ప్రాసనాచార్యా వీన సాంప్రదాయములు కల చక్కగా వివరింపబడినవి. సుమారు 160 మంది పూర్వ పయోగము లుగావరింపబడినవి. శైలి విశిష్టమైనది. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభిమానులగుటచే జరుగ వచ్చు వ్యాకరణ మంతకుమున్ను తెలుగులో లేదు.

ప్రకరణములు.

ప్రాస్తవికాక రు 1-4-0
1-8-0
0-8-0

ఇది

తాడు

లక్షణము

వలెను.

రామూర్తిగారు,
సుపేట, రాజమండ్రి.

విజయనగర.

మన వెలువడు

యందు సాసప్రతిక.
తా శిల్పమునకు పండిత
పరచనకు ఇది సాదాసర
ప్రముఖ విశేషములందు
చిత్రించుటయైన ప్రశ్నము. వ్యాఖ్యలు పొటిపరిక్షలు!
జహమానములు! ఇట్లు సర్వలక్షణములను బహుళముగా పండిత,
పామర శ్రీ పురుషుని సర్వజనసమాదర్శియమై రాగలవిజయ
దశమి నాడు వెలువడునున్నది. వ్యాసములకు పంపగోరువారు
అక్టోబరు 25-వ తేదీలోపున కార్యస్థానమునకు చేరుటకులంప
వలెను. మాదిరిపతి ఉచితముగా పంపబడును. వలయువారు,
ఆరణ్యము బిళ్లలపంపిన బడయగలరు. పిమ్మట సందాదారులకు
వారి చందానుండి, ఈ ఆరణ్యము మినహాయించుకొందును.

చందా సంస్కరణమునకు రు 2-0-0
అనువలకు 1-12-0
విడిపతి 0-8-0

కార్యదర్శి

లలితాకార్యస్థానము, విజయనగరము.

ఆయుర్వేదకలావిభాగము

విద్యాక కె. శేషశాస్త్రిగారి

జగత్ప్రసిద్ధ ఆయుర్వేదాపదములు 3114

చంద్రమాదపాకము: జ్వరము, పాండు, మున్నగునాటిలన కలిగిన ఆ క్రింది పొగట్టి మంచిబలమును ఇచ్చును. ధాతుసం బంధమైన వ్యాధులకును శ్రీవ్యాధులకును శక్తిని కలిగిస్తూ జీవధమలలో లోకప్రసిద్ధి కెందినది. ఒక నేరు రియా మాత్రమే అన్ని విధముల వ్యాధులకు జీవధమలు దొరకుచున్నవి.

అడన్:—మ్యానేజర్, ఆయుర్వేదశాలా
శృంగేరి పోస్టు, మైసూరు ఇలాఖా.

వీర్యబండ్ ధాతుపుష్టికి 2043

గంటలలో యంత వీర్యమునైన విజయములై గట్టి పలువి ముసలివారికి బహిష్కరింపబడ సంసారమును విచ్చినది మూత్రములను కలలోను ఇంద్రియవృద్ధులనును తీక్షణునిలు పును. నూతనకీర్తి పలుకర్చుచును. 2-0-0. చిన్నబుడ్డి 1-8-0. ఆమృతరత్నాకరం 45 బందరువీధి మద్రాసు

లలితా శ్రమ గ్రంథావళి

ముగ్ధుల సంధ్యావందన భావ్యము. ఇందు సంధ్యా వి చార తత్వము శబ్దవిచారణయను అచటను ఫలములును, కేకవాది నానూర్ణ పాదాయము, వ్యాపృతి గాయత్రీగ్రంథములు మొ దుగునవి సకారణ విధానములలో 25 విషయములున్నవి నూ తనము. ప్రతివారియింబును బ్రాహ్మ్య సంపాదకముగాన నుండ దగినది 500. తే యన్నా తింపబడినవి. మంచి సమయము. స్వర్గ పడుదు. ఆస్తికలకు మేలైన గ్రంథము రు. 1-8-0

బాలాపూర్ణనామస్తోత్రము. ఇందు బాలవికాస్తో

ప్రసరాజకవచములు నామావళియనుగూడ గలవు. 0-4-0

ముగ్ధులపరప్రకాశిక 1-8-0

హిందీ పద్యములు. పీఠికయందు వేదాంతార్థము వి

రింపబడియున్నది. 0-4-0

ఒకరకములోగాని భిన్నరకములగాని మూడు పుస్తక

ములు తీసిన తిపాలాఖర్చు భరించెదము. తేనివో కొనువారిదే.

మొదటి- నుటులబయ్యశాస్త్రి,

6-9, సోలయప్ప మొదటిపేద, మైసూరుపూర్వద్రాసు.

గ్రామాభివృద్ధి యవసరము

వ్యవసాయ విచారణసంఘ విచారణ

డాక్టరు మాక్ సాక్ష్యము పూర్తియగుట

పూనా, అక్టోబరు 25:— డాక్టరు మాక్ మరల నేడువయము వ్యవసాయ విచారణ సంఘము నెదుట హాజర యొకు. క్యాబ్లగా రింకను విచారించిరి. డాక్టరు మాక్ గారు ఆవిచారణ సమయమున నత్యుత్సాహముతో గ్రామసమస్యను పరిష్కారముగ వీక్షింపవలెననియు అయ్యది అన్ని విధముల నిభి వృద్ధి గాంచుటకు జాడవలెననియు చెప్పిరి. “నాఆవర్యము గ్రామము అభివృద్ధియే” యని ఆయన అనేకసార్లు చెప్పెను ప్రభుత్వమువారు బియ్యము కాగితపుపని మున్నగు చిన్న పరి శ్రమలకు మొదటి యంతరములలో డాక్టరుమాక్ ఒప్పుకొనిరి. ఆప్రధానముగ వృత్తులు రెండు విధములు. ఒకటి వ్యవసాయ దారులు స్వయముగ కష్టపడి చేయు నాలు వడుకుట నేరేవంటి వ్యర్థ పరిశ్రమలు. రెండవరకము పెద్ద పెట్టుబడి పెట్టి పరిశ్ర మల జేయుచును వ్యవసాయదారులను సంవత్సరములో కొంత కాలము కార్యములనుండి వ్యవసాయమునలప పండిన పదార్థ ముల నుపయోగించుట.

మొదటిరకము వ్యర్థ గృహపరిశ్రమమేనా యని డాక్టరు మాక్ ప్రశ్నార్థముగాడిరి. డాక్టరు మాక్ ప్రశ్నార్థమును రెండవరకము అవకాశము గలననియు ఆరావృత్తున రెండు రక ములును అనుసరింపబడుచుండెననియు చెప్పిరి.

సర్ మిలీల్ మెహతాగారి ప్రశ్నకు సాక్షి ప్రత్యు త్తరమిచ్చుచు యీరెండు రక ము ల లో ఆ ప్ర ధా న వృత్తులలో నేకగాని ప్రభుత్వ సహాయ ము ను ప్రో సి నే యజాలనని చెప్పిరి.

కాల్కత్తాగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు పిల్లలను పనులలో ని కింపుటలన పాఠశాలకు బోకుండజేయుటగునని డాక్టరు మాక్ గారొప్పుకొనిరి.

వ్యవసాయదారులు డబ్బును సరియైనవిధమున ఖర్చుపె ట్టచోపుటలన అప్పులపాలగుట లేదాయని ప్రశ్నింపగా సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు క్రిందటి జనాభాబట్టిమాడ గ్రా మములందు అప్పుజేయువారు తగ్గిరియో, ఇందుకు కారణ ము బొంబాయిలో చాలనుండి వ్యవసాయదారులు అప్పుదీయ తక్కియున్నంతవరకు దీసిగనియు, తరువాత భూములను బోగొ ట్టుకొని భూమిలేని కార్మికు లగుచుండెననియు చెప్పిరి. ఈ అ ప్పులపాలగుటకు కొంతవరకు పండుగలు పబ్బములు అతి విరివి గజేయుట కారణ మని వారొప్పుకొనిరి.

కామతుగారు ప్రశ్నింపగా డాక్టరుమాక్ ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు దేశములోని విజ్ఞులు సంస్కరణములకు పూర్వము కన్న వ్యవసాయసమస్యలనుం చెక్కవ అభిరుచిగల్గియుండెర నియు అది చాలవోట్లు తెలిపిగాదనియు చెప్పిరి. అఖిలభారత పరిశోధక సంస్థను స్థాపించినపుడు యిప్పుడున్న సెంట్రలు కాలను కమిటీ, వ్యవసాయపుబోర్డు మున్నగువాని స్థితి యే మనవి కామతుగారుగూడా డాక్టరుమాక్ యిటులచెప్పిరి. సెంట్రలు కాలనుకమిటీ భారత ప్రభుత్వపుష్టు ప్రకారము నర్తకముచే బలపరపబడుచున్న ప్రత్యేకసంస్థ. కాబట్టి అది పరిశోధనసంస్థ వచ్చినపిమ్మట నజేయుండును.

రాజధానిలో కరవు ప్రదేశములందు వ్యవసాయము లు పీ న స్థి తి లో నుం డుట కు కార ణము, మగ్గతరగతివారు వ్యవసాయేతర కార్యములందు విరివిగ నుండుటగాక వ్యవసాయముకొరకు అప్పుజేయుటలన్ని ననుమాట నిజమేనా యనియుడుగగా డాక్టరుమాక్ వాటిని వేరుజేయుట కష్టమనియు, వ్యాపారము నభివృద్ధిజేయ ప్రయత్నములు జేయ వలెననియు, కొనువారిని అమ్మువారిని ఒక్కచో జేగ్గుటకు స వాకారసంఘముల నెమ్మదిగ స్థాపింపవలెననియు చెప్పిరి. అధి కవిచారణను కత్తెరుగారి సిబ్బందికిగాక అసధికార వర్గముని కొప్పజేపువలెనని సాక్షి అనేకసార్లు చెప్పిరి.

క్రొత్తిగా సభ్యుడుగ జేర్చుకొనబడిన మాల్టీగారికి ప్ర త్యుత్తరమిచ్చుచు, వ్యవసాయపు పంటలపై ఆ గూవోట్ల పమ్ము లులేకుండజేసి వ్యవసాయమునకు సహాయముజేయ బ్రయత్నిం చుట చెడుపద్ధతిమాల మనని డాక్టరుమాక్ గట్టిగచెప్పిరి.

(నవు)

మరియొక ప్రశ్నకు సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సెంట్రలు కాలనుక గావించుచున్న పరిశోధన కార్యము ను విడువరాదనియు పరిపంట సంకీర్ణ భారత దేశము న నన్ని భాగములకును సమానమేయనియు, అందు పరిశోధన కార్యము యిప్పుటికి 15 సంవత్సరములనుండియు జరుగుచుండె ననియు చెప్పిరి. ఈ భాగములందు కేంద్ర సంస్థ యొక్క యొడల కలిసి పని జేయుటకు చాల సహకారము నుండును. ఈ పనులలో వ్యవసాయపుబోర్డు మొదటికోణములోవలె యీయధ్య సంవత్సరములలో ప్రయోజనకారిగ జేపొయ్యవని వారు దలం చిరి. అయ్యది యీయధ్య ముఖ్యముగ వ్యవసాయసమస్యలను గూర్చిగాక పరిశాలనా విషయముల జన్మించుచుండెను య్యది విస్తారముయైనవి వారు కామతుగారితో నేకీభవించిరి. కాని దాని నొక్క దెబ్బతో నాశముజేయరాదు. ఇంకను అది ప్రయోజనకరముగ జేయగలపనులు మరీకొన్ని గలవు.

డాక్టరుమాక్ అభ్యుత్తులకు అంతట ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు జయప్రదముగ పరిశోధనకార్యముజేసినవారికి బహుమాన మొ సంగవిషయమై తీవ్రముగ ప్రాతి హ్యమును చెప్పిరి. అందు వలన కాస్త్రము పరిశోధన కార్యకామాల మందియు నాశన మగునని వారుచెప్పిరి. కాస్త్రజ్ఞులకు బహుమతి గ్రామములపు రోభివృద్ధి దప్ప మరొక్కటిలేదు. ఇంతటితో డాక్టరు మాక్ గారిని అందరయెదుట విచారించుట ముగిసెను. పిదప పూనా విద్యాలయమునుగూర్చి రహస్యముగ విచారించిరి.

డాక్టరు బరన్సుగారి విచారణ

పూనా, అక్టోబరు 25:—ఈసాయంత్రము వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారు వ్యవసాయశాఖ శాఖయింటు డైరెక్టరు డాక్టరు బరన్సుగారిని విచారించుచు వ్యవసాయపరిశోధన పరిపాలనములగుగూర్చిన సాంకేతికవిషయములగుగూర్చించిరి వ్యవసాయపరిశోధన ప్రచారములవిషయమున రాష్ట్రీయప్రభ త్యులపై భారతప్రభుత్వమున కేల యధికారముండవలయునో వారు తెలుపు లేదనిరి. తమకు చెప్పినంతవరకును పూనా కళాశాలలో జనువుకొన్నవారిలో ఒక్క విద్యార్థిగూత్రము తన భూమియందు ఆహ్లాదులన్నిటిని ఆవరణలోబెట్టి పెట్టి భూస్వామి యయ్యెనని చెప్పిరి. వ్యవసాయ పబ్బభివృద్ధులవారు భూమిసాగుకు దగ్గరవుటకు కారణము డబ్బుకొను భూమిలేక నని రెండు ముఖ్యకారణములను వాద చెల్లిరి.

కామతుగారి ప్రశ్నకు డాక్టరు బరన్సు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ప్రభుత్వమువారు కొద్దిభూములకు భూమిచ్చినను యీ సంఖ్య హెచ్చునని చెప్పబలమనిరి.

విద్యవిభాగమునుగూర్చి డాక్టరు బరన్సుగారు చెప్పుచు కళాశాలయందు నేర్చుకొనువిద్యకును రాజధానియందు దేశభా వలలో విద్యనేగొన్నానములం దొసగు శిక్షణమునకునుమధ్య పి కసంవత్సరం కళాశాలలోగూర్చి తేదాగలదనియు, అందు కాస్త్ర మును చెల్లపకుండ మార్గములగుగూర్చి శిక్షణ మొసంగబడునని చెప్పిరి.

పశువ్యాధిపరిశోధనము

కమాననువారంటిల బొంబాయి పిల్లలచెటిరినరి కాఖ నూపరింపెండెంటు ఇ. యస్. ఫెయ్యు బ్రదరుగారిని విచా రింపగా, మత్తేర్వరము సంయుక్తరాష్ట్రములలో కొండలమీద నన్నన, పనిజేయుట తగినపరిసరములగల్గియున్నను స్థానిక పనులగుగూర్చి పనిచేయుటకు దూరమనియు, అది పశువ్యాధు లగుగూర్చిన పనులగు పరిశోధన గావించుటకు కేంద్రసంస్థ నుండె వలెననియు చెప్పిరి ఈకారణముచేత దాకివోడు ఆయావో ట్ల నచటిసమస్యలగుగూర్చి చూచుటకు పరిశోధనాలయములం డవలెననిచెప్పిరి. పశువ్యాధులగుగూర్చి పరిశోధించుట భారతదేశ మున అధికముగ చాలముఖ్య మని చెప్పిరి. దానిని బాగా పని జేయుండుట అవసరము. (అ. ప్రె.)

గుణము! గ్యారంటీ!! మూలికావైద్యము!!!

నారాయణి

ఇది శుక్లవస్త్రము, శ్రీలక్ష్మి తెలుగుకుము,ముకుకుల, 4 వాయలు సారించును. వారంతోజాలకు సరిపడుపాక కట్టు 1 మానారసింహ లేహ్యము ఆ వైద్యుడు లన్నిటిని నిర్మూల చేయగలరు. తు 10 డబ్బీరు 1-0-0.

శ్రీరామకృష్ణాయుర్వేద ఔషధాలయము, రాజమండ్రి.

నానాన్యాయము

గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

రెండవ భాగము

23-వ ప్రకరణము

వేరింటికాపురము

వేరింటికాపురమునందు నా కదివరకే అనుభవము కలిగినది. అందఱులలోను బొంబాయిలో నేను ప్రత్యేకముగా కాపురముండియు యుంటిని. కాని నెటాలలో కాపురము చేసుకొనినానికంటే విలక్షణమైనది. నెటాలలో గౌరవమును కాపాడుటకే ప్రత్యేకముగా కొన్నివ్యయములను చేయవలసియుండెను. నేను భారతీయులలో బారిష్టరు నగుటచే భారతీయుల గౌరవమును నిలుపుటకు బారిష్టరు దర్జాకు తగినటుల నుండుటపరమైనది. అందువలన మర్యాదగల బంధు మేటలో నొకమంచియులు యేర్పరచబడెను అయింటి నుండు బల్లలు కర్చిలు వీసములు మున్నగు సామగ్రిలన్నిటిని పరిగ్రహింపజేసిరి. మాభోజనము సామాన్యమేయైనను అంగీకార మిత్తులను సహకారులగు భారతీయ ప్రముఖులను తరుచుగా భోజనమునకు పిలువవలసియుండుటచే భోజనవ్యయముగూడ హెచ్చుగానే యుండెను.

ప్రతియింటను నొకమంచివాడ గండకతప్పదు. నేనది పరకన్నదును నొకరునుండుకొని యుండలేదు. ఒకమిత్రుడు సహాయకుడుగా నుండెను. ఒకపాపకుడుండెను. అతడు కుటుంబములో నుండగానే యుండెను. గుమాస్తాకుకూడ నాయంటనే బసయైన భోజనమునుగూడ నేర్పరచబడెను.

ఈరీతిగా కుటుంబ నిర్వహణము బాగుగానే జరిగినదిగాని దానిలోగూడ కొన్ని సంతాపకరములగు అనుభవములు కలిగినవి.

సహాయకుడు చాల తెలివైనవాడు. అతడు విశ్వాస పాత్రుడనిగూడ నేను తలచితినిగాని అవివరమున మోసపోతిని. నమాస్తాలలో నొకనిచేసిన సహాయకునకు యార్జ్యకలిగి గుమాస్తానుగూర్చి ఒకచిత్రకథను కల్పించెను. అందువలన నా కాసుమాస్తాచేసిన అనుమానము కలిగినది. అనుమానా కోరిక వాడుగాన నాకు తనమీద సమమానము కలిగినట్లు గ్రహించగానే నాయుంటినుండి తేలిపోయెను. నేనతనివిషయమున ఆన్వాయము చేసితినినదిచి చాలవిచారించితిని. ఈలోగావంట వాడేదోపనియిన వెళ్లిపోయెను. మరియొకని నియమించితిని. అతడునట్టి కుంటరియని నాకు తరువాత తెలిసినదిగాని నాకు మాత్రమేతడు మహాపకారియైయున్నాడు. అతడు వచ్చిన రెండు మాడుకోజలలోనే నాయుంటిలో నాకు తెలియకుండ కొన్ని అక్రమములు జరుగుచున్నవని తెలుసుకొనెను. నులభముగా నితరులను నమ్మెదనుగాని అక్రమమును సహించను. నేను ప్రతిదినమును మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు ఫలహారము (లంచ్) చేయుటకు కచ్చేరినుండి యింటికి వెళ్లెనువాడను. ఒకనాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు వంటవాడు పరుగెత్తి కచ్చేరికివచ్చి తక్షణమే యింటికి రావలెననెను.

ఏమిజరిగినది. ఇప్పుడు నేనెటుల రాగలను. అదియేమో చెప్పము" అని నేనంటిని.

"ఇప్పుడు రాకున్న మీరే చింతించెదరు. మీయిష్టము" అని అతడనెను.

నాకేమానమ్యము కలిగినది. వంటవాడు ముందు నడుచుచుండెను. అతనివెనుక నేనును ఒకగుమాస్తాయును నెట్టిమి. ముఖము నతడు తిన్నగా మేడమీదికి తీసుకొనివెళ్లెను. అచట నాసహాయునిగదిని చూపించి "లోపలికి వెళ్లిచూడు"డనెను.

తలుపు లోపల గడియ వేయబడియుండెను. గట్టిగా రెండుమాడు సారులు తలుపుకొట్టగా చివరకతడు తలుపు తీసెను. అగదిలో సతరును ఒకవృద్ధిచారిణియు నుండిరి.

"నీవు చెడలిపోయ్యు. మరల నెన్నడు నీయింటికి రాకుము" అని నే నాత్రి పంపివేసితిని.

"నీన్ను నమ్మినందులకు నీవు నన్ను పూర్తిగా మోసపుచ్చితివి. ఇకనీకును నాకును యెట్టిసంబంధమును లేదు" అని నే నతనితో నంటిని.

"నీకుట్టు బట్టబయలు చేసెదను" అనినన్నతడు బెడరింపసాగెను.

"నేనుచేసిన అక్రమమేదైన నున్నచో నీయిష్టమువచ్చి నటుల వెల్లిచేయవచ్చును గాని తక్షణమే నీవు చెడలిపోవలెను" అని నేనంటిని.

అతడు మరింత మండిపడసాగెను. అప్పుడు క్రొండమున్న గుమాస్తాను పిలిచి "నాయంటున్న వారిలో నొకడు అక్రమముగా ప్రవర్తించెను. అతనిని నాయంట నందుకొనుట నా కిష్టములేదు. చెడలి పొమ్మనిన నతడు పోననుచున్నాడు. కాన అతనిని సాగనంపుటకు మీరెవరినైన వంపగోరెదను" అని నను సార్పూర్వముగా పోలీసు మాపర్మెంటుకు తెలుపుచుంటిని. అంతటితో నాసహాయుడు లొంగివచ్చెను. "నేను తప్పుచేసితిని. వెంటనే చెడలిపోయెదను. పోలీసువారికి తెలుపకుడు" అని వేడుకొనెను.

ఈ దుర్మార్గుని సహవాసమువలన నేను మంచినీటిని గ్రహించితిని. అతడును చాలవిధముల మోసపుచ్చెను. అతడు యోగ్యుడకూడని నేను వింటినిగాని నావివరమున విశ్వాస పాత్రుడని తలచితిని. అతని నీతివంతమైనచేయదలచి నాకే చిత్తు తెచ్చుకొంటిని. చాలమంది మిత్రులతనినిగూర్చి తెలిసిను నాకు తిక్కతిగలేదు.

ఈక్రొత్తవంటవాడు రానిచో యీ అక్రమమును కని పెట్టియేయుండను. ఆసహాయుని మాటలనన్నిటిని విశ్వసించుటచే నేనుగూడ అన్వాయముచే చేయుచుండియు నును. నన్ను మోసపుచ్చుటలో అతనికి గట్టివేర్వకలదు.

కాని నా ఉద్దేశము మునిదగుటచే భగవంతుడే నాకు దారిచూపించెను. అప్పటినుండియు నేను కనుగొని మెలగుచుంటిని.

అవంటవాడు నాకు మహాపకారియైయున్నాడు. వానికి వంటపని సరిగా తెలియదుగాని యీ అక్రమమును అతడు నాకు తెలుపక పోయినచో నాకెన్నటికిని తెలిసియేయుండదు. ఆత్మీయ అధివరకుగూడ నతడు చాలసారులు నేను లేనపుడు నాయంటికి తీసుకొనివచ్చెనని నాకు తరువాత తెలిసినది. కాని అతని అక్రమమును నాకు తెలుపుట కెవరికిని ధైర్యములేక పోయినది. వీలనగా అతనిమాటలను నేను వేదవాక్యములవలె నమ్ముచుంటిని వారందరు నెరుగుదురు. అవంటవాడు ప్రత్యేకముగా నందులకేవచ్చెను.

"మీరు నులభముగా నితరులమాటలను నమ్మెదరు గాన నేను నాయంట నుండజాలను. వెళ్లిపోయెద"నని అవంటవాడప్పుడే తెలిపెను. సరే పొమ్మంటిని.

అనుమానానుగూర్చియు నాసహాయుడు నాతో నలభముల తెలిపెననిగూడ నాకుపుడే తెలిసినది. అనుమానాను సమాధానపరచుటకు చాలప్రయత్నము చేసితినిగాని అతనికి పూర్తిగా సమాధానము కలగలేదు. ఒకసారి మనమునొచ్చినవిషయముల పరిపడుట అసంభవము. (మో. క. గాంధీ. ఎంగ్లయిండియా, 21-10-26)

జాతిగర్వము

జాతిభేదములను అంతమొందింపవలయునని ఉత్సాహముగల ఒక జర్నలు విలేఖనుడు నాకు ఇటీవల ఒక లేఖవ్రాసెను. విరోధాభిప్రాయమునందలి శ్వేతజాతులవారు అజీనీయులను పట్టు ను రిఫ్యూజట్లు అక్రమము గావించినవిధము, అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములవారు నీగ్రోలను అణచుచున్నవిధము ఈ విలేఖనుడు వివరించుచు ఇట్లు వ్రాసెను:—

"వర్తమానములను సీరమునట్లనర్చి శ్వేతజాతులవారు అగ్రజాతులవారిని నిరూపించుటకై వారట్లుచేయుచున్నారు. శ్వేతజాతులకు చేరిన మతభోధకులు నల్లజాతిమతభోధకులతో కలిసి ప్రయాణముచేయురు. ఒకపర్యాయము ఒకస్త్రీనురునందు శ్వేతముఖుడగు మతభోధకుడు నల్లజాతి మతభోధకుడుకలిసి ప్రయాణము చేయవలసినవచ్చెను. శ్వేతముఖుడగుట అంగీకరింప నందున నల్లవానికి టికెట్టు సొమ్ము వాతను ఇవ్వబడెను. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములో ఒకతెల్లవాడు మోటారు బండి దొంగలించెను. నాలుగువారుములకై విధింపబడెను. నీగ్రోయొకడు బైసికలుబండి దొంగలించినందులకు అదే న్యాయ స్థానమున రి సంతకృతముల కతివత్తు విధింపబడెను. ఒకశ్వేత జాతి బాలికను బూత్సారముగ చెరిపినందున అమెరికాలో డిలావేరు రాష్ట్రమున ఒక నీగ్రోకు మరణదండన విధింపబడెను. కాని అమెరికాలోని అలాబామరాష్ట్రమున ఇరువురు తెల్ల వారు నల్లస్త్రీలను బూత్సారముగ చెరిపినందున కోర్టువారు చెరి 250 డాలర్లు జరిమానా విధించిరి."

తమజాతి అగ్రజాతియని తెల్లవారికిగర్వము. అగ్రజన్ములకును గర్వము మనయందున్నది. శ్వేతముఖులు నల్లవాని ఏ విధమున పీడించుచున్నారో మనము అస్పృశ్యులపట్ల పీడించుచున్నాము. పాశ్చాత్యప్రపంచమువారు భౌతికసంపద గణించినను నైతికసంపద గణింపలేదు. నైతికసంపదయే నాగరికత ఔత్కృష్ట్యమునకు ప్రమాణము. (మో. క. గాంధీ)

నారాజీనామాకు కారణములు

ఒకసభ మాట్లాడేటట్లులేఖ

మాజి స్టేటులకు పోలీసువారికి గల సంబంధము

(మలబారుజిల్లా పులవనాడు పబ్లికాన్సేటింగునుండి తనఉద్యోగమునకు రాజీనామా యిచ్చిన టి. రామసుబ్బును గూర్చి కల్లకొటనుండి హిందువులికకు ఈక్రిందిలేఖ పంపిరి.)

నేను కడచిన ఏప్రిలు 20లో నాఉద్యోగమునకు రాజీనామా ఇచ్చినప్పుడు రాజీనామాకు కారణము ఏమియుండెనో యని పలువురు ఆశ్చర్యపడిరి. నేను అభివేషవేదనియు, నేను చేసినది పిచ్చిపనియని యు పలువురు ప్రచురణలు, కొన్ని పత్రికలు వివరించెను. ఇప్పుడుకూడ కొందరు జిల్లాలో అభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున నామనస్సం ప్రాయములను స్పష్టముగ వివరించుట అనవసరము.

ప్రభుత్వోద్యోగము చేయుకూడ యువై విమగుజనించిగాని నేను రా

ఉద్యోగమునందుండెను.

నీతో చెప్పి ఉద్యోగము నుండి మనుటచే నేను గౌరవము నువారితో కలగరాన దీర్ఘ కాలముండి యు నాకు స్పష్టముగ చూచించి. మాసికొని అంగీక

అత్యగ్రాహకమునందుండ వలయునా లేదు. నేను ముగ్ధుని అత్యగ్రాహకము కా పాడుకొనవలయు. ప్రశ్న ఉదయించెను. ఉద్యోగ బాధ్యతలను నిర్వహించుట పొట్టుకొనుకొనుట కాక ధర్మ నిర్వహణమునకా యు అలోచన ఏర్పడెను. ప్రై అధికారుల మూచన అంగీకరించిన ప్రభుత్వముపట్లను సంఘముపట్లను అన్వాయముచేసినవాడ నయ్యెనని నాకు స్పష్టమయ్యెను. ఈ విధమున ప్రభుత్వవిధానమీద రోతపడినెను.

ఈకారణములవల్ల నేను నా ఉద్యోగమునకు రాజీనామా ఇచ్చితిని. వేలకొలదిమంది చింత చీకు లేక ఉద్యోగములు చేయుచుండ నామమాత్రము ఇట్టి అభిప్రాయము లేర్పడుట విచరితవిషయమే. అందువల్లనే నన్ను పలువురు ఆక్షేపించిరి. పిచ్చివాడనని నిందించిరి. ఉత్పత్తోద్యోగము ఉన్నతపదవుల నుండి క్రిందపడి దరిద్రము అనుభవియచున్నాను. కాని నా విషయమై ఎవ్వరు చింతింపనక్కరలేదు. ప్రపంచమున ఉన్న నీచములు హెచ్చుగ్గులు మహారాజుభోగము నిత్యదరిద్రము ఏర్పడుచుండుట సహజమేకదా!

రాష్ట్రములందలి కాంగ్రెసు

ప్రచారము

కార్యదర్శి ప్రకటన

అ. భా. కాం. కార్యదర్శి ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారిట్లు (వాయుచున్నాడు:— వివిధరాష్ట్రములనుండి కాంగ్రెసు ప్రచారము బాగుగ జరిగినట్లు ప్రాత్యహకరము గు ని కే దికలు చేరినవి. కర్నాటకమునందు ముఖ్యముగ ఘనమైన కార్యము జరిగినది. అచ్చట హిందూస్థాని సేవాసమితుల కడు శ్రద్ధ వహించిరి. ఆరాష్ట్రమునందు జాను పెట్టెబయలు మధ్య 15000 కాంగ్రెసు సభ్యులు చేర్చుకొనబడిరి. అందు 12000 మందిని నే వాదశమువారు చేర్చిరి. ద శ ము యొ క్క క ర్నా ట క కాఖవారు 10 వేలు సభ్యులను చేర్చుట కే పూ ను కొ ని యుండిరి. అనుకొనినదానికన్న యెక్కువమంది జేర్చిరి. కాంగ్రెసుసభ్యులనే గాక దళ సభ్యుల సంఖ్యగూడ అభివృద్ధిజేసిరి. నేవాదశములన జాతీయాభివృద్ధి కెంటే మేయలగునని వీరి చర్యలన తెలియగలదు. తిరుగు పర్యరాజ్య విధి గూడ పనులుజేయుచున్నారు. మహాత్ముని రాష్ట్ర ము గు నుజరతునందు గూ డ ని ర్మా ణ కార్య క్ర ము సంత్పత్తికరముగ కొనసాగుచున్నది. వీరూర రాష్ట్రము నందు వివిధజాతుల సఖ్యతవిషయమున యెక్కువపని జరిగినట్లు కార్యదర్శి మాలానా మషీ దావూదిగారు వ్రాసిరి. కాంగ్రెసు సభ్యులు చాలమందిని చేర్చుకొనిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రముల కానసభకు, ఘానాసభలకు నుండి కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ బాలు కాంతిప్రసాదుగారు ఉపసభ్యులువారిచే అంగీకరింపబడిరి. (అ. పై.)

మ హామదీయ విద్యామహాసభ

ధర్మగుణమే ముఖ్యము

పూనా, అక్టో 22:— సర్ కరింభాయిగారు రాజా అకబరులచే మహమ్మదీయ విద్యామహాసభ గురువారమునాడు దయమున 11-30 నిమిషములకు సర్ ఇబ్రహీంహయాన్ జాఫరుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. 'బాలీలు' పత్రికాసంపాదకులగు మాలానా నాజీర్ అహమ్మద్ ఖుంజండిగారు ప్రారంభోపన్యాసము నిచ్చుచు మహమ్మదీయ విద్యాభివృద్ధికి ధర్మగుణమే ప్రధానమగుననియు నిధులను తమధర్మగుణముచే

బాలుర హక్కులు

బాలుకులపై బియ్యపుదీక్షగా రుపన్యసింపుచు బురజే తల్లి దండ్రులు పాఠశాలకంపు

మంచి పరిస్థితులు కలుగజేయవలె

గానూ మానసికముగానూ సర్

కననవారసురురక్షియు ఉప్పరి.

హిస్సాంగారోకవ్యాసము

అంగీకరింపబడెను.

కొనుట

తరువరి

హిందూరాజ్ జాఫరు

లిజయవలసినదని ఆడుగగా మీరే

మంచి ప్రతినిధులు చర్చలో పాల్గొనిరి.

కు కల్పకరుగానుండిన కబ్రాజీగారు బీజపూరు నహమ్మదీ

యుల దుష్ప్రవర్తననుగూర్చి తన్నివారణాశ్రమ సాంకేతిక పారి

క్రామిక పాఠశాల వోకదానిని స్థాపింపవలెనని చెప్పిరి. నాకా

యాధ్యమపై సాయంకాలమున బోకోవిజయర్ గారు రెండవమా

జిహలాంతరు ఉపన్యాసము నిచ్చిరి.

మాతక్కులాంటరు ఉపన్యాస మైనవెంటనే ముషీరా జరి

గెను. పూనాలోని ఉద్దా పండితు లందరును పాల్గొనిరి.

సభను జయప్రదముగా జరిపినందుకు సర్ ఇబ్రహీం

జాఫరుగారు తమ ఆంతోపన్యాసములో అందరికిని నందనము

లర్పించిరి.

తీర్మానములు

నిన్న గావింపబడిన తీర్మానములుగాక నేడుగావింపబడిన

వాటిలో ముఖ్యమైన వేమనగా మహమ్మదీయ సంఘమువారు వి

ద్యాభివృద్ధికిరకు తమసంఘముమీదనే ఆధారపడి యుండవలె

నని ఒకటి ఖయూర్ముద్ విలో ఒనంగిన 15000 రూపాయలను

లక్షరూపాయలచేయవలెనని మరొకటి కాపసభా ఎన్నికైన

పిమ్మట విద్యాకాశును మహమ్మదీయ సుంత్రివరముగా చేయవ

లెనని ప్రభుత్వము నారినిజేడుచు ఇంకొక తీర్మానమును గావిం

పబడిన. వేరువేరుజిల్లాలలో ఒసంగబడుచున్న విద్యపై తనిఖీచే

యు ట కు మ హ మ్మ దీ య ధి కార ల ను

తగ్గనట్లుగా ఏర్పాటు చేయవలెననియు, 1917లో నియ

మింపబడినట్టి మహమ్మదీయ కమిటీవారు చేసినవిగతా కి ఫా

రసులను కొర్రాను బోధింపటలోను ప్రైవేటు పాఠశాలలో నునా

మ్మదీయోపాధ్యాయులను ఎక్కువగా నియమింపటలోను ఆ

ములు జరుగవలెననియు, నిరుపేదలగు మహమ్మదీయుల కొరకు

బీజపూరులో పారిక్రామిక పాఠశాలను స్థాపింపవలయుననియు,

పూనాహమ్మదీయ సన్న ఆంగ్లో ఉర్దూపాఠశాలలో బాగు

గా అరబ్బీ నేర్పగల యుపాధ్యాయుని నియమింపవలెననియు, ఒ

క్క కళాశాలలో అరబ్బీ ప్రాధెనరును నియమింపవలెననియు,

అరబ్బీ భాషలో ప్రాత్యేక మొసంగు సమిత్తమై విద్యార్థి వే

తనము లాసంగవలసినదని భూతదయాపరులను వేడుచున్న తీ

ర్మానములు గావింపబడిన. సాంకేతిక పారిక్రామిక వాణిజ్యవి

ద్య సభ్యసంపగలందులకై విదేశములలోను స్వదేశములలోను వి

ద్యార్థి వేతనము లాసంగవలసిన దనికోరుచు, ఓరియంటల్

ఫ్యాకల్టీని పెట్టుటను గూర్చి బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము వా

రు గావించిన తీర్మానమును నిరసించుచు, గుజరాతీ, మరాఠీ, క

న్నడభాషలకువలెనే ప్రభుత్వ కళాశాలలలో

ఉర్దూ ప్రాధెనరుల నియామకమునుగూర్చి తిరిగి విచారణ చేయ

వలసినదని కోరుచు తీర్మానము గావింపబడిన. విద్యాకాశాధి

కారి అఫీసులోని నూపరిం తెండెంటులలో వోకరిని నియమిం

చుట అనవసరమనియు నాసిరులో ఆంగ్లో ఉర్దూ మెడికల్

స్కూలును స్థాపించెదమని చెప్పి 7 సంవత్సరముల క్రిందట

ఇండియను క రెస్సి సమితి

జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారి

అభిప్రాయములు

బొంబాయి, అక్టోబరు 28:— ఇండియను కరెస్సి సమితి గౌరీ కార్యదర్శియగు జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారితో ఆసోసియేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధి సంభాషింపగా సమితి నిర్మాణమును గూర్చియు, అభిలభారత కార్యనిర్వాహకవర్గమును నిర్మించిన విషయముల ప్రకటింపగలమనిచెప్పిరి. రై. ఆ. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు సమితి అధ్యక్షులుగను ఉపాధ్యక్షులలో ప్రస్తుతము పండిత మదనమోహనమాలవ్యా, యన్ శ్రీనివాసియ్యంగారు, లాలాహరికిషన్లాలూ, గౌరీ కపర్జీ, సర్ విక్టరు సానూనుబాబ్లా, బి. చక్రవర్తి, యన్. సి. కేల్కార్, కే. యన్. వాడియాగారు లుండురని చెప్పిరి.

సమితి యొక్క ఆదర్శముల గూర్చియుదుగగా, కరెస్సి విషయముల గూర్చి నిష్పాక్షికముగ వోకపదతిని పరిశీలించుటకు అవకాశములనేర్పరచి, భారతదేశమునకు తగినకరెస్సి విధానమును నిర్మింపవలెననియు, సమితి యాక్రిందిఆదర్శమును వెంటనే పనిజేయునిర్ణయించుకొనిననియు చెప్పిరి. కరెస్సి రాయలుకమిషనువారి రధికసంఖ్యాకులు మారకములేటును 1 షి 6 పెల్ల చొ॥ మండునమ్మములగుర్చి భారతదేశమున ప్రజాభిప్రాయమును సిద్ధముజేసి సర్వు. తానుదాసుగారు చెప్పిన 1 షి 4 పె. లేటునునిర్ణయించుటలని లాభములచెప్పి పనిజేయుమైయున్నది.

ఈ సమితియందు మతభేదములుగాని రాజకీయభేదములుగాని యుండవు. ఇందు రాజకీయభిప్రాయములందు భేదములున్నను ఒక్క రేషియోనుగూర్చి యేకీభవించువారుగలరు. యన్. ఇ. డివాగారు సమితియొక్క ఆ. కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి. ఇచ్చట కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షుడుగ సర్ విక్టరు సానూనుగారుందురు. భారతదేశమున నిరంతరభాగములందు గూడ కాఖలినిర్మింప ప్రయత్నముల జేయుచున్నాము. త్వరలోనే భారతదేశమునం దంతట నీ కాఖలనుగూర్చి ప్రకటింపగలము. దక్కనులో యన్. సి. కేల్కార్గారు అధ్యక్షత వట్టి కాఖ స్థాపింపబడినది. ఈ సమితి. యజమాన్యమున మొదటి బహిరంగసభ 27-వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు కోవాస్తీజహంగీరు హాలులో సర్ విక్టరుసానూనుగారి అధ్యక్షతను జరుగును. అప్పుడు 18 పెన్నుల రేషియోను ఖండించు తీర్మానము గావింపబడును. (ఆ. పే.)

లాహోరు సిటీకాంగ్రెసు కమిటీ

కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనుటకు సభ

లాహోరు, అక్టోబరు 28:— వచ్చే సంవత్సరమునకు కార్యనిర్వాహక వర్గము నెన్నుకొనుటకును రాష్ట్రీయ సంఘమునకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకును సిటీ కాంగ్రెసుకమిటీసభ నిన్న రాత్రి జరిగెను. విదేశీయులకు ధరించినవారిని రాసీయమని నిబంధనను పెట్టుకొనుటచే కొంతకుండి ముఖ్యముగా విద్యాభిలు అల్లరిచేయుటకై వచ్చిరి. కొన్నిగంటలనైపు న్యవహారమును నడుపుటకు ప్రయత్నములు జరిగెనుగాని తుదకు విఫలమనోరథులై యెవరిండ్లకువారు బోయిరి.

పిమ్మట రాత్రి ప్రార్థనాపూర్వకమున ఒకసభజరిగి రెండు తీర్మానములు గావింపబడిన. మొదటి తీర్మానము అల్లరికలుగజేసిన కాంగ్రెసు సుధారకమిటీ సభ్యులపై ఖరికి విచారమును దెలుపుచుండెను. వచ్చేసంవత్సరమునకు ఎన్నుకొనబడిన అధికారవర్గమును దెలుపుచు రెండవ తీర్మానము గావింపబడిన:— అధ్యక్షుడు, మొహా, అనందకీషన్; ఉపాధ్యక్షులు సయ్యదు హబీబ్ షేకు సురాజిదియా బరూచా, సర్దార్ కిషెన్సింగు, బాబుప్రభుధు దియార్, లాలాచందు ఛపీల్, జెవరలు పెక్రటరీ; లాలా భాగోరుదాసు, జాయింటు టరీ; పెక్రటాలావలీముబాయి, ప్రెజరరు; లాలాదష్ రాజ్ఙీ, మక్యంటు. (ఆ. పే.)

ప్రభుత్వమువారిచ్చిన వాగ్దానమును చెల్లించుకొనవలెననియు పూనా ప్రెయినింగు కాలేజీలో మూడవ సంవత్సరపు కొర్రును చేర్పవలెననియు ఆంగ్లో ఉర్దూ హైస్కూల్లో ఉర్దూ నేర్పినవారికి ఉపాధ్యాయులగా నియమింపవలెననియు; హబ్బీ హైస్కూల్లో మొదటితరగతిలో బాలరను చేర్చుకొనుటలో గల నిర్బంధములను తొలగింపవలెననియు సభవారి విశ్వాప్రచారమును నెనెటులో మహమ్మదీయ ప్రచారమును సులభ మగుటకుగాను రాజధానిని గుజరాతు కొంతము, మహారాష్ట్ర ము కర్ణాటకమని విభజింపవలెననియు తీర్మానింపబడిన. (ఆ. పే.)

హిందూస్థాని సేవాదళము

3-వ సభ

గౌహాతిలో జరుగును

హిందూస్థాని సేవాదళము మూడవ సమావేశము గౌహాతియందు డిశంబరులో కాంగ్రెసు వారమున జరుగును. దళమునందు చేరిన సభ్యులందరు రాష్ట్ర దళమునుండి ఎన్నుకొనబడిన వారు ప్రతినిధులుగ సభకు దయచేయవచ్చును. డిశంబరు 10 తేదీ లోపున హబ్బీలో కేంద్ర కార్యాలయమునందు వారిపేర్లు ప్రకటింపబడును. రాష్ట్ర, కార్యదర్శులందఱ సర్టిఫికేటులు పొందినవారు ప్రతినిధి టికెట్టును గౌహాతిలో బడయగలరు.

రాష్ట్రమునకు ఒక్కటే ఓటుండును. ప్రతినిధులందరు ఓటుజేయవలెను. రాష్ట్రమునకు 4 య. ప్రతినిధులైన రావలెను. అంతకు తక్కువ వచ్చినచో రాష్ట్రమునకు ఓటుండదు.

ప్రతినిధులకు రుసుములేదు. ప్రేక్షకులకు రూ 1 చెల్లించి దళమునందు శిక్షణపొందినవారందరు సభ్యులుగ నుండవచ్చును. శిక్షణబొందక సానుభూతిజూపుచు సాలనకు రూ 1 చెల్లించువారు ఆసోసియేటులు వీరుగూడ ప్రతినిధులుగ నుండవచ్చును. ప్రతినిధులందరు తమ యూనిఫారము దుస్తులతో సభకు విచ్చేయవలెను.

ఎన్. ఎన్. హార్దికరు, కార్యదర్శి హబ్బీ.

నోటీసు

నందిపాటి పున్నయ్య అవిభక్తకుటుంబమువారున్న (1) లక్కరాజు రామచంద్రయ్య (2) కుంచా చినపానయ్య (3) పోకల వెంకటస్వామి (4) ఆళ్ల శ్రీరాములుగార్లున్న కలసి నందిపాటి పున్నయ్య కంపెనీ అనుపేరుతో తెనాలిలో ఆన 1920 సంవత్సరం డి 12 జనవరి తేదీలగాయితూ 1926 సం॥ డి 11 అక్టోబరు తేదీవరకు కమిషన్ ధాన్యం అపరాలు వగైరాలు వ్యాపారము చేసినాను. ప్రస్తుతం మేముందరము కలసి వ్యాపారము చేసుకొనుటకు యిష్టములేక కంపెనీ డిస్సాల్య చేసుకుని మాజాయింటు కుటుంబమువారు మాత్రము ప్రత్యేకముగా నందిపాటి పున్నయ్యకంపెనీ అనుపేరుతో నీ వ్యాపారము చేసుకొను చున్నాము. ప్రస్తుతం కంపెనీలో (1) లక్కరాజు రామచంద్రయ్య (2) కుంచా చినపానయ్య (3) పోకల వెంకటస్వామి (4) ఆళ్ల శ్రీరాములు గార్లు కు భాగము లేదు. డి 11-10-26 తేదీనుంచి మాకంపెనీతో వారికి యెట్టి సంబంధములేదు. గనుక డి 11-10-26 తేదీనుంచి వైన ఉదహరించినవారిలో యెవరైనా మాకంపెనీ తరపున లేరము యిచ్చుటకుగాని అప్పు తెచ్చుటకుగాని బాకీలు నమూలు పరయటకు గాని మాకు యేమీ లేదనియు అట్లా వారు యేమైనా జరిగించినయెడల వాటికి మాకంపెనీ జవాబుదారీ వుండదనియు యిందుమూలముగా తెలియబరచుకొనుచున్నాను.

ఇట్లు నందిపాటి పున్నయ్య, తెనాలి, గుంటూరుజిల్లా

సువర్ణ సుందరరసము

సహమేహములకు సంజీవి. కి॥ కి॥ శేటూరి సుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సహమేహములైనను గురుర్చును. ఇకాశకను అనవసరము. 50 మాత్రలు రూ. 5/ వాడువిధము మందుతో పంపబడును. ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

తిరుత్తని హనుమజ్ఞ్యోతిసాలయము

జాతకము

మీ జాతక చక్రము గాని, జననకాల వివరముగాని, రెండును లేనివారు, జాబు వ్రాయువేళనుగాని మాకు వ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము నెలవారి నామాలాగ్రముగ ఫలము వ్రాయుటకు రూ 2-0-0 సం॥ 5-టికి రూ 7-0-0

వి. కె. శరగోపాచార్యులు,

అంజనేయస్వామి జ్యోతిసాలయము, తిరుత్తణి. తంజివిహాసము:— "హనుమాన్" తిరుత్తణి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

విద్యార్థుల సౌకర్యము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము రిజిస్ట్రారుగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—సిండికేటువారు 23-వ తేదీన సభకేసి యాదినవతీర్మానము సంగీకరించిరి.

“ఈదిగువ ట్రాన్సిమిటర్ రిగ్యులేషనులు చాల ముఖ్యమైనవగుటచే వెంటనే ఆమోదించి అమలుజరుపుటకుగాను ఆకడమికు శాన్సిలువారికి శిఫార్సు జేయడమైనది.

1. చట్టము అమలుజరుగకమునుపు 1926 ఏప్రిలు 26 తేదీకి పూర్వము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము కోర్సులప్రకారము చదువుచుండిన కాలేజీల విద్యార్థులకు ఆచదువులు పూర్తియగువరకు ఆకోర్సులే యుంచి వాటి కనుగుణముగనే ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు పరీక్షలు జరుపుదురు. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు నిర్ణయించిన పుస్తకములే యుండును.

2. మదరాసు-విశ్వవిద్యాలయమువారు జరుపు ఇంటరు డి. ఎ. పరీక్షలకు హాజరుగటకు అర్హులగువారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము పరీక్షలకుగూడ అర్హులగుదురు. కాని వారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు చెందిన కాలేజీలలో చదివిన విద్యార్థులే అయియుండవలెను.

3. ఇంటరు డి. ఎ. పరీక్షలలో నేభాగమైన మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్యాసుజేసి మిగతాభాగమునకు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్యాసుకావచ్చును. అట్టివారు పరీక్షంతయు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునందే ప్యాసుయినట్లు గణించబడును.

పై నిబంధనలు అకడమికు శాన్సిలు సభ్యులచే ఆమోదించబడినవి అమలు జరుగును.

సెనేటు అభ్యర్థులు

చట్టపరి జమీందారు అంకినేడు ప్రసాదుగారి స్థానే సెనేటు సభ్యత్వమునకు యీ దినవసారు భూస్వాముల నియోజక వర్గమునందే అభ్యర్థులుగ నీటచిరి.

1. హంత్రిప్రగడ భుజంగరావుగారు, లక్కవరం జమీందారు, వీలూరు.

2. త్రిపాసురు వెంకటవరంగరావుగారు, టెక్కడి, గంజాంజిల్లా.

3. రాజశ్రీ మదన మోహనసింగు దేవుగారు, ధారాకోట జమీందారు.

4. రాజా పానగంటి వెంకటరంగరాయణం వారు, కాళహస్తి.

5. చింతలపాటి వెంకట సూర్య నరసింహ రాజుగారు, విశాఖపట్నం.

* * *

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు మొన్నటి కార్యక్రమము గాంచినవారెల్లరకును ఆంధ్రప్రతిభావ్యాసమున వ్రాయబడినట్లు, తద్దతినిరంకుశత్వమునకును, తదుపాధ్యక్షుల ఉపవ్యాసములయందు ఇతరత్రసామాన్యముగ వెలువరింపబడు గంభీరాశయములకు, వ్యాయపన్నములకునుగల తారతమ్యము వృద్ధులగుచున్నది. కొంచెము శ్రీరెడ్డిగారియందు గురుభావనగలవాడనగుటచే, శ్రీరెడ్డిగారి యిట్టిచర్యలకు గాంచి, చింతింపవలసివచ్చెను.

ఆంధ్రవహళీయులు, విద్యాలకులు, ప్రథమగణనీయులుగ, నేడం వెంకట్రాయశాస్త్రి, కాశీకృష్ణమాచార్య, నోరిమ (బ్రహ్మశాస్త్రి) ప్రభృతులవంటి పండితరత్నములు రెడ్డిగారి దృష్టికి గోచరింపకుంటు మిక్కిలి కోవనీయును. ఇందు శ్రీచెలి వెంకటశాస్త్రిగారిని యెన్నుకొనటమాత్రము, ప్రశంసనీయును. తమతలు, శ్రీవల్లపిళ్ల వెంకటశాస్త్రిగారిని సిపార్సుచేసినవి. అప్పారావుగారు, శ్రీ కాశీకృష్ణమాచార్య, వెంకటాయశాస్త్రి, కుబ్రాబ్రహ్మశాస్త్రి, ప్రభృతులమరణియుండురని భావించవలసివచ్చుట మిక్కిలి దురదృష్టము.

జగద్విదితులగు శ్రీ ఆచార్యులవారిని, శాస్త్రిగార్లను, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము, సభ్యులుగ జేసికొనలేని దోర్భాగ్యము నేమందుము? శ్రీచూడ. ఎస్.టి.జివరదాచార్యులుగారు మున్నగువారు, గీర్వాణీ కల్యకమును శ్రీ ఆచార్యులవారిని యెట్లు మరచి? శ్రీ కుబ్రాబ్రహ్మశాస్త్రిగారి అద్వితీయ పాండిత్యము నేరగగని యెవ్వరనగలరు.

మాతన సాహిత్య విమర్శాయోగమున కాచార్యులగు శ్రీ కాశీకృష్ణమాచార్యులవారిని, వ్యాకరణ నిధియగు శాస్త్రిగారిని, అత్యుప పాండిత్య శోధితులయిన మరయుల మనదోర్భాగ్యము.

పంజాబు శాసనసభ

గవర్నరు ఉపన్యాసము

లాహోరు, అక్టోబరు 25:— పంజాబు శాసనసభ విడిపోవుటకు పూర్వము జేరినదినమున గవర్నరుగారు గువర్నమెంటుకు కడచిన మూడుసంవత్సరములలో శాసనసభ గాంచినవనలను గూర్చియు ప్రభుత్వమువారి దివివరకు గాంచిన పనులనుగూర్చియు ముందరికార్యక్రమమునుగూర్చియు విధానమునుగూర్చియు తెలియజేసిరి.

సభ్యులు అసాధారణముగ చాలమందివిచ్చేసిరి. జనీవా నుండి నిన్నటిదినమున వచ్చిన షేకుఅబ్దుల్ ఖాదరుగారు వచ్చిరి. ప్రేక్షకులగూర్కొని నిండి యుండెను. ప్రాసరికూడ అచ్చటనే కూర్చుండి యుండెను.

గవర్నరుగారు రెండువిషయములు చూట్టారే. ఉపన్యాసము ముగిసి గవర్నరు కడచినవెంటనే అధ్యక్షుడు చౌదరీషాహబుద్దీన్ గారు సభ్యులతో కరస్పర్శనులను గాంచిరి.

ప్రభుత్వమువారును శాసనసభయు కలిసిపనిచేయుచున్న విధమునుగూర్చి కొవింపబడిన విమర్శనములకు సమాధానము చెప్పి గవర్నరుగారు గురుద్వారాచట్టమునుగూర్చి యెత్తి ఇది యిప్పుడమలులోనికి వచ్చుచున్నదనియు సిక్కు లంతయుండి ఉండియు మైనారిటీకి భయపడి శాసనసభయొసంగిన అవకాశములను పొగొట్టుకొందురని తామెప్పుడును ఆనకొనలేదని చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారికిని సిక్కులలో నొకతెగవారికిని నాభా తీర్మానమువంటి తమాషాకాదావివయము లున్నయెడల వానియొగ్గులమీదనే అవి ఆధారపడియుండవలెను. కాని యీతగాదాల కొరకై ప్రభుత్వమును చట్టమునుఅమలులోకి లేజాలరు. మనలెండన్న బిల్లును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఏవిధముగానైనను ఆక్రొంటులు సరిగానుండుట అవసరమని తలచిరిని చెప్పిరి.

కాని మామూలుపద్ధతులతో జోక్యముకలిగించునటులయు దావాలెక్కువగుగాన శాసనములుచేయుటయు కొరదగినవి కావు గావున చిత్తుగావాయుటలో చాలవిక్కులు గలవు. ఈవిషయమున చర్చలో ప్రభుత్వమువారు సాయము జేసినప్పటికిని తాను గవర్నరుగా బాధ్యతవహించి దానికి సమ్యంతింపదగిన రూపమును దానిపట్టు కనబడలేదనిరి. కావున రాష్ట్రముయొక్క షేమును నరయుటలో కార్యనిర్వాహకవర్గమువారును శాసనసభవారును సమానభాగస్వాములే యనికోరుచు వచ్చే శాసనసభలో ప్రభుత్వమువారి ఒకప్పల్లమైనవిల్లును ప్రవేశపెట్టవలసియున్నది.

పిమ్మట పరిపాలనా శాఖలలోని మూడు సంవత్సరాలలోను పని యెట్లుభివృద్ధిబొందినదియు తెలియజేసిరి. గాస్థిత్యము కలిగినపిమ్మట వచ్చినడబ్బంతయు శాఖలమీదనే వెచ్చింపబడుచుండెను. ప్రతిశాఖనవత్సరముల కార్యక్రమమును పెట్టుకొని పనిజేయవలసింది యికమందు విధానమెట్లుండవలెనో మృట రిజర్వుశుశాఖలనుగూర్చి మాట్లాడుచు ముఖ్యమైనవియు గొప్పగొప్ప కోరములగ్గించుటకై ఆసనరమైన ప్రయత్నములయొ చెప్పిరి. సర్వీసులలో కొన్ని చోట్ల ల్లును మొన్న మొన్న ప్రావిన్సియలు నిరుదీప్తి నుచేయబడినట్లుగానే తీవ్రమొట్టిపడకుటనే అవలంబింపవలెనని ప్రయత్నములన్నిటని తెలిపిరి. తుట్టుకుదురు రాష్ట్రీయాభివృద్ధికి శాసనసభయు ప్రభుత్వమువారి చర్యలయ ఆమోదమును బడయవల కదియే.

కలకత్తా, అక్టోబరు 25:— రిక సంచికయందు ప్రజా యిండియనలు, యూరో మెంటు మెంబరుగావించి ముఖ, తచ్చాసనము. వ్రాయబడిన వ్యాస

ఆంధ్రజనని ర్య ప్రభృతులు, గణీయులను సె ప్రార్థనము.

మహమ్మదీయ

మహిళావిద్యా మహాసభ

మహిళావిద్యనతి అధ్యక్షుల సమీచుట
పూనా, అక్టో 25:— నేడు పూనాలో జరిగినవృత్తి యు బొంబాయి రాజధాని మహమ్మదీయ మహిళావిద్యాసభ సభలో మహమ్మదీయ స్త్రీలు ఏవిషయములోను విద్యాభివృద్ధియందు ముఖ్యముగాను ఇతరసంఘములకు వెనుకబడి యుండరాదను భావము వెల్లడియయ్యెను. అగ్గత్యతవహించిన మహిళాత్వాభివృద్ధి మహమ్మదీయ బాలికలవిద్యను గూర్చి అన్నివిధముల ముచ్చటించెను. కార్పొరేషనువారు 11 సంవత్సరముల పాసినవరకులే మహమ్మదీయ అభ్యంతరము శాసనమునందే బొంబాయి మహాసభ చాల అన్యాయము. ముస్లిం వత్సరముల పరదాబాలికల భ్యంతర మేమిటోనాకగ్గటలో ముఖ్యోద్దేశ్యము పరీక్షలవారిని చక్కని యిల్లాండ్రను రికే తగిన మాతలనుగా చేవారిపై విశేషము రికలు వేగో హమ్మదీయ పరీవి ద్యా యందుగలకు ఉ పరదా నితి కలు కా

అట్టివారైనను గుర్తించి వోట్లు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్లు నిర్దుష్టముగా వేయవలెను. మరియు దేశీయనాయకుడైన మోతీలాల్ నెహ్రూగారి కేవలమును సెలవేర్చుట మనవిధి మీకొరకు వారు ఇన్నికష్టములు పడుచున్నప్పుడు వారిమాటను సెలవేర్చకుండుట సిగ్గు. వారు బయటకు వచ్చునపుడు ఏమని చెప్పిరి? మేము మైసూర్ని గా నున్నందున మీరు మా కోరికను అలక్ష్యము చేయవలెను. కావున మేము ఇదేవిధపు చున్నాము. మేము మా వోటలయొద్దకే బోయి, వారిచేత ఆధిక సంఖ్యాకులముగా ఎన్నుకొనబడి మిమ్ము ప్రతిఘటించి స్వరాజ్యమును సంపాదించుము. చూడండి కేవలమునేనియున్నారు. వారి కేవలము కేవలమైనను కాంగ్రెసుపార్టీ గెలువలయును.

కులకక్షుల నిర్మూలించుడు

కులకక్షులను బెట్టుకొని, అభిమానములచేత, కేశద్రోహులను పంపిరిరా అంతకన్న దేశనాశము మరియొందదు. కులమునుబట్టి యెన్నుకొన్నచో, కులమునుబట్టి కాసనము నిర్మించబడునా? ఒక్క కాసనము, సమష్టిగా నుండును. ప్రత్యేక జాతికి వర్తించదు.

కావున, కుల వివక్ష లేక, దేశదేవులను పాటుపడుటకు బద్ధకంబులైన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ప్రతినిధులగా నెన్నుకొని పంపుడు.

పూర్వము ఈజిప్టు కృష్ణజాతిలో కలిసియున్నందున 4 గురు అభ్యర్థులుండెడివారు. ఇప్పుడు డివిజన్ అయినందున ఇద్దరిని మాత్రమే ఎన్నుకొనవలసియున్నది. కృష్ణజాతిలో యందు నేను పని చేయుచున్నాను అక్కడగూడన, అందరికి, వారి ధర్మమెదియో తెలియును. కాని, అభిమానము, బంధుత్వము చూచుకొని, అయ్యో యీ మారుమూలము మిమ్ము వదలిపెట్టుడని కొందరు అక్కడక్కడ అనుచున్నారు. ఇది ఏమిప్రయోజనము? న్యాయముచేయుటకు ఇంత భయమే? భయపడి వోటుయొక్క విలువను దుర్వినియోగముచేసినచో స్వరాజ్యమువచ్చునా? స్వకీర్తి క్షతచిహ్నగాని మనవంకనైన జూడరు. బర్మెనుపొందు మాకు లొంగవలెను. అని బెదిరించుచున్నపుడు మనము అప్రయోజనములమై కాళ్లు గడ్డములు పట్టుకొని, అయ్యో మీమాట విందుము, అని చెప్పవలయునా? లేక, మాకు భయములేదు. మాకు సంపూర్ణ భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వ మిచ్చిననాడే మీతో సహకారము చేయునది. లేనిచో మిమ్ము ప్రతిఘటించుట తప్పనని, నిర్భీతిగ చెప్పవలయునా?

అయితే అందరు ధీరవీరులు ధైర్యవంతులై యుందురా యందుకేమి? నిజమే ఉండవలదు. మేము ధీక్రమించలేము. మాకు ధైర్యము లేదు అని చెప్పినచో సరే అందరు ఒక్కటియేట్రోవ నడచుటయు దుర్లభమే. ఏలన, కొందరు రైలు నందు పోవుదురు, కొందరు జుట్టుమీదను, కొందరు పరియోకబండిపైననుబోవుదురు. అందరుపోవునది ఒక్కచోటికే. కాని క్వరగచేరునది యెవరు? రైలుపైబోవుచారు. కావున, రైలుప్రయాణమే. అట్లే అందరు, స్వరాజ్యముకాలముననువారే. ఇప్పినుపార్టీవారేమి, స్వతంత్రపార్టీవారేమి, అన్నిపార్టీలవారును ప్రస్తుతస్వరాజ్యము, అవసరము లేదనువారే యుండరని నా నమ్మకము. సర్వస్వరాజ్యము కాలముననువారు ఒక్క కాంగ్రెసువారే. మిలిటరీ ఖర్చునకు సాలుకు 60 కోట్ల ధనము పోవుచున్నది. ఇట్లు ఇక కొంతకాలమున్నచో దేశము నాశనముఅనుటకు సంభయమేమి? కావున, ఎంతత్వరగా, ఎంతగట్టిగా, ఎంత దృఢముగా స్వరాజ్యము రావలయునని అందుకో, అట్టివారిని సంపదలయును. అట్టివారు కాంగ్రెసువారు తప్ప మరియొక్కరు గారు.

అట్లని, వారిని ఒకరిని వీరిని ఒకరిని పంపిన లాభముండదు. మనకు కావలసినది ఆధికసంఖ్య గావున అపక్షమువారినికరిని ఈ పక్షమువారినికరిని పంపినచో, కాంగ్రెసు జయముగాంచుట దుర్లభము. కాంగ్రెసు జయముగాంచినగాని దేశదాస్యము క్రియగుట దుర్లభము.

మరియు, వ్యక్తుల గుణములను కేక్తిసామర్థ్యముల మాటలు యలుండుదు. వ్యక్తులనుచూచి యాయవలయునని నేనుకోరను. కాని కాంగ్రెసుసంఘమొక్క అభ్యర్థులుగావున కాంగ్రెసునంజలిభక్తిగలిగి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు జయముగాంచునట్లు చేయవలయును. ప్రతివారిని ఒక శిక్షణ అవసరము కావున నా ప్రార్థన యేమనగా మారందరు నేత్రగ్రీవముగా కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్లు నిచ్చి కాంగ్రెసు జయముగాంచునట్లు చేసి మీ భక్తిని వెల్లడించగలరని నమ్ముచు నిరేదింబుచున్నాను.

గుంటూరు జిల్లాలో కాంగ్రెసు ప్రచారము

ప్రజలలో అధికారాన్ని ప్రబలుట

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు పిల్లలమరి ఆంజనేయులు గారను ఇంక నితరులను తెనాలిలో 22 వ తేదీ బయలుదేరి చేబోలు మునిపల్లె గ్రామములకు బోయి కాంగ్రెసుసందేశమును వినిపించిరి. మునిపల్లెలో కాంగ్రెసు ప్రచారకులను అయ్యప రాజుగారు వీరితోగలిసి పొన్నూరు వెళ్లి అచ్చటగల అన్ని కులముల ముఖ్యులతోను సంప్రదించి చందోలు వెళ్లిరి. అచ్చట ముఖ్యులతో మాటాడి ఖాదీపాలెం, బుద్దాం, సంగపాలెంకోడూరు, సంగపాలెం, కర్లపాలెం గ్రామములకు బోయి ఆయా ముఖ్యులతో సంప్రదించి పిల్లయినంతవరకు (తైము ననుసరించి) కాంగ్రెసు సందేశమును వినిపించిరి. ఇచ్చటి ప్రజలు కాంగ్రెసుసందేశమును విని అధికారాన్ని మనకో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు దొడ్డదేనమని నెలవిచ్చిరి. అచ్చటనుంచి బయలుదేరి ప్రచారకులు అభ్యర్థులను బాపట్ల చేరి కల్లబూరు వాహ్మీలిని తమ విచ్చేసిన న్యాయవాదులు పెద్దలు మొదలగువారితో చాలసేపు ఎన్నికల సంబంధమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. వారెల్లరును అభ్యర్థులకు సహాయము చేయునని చెప్పిరి. అచ్చటనుంచి బయలుదేరి పూండ్ల, చుండూరు పల్లె, నంకూరు, చింతలపూడి గ్రామములను సందర్శించి అచ్చటి ముఖ్యులతో మాటాడి రాత్రి 10 గంటలకు నారాకోడూరు చేరిరి. అచ్చట జంకంకం బయలుదేరి ఆకథను కొంతసేపు ఆపించి అచ్చటజేరిన 4, 5 వందల ప్రజలకు శ్రీ పి. ఆంజనేయులు పంతులుగారు కాంగ్రెసు సందేశమును గూర్చియు వోటర్ల ధర్మమును గూర్చియు జక్కగా నొకగంటకాల ముపన్యసించిరి. వారెల్లరును కాంగ్రెసువారికి సహాయము చేయుదు మని నెలవిచ్చిరి. అంతట రాత్రి 12 గంటలకు ప్రచారకులు, అభ్యర్థులు తెనాలి చేరిరి.

24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు పిల్లలమరి ఆంజనేయులుగారు సామ్రాజ్యకాసనసభకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు బత్తెన పెరుమాళ్లు నాయుడుగారును బయలుదేరి జంపని, వేమూరు, కొల్లూరు గ్రామములకు బోయిరి. కొన వేంకటరాయ కర్మగారును, ఇతరులును తుమ్మపూడి, తూములూరు, చివలూరు గ్రామములలో కాంగ్రెసు సందేశమును వినిపించ బోయిరి. వెళ్లిన ప్రదేశము అన్నిటియందును చక్కని యుత్సాహము కలరేగుచున్నది. (విలేఖరి)

అహమ్మదాబాదు నేతపరిశ్రమ

మిల్లు యజమానుల సాంవత్సరికసభ అహమ్మదాబాదు, ఆక్టో 25:— అహమ్మదాబాదు యజమానుల సాధారణ సాంవత్సరికసభలో చాలించున్న అధ్యక్షుడు నేట్ జమనోలా జి. పరేలుగారు సంతకము ప్రతి నేతపరిశ్రమ పరిస్థితులనుగూర్చి మాటలుబట్టలధరలుతగ్గుటవలన నేతపరిశ్రమకు ఆందోళ దనిరి. అనెట్టిలో ఎక్సైజుపన్నును తొలగింపవలెనని కందకీని అందు ముఖ్యముగా నేట్ కనగా యిగారికిని వందలముల చెలిపిరి. బట్టలమీద డీజింబుచుండుటవలన ఎక్సైజు పన్నును పరిశ్రమము విశేషలాభము కలుగలేదు. ధరలు 1-1-6 కి కగ్గివది. ప్రభుత్వము మార్కుకొనుటవలన దిగుమతి సరకులకే ప్రమకు నష్టము సంభవించెను. కొత్త కాగితములనుచోట డివిడెంటులో కాని ఆపిష్టి యిం పరిశ్రమ నంబాలపు. 8 కోట్ల రూపాయలకు మారు అస్సాభావిక మైన దేశ పరిశ్రమలను పాడుచేయవలెనన్నారు. 1 ఏ 4 చేయవలెను.

జమాను పోటీనిగూర్చి పుడే సంతక చర్యను పరిశ్రమ దిక్కులేని ఆరక్షించుటకే తగిన చ నివేదిక మం. కాత్వనిరాధికారక

న్యాయస్థానవార్తలు కాంగ్రెసు ప్రచారకులవై కేసు

నవంబరు 3-వ తేదీకి వాయిదావేయబడుట

22-10-26 న సాయంత్రము 6-45 గంటలకు కాంగ్రెసు

వారిలోయరులు వి. కె. వెంకటేశ్వరినాయుడు యస్. కె. తింగవేలుకెట్టియారు, టి. కె. సీతాపతినాయుడు, టి. రాజబాబూరూర్ మొదలయారు. ఏ.యమ్. వెంకోబరావు, బి.యస్.కర్క, మహ్మదామిన్ కె యనవారలు భజనజేయుచు తమవెంట 150 మంది జనులతో ట్రివేకాచేన్ కిధులందు రై నెన్నుకొనెను. చు పోలీసుకమిషనరుగారి యాజ్ఞలకు భిన్న జీకుల కభ్యంతరము గలిగించిరనుచున్నట్లు పోలీసువారు వైనుచూరించిన విషయ పట్టాపాతీకు చట్టముక్రింద జారి చాఖలుజేసిరి.

చివారణ నవంబరుమాసము 3-వ

వాతా

1926 నం

ముఖ్యకార్యదర్శి

గోపా

మహాపాత్రలు

రాకపోకలు:— హిల్లడ ప్రాంతము, లెఫ్ కర్న.

కావిగాయ, కర్నూరు జిల్లాను గాన శేషుదము వచ్చిరి.
సర్.చార్లెస్ ఇన్స్పెక్టరు నిన్నరాత్రి కాలికటు బోయిరి.

రిపోర్ట్ల సంఘము :—హిందూపత్రికా సంపాదకుల శ్రీమన్ ఎస్. రంగస్వామిఅయ్యంగారి మరణమునకు ముగిసిన దశాబ్దముగాను శత్రుశత్రుయము 9 గంటలకు మహాపాత్రుల రిపోర్ట్ల సంఘము ఆవసరపథ జరుగును.

దీపావళిభిక్ష:—మరిలవ దీపావళిభిక్ష వనూలుజేయుటకు కర్నూరు గాన, డి. నరసింహాపురమిచ్చిరి.

సభ:—మదరాసు విద్యుత్ పానుమంతలాటా ౧౦. జరుగును. వేకములు

స్వర దేవస్థావ చెట్టిలో దేవస్థావ ౧౦ కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుల సభ

గుంటూరులో ఇండియను బ్యాంకు

సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు తెలుచుట

ప్రారంభోపన్యాసము

ఇండియను బ్యాంకుయొక్క గుంటూరు శాఖ 25 వ తేదీన మదరాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షులకు సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారిచే గృహప్రవేశ మహోత్సవము జరుపబడినది. సాయంకాలము 5-30 గం. నిర్దితకాలమునకు ఆలంకరింపబడిన భవనమునిందుగ పలువురు పురజనులు, విరోపితులు, ఇండియను బ్యాంకు వర్తకులు వచ్చియుండిరి. వెంకటాచలం చెట్టిగారు బ్యాంకును తెరుచుచు యాదిగువలి సుపన్యసింపిరి:—

ఎన్నికలసమరమునందు తీవ్ర లేకపోయినను విద్యా సాగరపాండ్యగారి ఆహ్వానమున ప్రోత్సేయలేకపోవుటచే సంతోషదాయకమున నేటి కార్యమును సెరవేర్చి గల్గితిమి. దేవుడు పాండ్యగారికి కృతజ్ఞుడ దల్లిరి.

ఇండియను బ్యాంకు చరిత్ర

“గుంటూరు జిల్లాలో వాణిజ్యపరిశ్రమలు అభివృద్ధి పొందుటకై బ్యాంకు స్థాపనకు గల్గుట చాలమేలు. మనదేశము వ్యవసాయ పారిశ్రామిక వాణిజ్యాభివృద్ధి పొందవలెనన్న బ్యాంకు స్థాపనకుండీతిరవలెను. ఇండియను బ్యాంకు 1907 సం. ఆగష్టునాటు కంపెనీ నాశనమొందిన పిమ్మట స్థాపింపబడినది. నడరు కంపెనీ పాడయిపోవుటచే పేదవారలకు చాలయిబ్బంది కలిగెను. దక్షిణ ఇండియా నాయకులు కొందరు యీవిషయమును గుర్తించి రూ. 10 లక్ష పెట్టుబడితో ఇండియను బ్యాంకును స్థాపించిరి. 1926 యీబ్యాంకు నిధి కోటి రూపాయలకు మించెను. ఈ బ్యాంకు స్థాపించిననాటనుండి విద్యాసాగర పాండ్యగారు బ్యాంకు అభివృద్ధికై పనిజేయుచుండిరి. వారిని భారతకాశనసభ్యునిగ యెన్నుకొనిన వాణిజ్యసంఘ సభ్యులకు యీ సందర్భమున కృతజ్ఞత చెప్పుచున్నాను. పాండ్యగారి కృషివల్లనే బ్యాంకు నేడింక అభివృద్ధిగాంచి రాష్ట్రమునందు ముఖ్యబ్యాంకులలో నొకటిగనున్నది. దేశీయ సంస్థయగు యీ బ్యాంకును మన మెంతేని ప్రోత్సహింపవలసియున్నది. బ్యాంకును వృద్ధిపొందించుటయేగాక మనముగూడ లాభము పొందవచ్చును. ఏదేశముయొక్క ఆర్థికస్థితియైనను అచ్చటి బ్యాంకులనుబట్టి తెలియగలదు. ధనికులవద్ద పెట్టెలలో మూల్యముండు ద్రవ్యమును బహుటకు దీసి లాభకరముగ ఉద్ద్యమములందు పెట్టుడి పెట్టి పరిశ్రమలను వర్తకమును అభివృద్ధిజేయుటయే గుంతు ముఖ్యకర్తవ్యము.

గుంటూరులోని వనతి

పై కర్తవ్యమును సెరవేర్చుటకు రాష్ట్రముంతటిలో విరిగింకులు స్థాపింపవలెను. దేశీయులచే స్థాపింపబడు బ్యాంకు వచ్చులాభ మంతయు మనదేశీయులదే. కాకినాడలో

బ్యాంకు శాఖాపరిస్థితి 1918 సం. మూలబడినది. తగిన వసతులు లేక అచ్చటి వ్యాపారమంతయు పోవుటచే సదరు బ్యాంకు ముగించిరి. 6 ఏండ్లు గుంటూరులో యెల్లవసతులు గలట్లు ఇండియను బ్యాంకు యిచ్చట స్థాపించిరి. ఇచ్చట గాటికి చెప్పుచున్నది.

సాకార్యమువ్వారా గుంటూరు ఉత్తర పారిశ్రామిక ప్రాముఖ్యతను బడయగలదని కేయను బ్యాంకునకు యితర బ్యాంకులకు పలు లేవు. ఆయినను దక్షిణజిల్లాలలో ములు, పియాలిలో నొక శాఖ, మదకార్యాలయములతో క్రమేణ అభిము యీ బ్యాంకు వాణిజ్య సదుత్తరగినసహాయమున్నచో యిక నిర్వహింపగలదు. బ్యాంకు కార్యాలయమును స్థాపింప

తల్లిప్రేమ

యితర బ్యాంకులకు స్థానిక సంఘములు, గుండుచుటకు అనుజ్ఞ నొకటిగ గుర్తించిరి. ప్రభుత్వము గుడల సవరి కలి

ప్రేమ జూపుచున్నాడు. ఈబ్యాంకు పరిపూర్ణ స్థితి పొందుటకును వారి కర్తవ్యము సెరవేర్చుటకును కొందరు స్వలాభాపేక్షకులు అడ్డుతగులుచున్నట్లు తోచుచున్నది. విద్యాసాగర పాండ్యగారు తదితరులు ఆసమాన క్రేధాభిప్రాయ వినియోగించి కృషి సల్పుటచే స్థిరశక్తియు కుగిరెను. వర్తకులందరూ, అన్ని తెగల వారును సహాయముజేసి యీ బ్యాంకును రాష్ట్రప్రజలందరికి తోడ్పడునట్టి పెద్దబ్యాంకుగ జేయవలెను.

విరోపియను వర్తకులు

విరోపియను వర్తకులు యీదేశములో చాల పెట్టుబడి పెట్టి రనుటకు సందియము లేదు. వారి వర్తకాభివృద్ధికై స్వయముగ బ్యాంకుల స్థాపించుకొనిరి. కాని వారిపనియంతయు యేదేశమునకు లాభముజేయునుదేశముతో జేయలేదని ఆసమానము కలుగుచున్నది. ఇందుకొంత నిజముండవచ్చును. వారిచ్చట నివాస మేర్పరచుకొన్నపుడు తమదేశముగా నెంచి తమ యభివృద్ధితోపాటు దేశవాణి బ్యాభివృద్ధికిగూడ సహాయపడవలెను. మనకు సహకార మొనర్చినవారి బ్యాంకులు మనబ్యాంకులతోకలిపి, అన్యోన్యమైతి విశ్వాసము లభివృద్ధిజేసికొని మెల్లరు సౌఖ్యపడునట్లు జూడవలెను.

రాజకీయభేదములు రంగభేదములు యిందు పాటింపరాదు. మన దేశాధిపతివృద్ధికై వాటి తారతమ్యములు మరచిపోవలెను. మనందరకు లాభము వచ్చును. ఆర్థికాభివృద్ధి అన్యోన్యతవలన రాజకీయ సాంఘికవిషయములందు గూడ సఖ్యత కుదురగలదు. అట్టియెడ వాటి దేశ మతభేదములు లేక కేవలము అభిప్రాయములను బట్టియే రాజకీయపక్షము లేర్పడగలవు. ఉభయాలలో ముఖ్యులు విషయమున పాటుపడి త్వరలో యీకార్యమును సెరవేర్చదని నమ్ముచున్నాను. విద్యాసాగర పాండ్యగారు ఎసంబ్లిలో యిందువిషయమై పాటుబడగలరు.

వర్తకుల బాధ్యత

ఈ బ్యాంకు సంస్థాపనవలన గుంటూరు ప్రజలకు తప్పక లాభముకలుగును. కాని బ్యాంకు పరిపాలకులు, స్థానిక వర్తకులు గూడ ఒక విషయమును గమనింపవలెను. ఇండియను బ్యాంకు బ్యాంకులకు బ్యాంకుగ- ఉపయోగపడుచున్నది. అనగా చిన్న చిన్న బ్యాంకువ్యాపారమును నడుపుచున్న వర్తకులకు లాభించును. వర్తకులు మధ్యవర్తకులుగానుండి వ్యాపారములకు చెందవలసిన లాభములో పాల్గొనుచున్నార. అట్టివానివలన వాణిజ్యముచెడును. వ్యాపారములకు బ్యాంకులందు విడిగనుండవలెను. తక్కువ వడ్డీకి బ్యాంకువద్దవచ్చు ద్రవ్యముతో పెట్టుబడిపెట్టుకొని వర్తకాభివృద్ధి కలుగజేయవలెను. గుంటూరు వర్తకులు బ్యాంకుపని కడ్డువచ్చునట్లు తామేచిన్న బ్యాంకులకు వ్యాపారమును జేయరాదు. అందరు వర్తకులకు బ్యాంకు సౌకర్యములను చెందిజేయవలెను. ఇకముందు యీజిల్లా ఆర్థికసౌకర్యములు చెడినచో యిట్టిచర్యకు గడంగిన వర్తకులే బాధ్యులగుదురు.

ఈబ్యాంకునకు అభివృద్ధిగోరుచున్నాను.

కీ॥ శే॥ రంగసామి అయ్యంగారు

మన్నారగుడి మున్యనిసపలుకొన్నిలు సానుభూతి

మంగళోదయ, అక్టో 25:— చైర్మన్ టి. యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారి అధ్యక్షతక్రింద మన్నారగుడి మున్యనిసపలుకొన్నిలువారు ప్రతికాసంపాదకులు యస్. రంగస్వామి అయ్యంగారి అకాలమరణమునకు విచారించుచు హిందూ పత్రికా మేనేజిమెంటువారికిని వారికుటుంబమునకును మానానుభూతి దులుపుచున్నా మను తీర్మానమును గావించిరి.

* * *

మధురలో సానుభూతి

మధుర, అక్టోబరు 26:—యస్. సి. గుప్తా (కలకత్తా లేబరు పత్రికా సంపాదకుడు) ముకుందలాల్ శర్మార్ (కలకత్తా) ఆర్మెముకర్కూగార్లు నిన్నటిదినము యిచ్చటికి విచ్చేసిరి. నిన్నటిదినమున విక్టోరియా ఎడ్వర్డుహాలులో యస్. సి. గుప్తాగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినసభలో కీ. శే. రంగస్వామి అయ్యంగారి మరణమునకు విచారమును దెలుపుచు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని దెలుపుచు తీర్మానము గావించబడినది.

(ఆ. శ్రీ.)

రాజప్రతినిధి పేషావరు మ్యూనిసిపల్ సన్మానము

రాజప్రతినిధి ప్రత్యక్షము

రాజప్రతినిధికాంక్ష, పేషావరు, అక్టోబరు 25: అక్టోబరు 25 వ తేదీన పేషావరు మ్యూనిసిపాలిటీలోని రాసంగిన సన్మానపత్రమున కీ క్రిందివిధముగా రాజప్రతినిధి ప్రత్యక్షము సమగరి.

మహాశయలారా, మేము పేషావరుకు వచ్చియుండ మీరు నాకును ఇష్టము ప్రభుత్వము యొసంగిన స్వాగతమున కెంతయు కృతజ్ఞుడను. మీ రాధార్యముతో నిష్పక్షపాతమున సన్మానపత్రమునకు మీకును మీ ద్వారా మీరు ప్రాతినిధ్యమునంగిన మ్యూనిసిపాలిటీకిని ఎందఱును లభించుచున్నాను. నేను కొన్ని సంవత్సరములక్రింద యీ పరిపాలన పట్టణమున ప్రయాణముజేయుచు చూచాయగా, జూచిన యీ పట్టణమునకు మరల రాగల్గినందులకు పంతోషమును న్నుడి. పేషావరు పట్టణముననుపై భారతదేశములో నితరపట్టణములపై లేని మోహముగలదు. ఆపేరివిన్నపుడు యెన్నియో చిత్రవిచయములు, తిచ్చాగ్రతసంధాయకులగు పరిపాలకుల యొక్కయు సిపాయిలయొక్కయు పేద జ్ఞప్తికిచ్చుచుండును. భారతదేశమునకు ద్వారముననుపై పేషావరు భావమున కలచి వైచి అందలి శోభ సతికలయుజేయును. ఆపట్టణ మధ్యమున విధులందు ఆనేకజాతులను / పురుషులనుండి వచ్చిన వర్తకులను, భోక్తా ఆప్టా / పురుషులనుండి వచ్చిన వర్తకులను గల్గియుండును. నేనుగ్గడ ప్రభుత్వమున మీ పట్టణమును కొంత గూడగోరెదను. ఈ ప్రభుత్వమున పేషావరు కొండ చొరియలపై కెగసినపుడు ఒక్క గూరి అంతయు జూడగలను.

మ్యూనిసిపాలిటీ అవసరములు

మ్యూనిసిపాలిటీ అవసరములూర్చి మీరు నాకు దెలియి. మీరు పట్టణాభివృద్ధి చేయుమల గాపాడవలసినవారై యుండి పాఠుల ఆరోగ్యసౌఖ్యముల ముఖ్యవిషయములలో బాధ్యతను చెలునుకొనినందులకు నాకు పంతోషమునున్నది. ఇచట యొడ్డుర్రాము విషయమై గల కష్టములను నేను గుర్తింపగలను. మీ పట్టణము భారతదేశమునకుమధ్య ఆసియాకుమధ్య గొప్ప వర్తకమార్గమున నిర్మింపబడియుండుటచేత జనసంఖ్య యొక్కనగ నే యుండును. ఈ ఉదయము నేను రైలులో బోవునపుడు ఉన్నతమున పట్టణమునకు గాంచితిని. అయ్యది పట్టణమును పైనుండి వచ్చు దోపిడిగాండ్రునుండి రక్షింపుట కవసరమైనను పట్టణాభివృద్ధిని బంధించివైచెను. ఈ వ్యయముల మీరు దాటగలరని నాకు నమ్మముగలదు. మీ పాఠులు ఆరోగ్యసౌఖ్యముల ననుభవించ నవకాశ మొసంగవలెనని మీరు బాధ్యతను గుర్తింపుట చాల గౌరవవిషయము. మీ నీటిపై నీళ్లును, మురికికాలుల నిర్మించుటయును దబ్బులేక ఆపివేయబడెనని వినుటకు నాకు చాల విచారముగనున్నది. ఈ కెండునీళ్లును చాల అవసర మని నాకుదెలియును. సరియైన మార్గమున మీరు ఋణమునకు దరఖాస్తు జేయునడల భారత ప్రభుత్వము వారాలోచించెదరు. విషయ సంతకముల బాలు పురపాలకులవైచి విషయమై పనిజేయుటకు నూచనల బంధగోరితిమి. ఈ రాష్ట్రముయొక్క నూచనల విచారణలో నున్నది. ఫీచు కమిషనుగాను రాష్ట్రమునందు పట్టణులగున్ని నిర్మాణమును పునఃయేర్పాటు జేయుటకు నూచనల గావించుచున్నట్లును, అందు నలన మ్యూనిసిపాలిటీ ల లో పనుల ఆభివృద్ధికి మంచినిగల్గవనియు జెప్పిరి భారతప్రభుత్వమువారికి యీ మ్యూనిసిపాలిటీ పరిపాలనావిషయములు బాగుగ దెలియును. మీ మ్యూనిసిపాలిటీ ఆరోగ్యసౌఖ్యముల గావలసిన మార్గములను బాగ్రత్తగ నాలోచించెద రని నేను హామీయిగలను. పురపాలక సంఘసభ్యులను జూచి వారు తమతోటిపాఠులకు జేయునైనను చెలునుకొని వందనము లభించుట నాకు చాల పంతోషముగ నుండును. వారంతిల వారుజేయు పనులనుచేసిరేయని యంగీకరింపుట బహుస్వల్పముగ నుండును. కాని ప్రభుత్వమువారు మాత్రము పట్టణాభివృద్ధిమీదలెనే కాలమును కేటించిన భారతీయులనుండుటవలన అటుల జేయువారియెడ కృతజ్ఞతతో నుండురు.

మరల సహనావశ్యకత

మహాశయలారా, తుదకు నే నొకవిషయమును జెప్పగోరెదను. ఈ మధ్య భారతదేశములో ననేక పట్టణములందు

మిరదృష్టవశాత్తు విభేదములగల్గి పురపాలకులను భంగమునెల్లడజేసిన పరిస్థితు లిటు నుదయింపక భగవంతుని దయలన స్వాతంత్ర్యము ననుభవించెదరుగాక యని మీతో బాలు నేనును గోరుచున్నాను. మీరు జెప్పినటుల మీరు శాంతిభద్రములు మంచి కాలములోనే రక్షణముగానట్టియు జీవితము యెంతయో కనుగట్టి నిశ్చలబుద్ధితో నుండుటపై నాధారపడి యుండునట్టియు దేశముప్రక్కగా నున్నారు. అందుచేతనే మీ పట్టణముందు మరలకలము లేదుయు లేకుండ శాంతియుగనుండుట మరంత యావశ్యకము. సహనము విచక్షణజ్ఞానము గల్గియున్నయెడల భారత జీవితమునందీయువద్రవము తొలగిపోగలదు. ఈ సరిపాట్లు పట్టణము యీ కష్టకాలమున నేవిధమైన విషయము లోనుగాకుండ దాటివయెడల నాకు తృప్తి కలుగును మీకు గర్వపడవలసిన విషయముగ నుండగలదు. మమ్ముల నింతదకు తో పత్కరించుండు లకు మరల నింకొకసారి వందనము లర్పించుచు మరియొకమారు యీ పట్టణమునకు రాగల్గెదను మని నమ్మెదము.

పంజాబుయెడ కృతజ్ఞత

లాహోరు, అక్టోబరు 25: రాజప్రతినిధి కాంక్షనుండి అక్టోబరు 25-వ తేదీన పంజాబు గవర్నరుగారికి రాజప్రతినిధి యాక్రింది తిండివార్తను బంపెను: "నేను పంజాబుకు విడిచిపోవునపుడు మరల నింకొకసారి మీ రాష్ట్రమునకు విచ్చుటవలన నాకెంతి పంతోషమయ్యెనో, అయ్యది జనుప్రథముగ నెరవేరునట్లుజేసిన మీకు దోడ్పడిన ఉద్యోగులకును యంతకృతజ్ఞుడనో మరల నింకొకసారి చెప్పగోరెదను. ఆ యేర్పాటులన్నియుజేసినవారి యాధిక్యమును దెలియజేయుచున్నది. అంతి పంజాబులను అన్ని తరగతుల వారిని జూచుటకు చాల పంతోషము యొందు. ఆ కొద్దిరోజులలోనే నేనును ఇష్టము ప్రభుత్వము చాలమంది మిత్రులను బడచుగల్గితిమి. వారు యిదివరలో జూపిన జేతన క్రితే యెల్లప్పుడును గల్గియుండు రని నేను గట్టిగ నమ్ముగలను.

పేషావరులో రాజప్రతినిధి కార్యవిధానము

పేషావరు, అక్టోబరు 22: రాజప్రతినిధి దంపతులు జీలంపూరి కింఁజార్డి ప్రిమిటోరికాతేజిని సందర్శించి అంతిల బంగ్లాకు మోటారులో బోయిరి.

అక్టోబరు 23: రాజప్రతినిధి తెల్ల, గడలి, కుర్దు, టాంగ్రలు, మల్లాక్పూరు గ్రామముల జూచిరి.

అక్టోబరు 24: రాజప్రతినిధి దంపతులు జీలంపూరి మత్తెప్తార్నకుబోయి, తరువాత పంజాబురైకేమెంటు ఆఫీసులో ఫలాహారములజేసిరి. అంతి వారు నోహాలోని కామెలు స్పెషల్ ట్రైనింగులోని జూచిరి. రావప్పిండిగో కమాంఁగు జెనరలు ఆఫీసున సర్ ఆల్లెగ్నాండు కాన్ గాంతో విందు వారిగించిరి.

అలహాబాదు రామలీలసంఘము

రాజప్రతినిధిసందర్శకు రాయబారము

అలహాబాదు, అక్టోబరు 25: అలహాబాదుకురాజప్రతినిధి వచ్చినపుడు హిందూ నాయకు లందఱును రాంబారమువెడలి ఉత్సవముల జరుపుచుచుమై నిరోధముల గుండుచి విషయమున నడ్డపడి తాము ప్రకటించిన విధానము నావగలో బెల్లిగోరునటుల అలహాబాదు రామలీలసంఘము తీవ్రముగా వింపగోరబడెను.

ఫుజాహ్, అక్టోబరు 25: గాంధీ మహాత్మా రామ్ జీ గారి అగ్ర్యక్షతక్రింద బహిరంగ సమావేశము గడిచెనన జరిగెను. మహారాష్ట్ర దేశమువారకు గోరక్ష సమితి స్థాపింపవలయునని నిశ్చయింపబడెను. అందువారకునిధిని సమకూర్చవలయునని తీర్మానింపబడెను. రావుబహదూరు హక్ మంతరావు, రామ్ నాథ్, షేక్ కిషక్ దాసు, శ్రీయంత్ జగ్నాత్ మహారాజ్ ప్రాధెనరు త్రివేదిగాల్లుల కమిటీయేర్పడెను. ఈ కమిటీ పునఃసమితి కాఖాసంఘమును యేర్పాటుగావింప నున్నది.

జి. డి. బిర్లాగారి ఆసుపత్రి అభివృద్ధిత్వము
అలహాబాదు, అక్టో 25: జి. డి. బిర్లాగారి ఆసుపత్రి నామినేషను పక్రముకు గన్నదని చెప్పుచు ఆయన ప్రత్యేక చెచ్చిన ఆక్షేపణలను కార్యిల్పింపుటవలన త్రోసివేసెను.

స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము

మధ్యరాష్ట్రములలో ప్రచారము

జబల్పూరు, అక్టో 25: స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము మధ్యరాష్ట్రములలో వారియెన్నికల ప్రచారమును ప్రారంభించెను. నా నుక బృందము లాలాబజుత్రాయ, రాఘవేంద్రరావు, సర్ హరిసింగుగారు, శ్యామసుందరబాద్రన, బాబుకుంజ బీహారి లాద్, అగ్ని హోత్రిగారు 24 వ తేదీ ఉదయము సాగరు పట్టణము వచ్చిరి. రైలుస్టేషనునంద చాలమంది యెదుర్కొని సత్కరించిరి.

లాల్ బజుత్రాయగారు స్వతంత్ర కాంగ్రెసు ఆదర్శములకు బద్ధమైయుండెననియు, స్వరాజ్యపక్ష కాంగ్రెసుకు మాత్రము ప్రతికూలముగ నుండెననియు, అయ్యది ప్రస్తుత రాష్ట్రముల పందొప్పున ప్రజల పరావృత మానసమున కేగెనుయెన్నికల ప్రకటనముగూర్చియు ఆ రాష్ట్రముల స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులగూరి గూర్చి మాట్లాడుచు ఒక్కమధ్యరా 1925 లో నైనను స్వరాజ్యపక్ష మను అడివి బాతువేట జరిగెననియు తికమకను భౌతికముగను వీరగాక నష్ట స్థానములను ములవలన ప్రజలకు ముఖ్య పక్షమునచ్చినట్లల నె నిండుకొనినయెడల తానె

స్వరాజ్యపక్ష కమిషనరు, వారు సంపూర్ణ దక్ష అనేకనామక సహకార లాభములను గ్రహించెను.

ఆసాములో నల్ల నిషేధము

గవర్నరుగారి ప్రాతికూల్యము

శాసనసభ గావించినబిల్లుల కంగీకార మొసంగకుండుట

షిల్లాంగు, అక్టోబరు 25: ఆసాము శాసనసభ క్రిందటి సమావేశమున సంగీరించిన నల్లయుందు త్రాగుడు నిషేధపు బిల్లులను రెంటిని లోపముతో నూడుకొని యుండుటచే సంగీకరింపవలమని గవర్నరుగారు ప్రకటనము గావించిరి.

కర్ణాటకముల పూర్తిగాపోగొట్టు నివారణ

నేను బాధపడుమిండిన చెవిసంబంధమైన చిక్కుగోగమును తిరువల్వోజిల్లా, కృష్ణా పురపాలియును, ప్రస్తుతము చెన్ననగరము, మైసూరు నెక్స్ ఖోమునందు నే వెరారియవిధిలో అల్లర్లు లాడ్డికుండున్న పండితశాస్త్రుని ఎన్. శ్రీనివాసఅయ్యగారు చికిత్సచేసి నావ్యాధిని పూర్తిగాపోగొట్టిన విషయమును గట్టిచి కొన్నిచివయములను ఈదివర తెలుపుచున్నాను.

14 సం॥ రములకుముపు నాచెద్దకండికి కోపమువచ్చి నాచెవిపై తీవ్రముగా చేతితో కొట్టెను. అందుచే నాయెడను చెవిలో నొప్పి ఎక్కువగానుండి, చక్కగా వికలపడుండెను. కొన్ని బొంబములను ఉపయోగించుటచే కొంచెము వాగ్మయ్యెనది. అయినను అప్పుడప్పుడు నొప్పివచ్చుచుండెను. చక్కగా వినుటకు వీలైనదికాదు. కొంతకాలముక్రిందట ఎడమచేతు ఖము వాపుగాను, చెవిలో నొప్పియు నుండెను. నేను మిక్కిలి వ్యాకులముగా నుంటిని. కొన్ని రాత్రులు నిద్రలేకనే గడపితిని. స్వస్థకాలముమాత్రమే పండితులవారు చికిత్సచేసి నాబాధలన్నిటిని పోగొట్టిన మిక్కిలి పంతోషముతో తెలుపుచున్నాను.

కె. టి. కోమామ్మనకా
కూర్కు, రెవిన్యూ పెక్రిటరేటు, మద్రాసు, 30-1-1928.

పరిశ్రమల మంత్రిగారి నిరాశ

శిశిశిశిశి

స్థితిమగ్నతలు నలిపిన ఘనకార్యములలో
చట్టమును నిర్మించుట యొకటి
వారు గర్వపడుచుందురు. వెళ్లాల
త వహించి డాక్టరు నటేశ
గూడ పరిశ్రమల రక్షణచట్ట

కొనిరి. కాని, యీ చట్టము

భాము మృగ్యము.

పరిశ్రమల రక్షణ

భావించవలయును.

గారిదివర కంగీకరింపక

పకటింపబడిన యుత్త

య్యెను. ఆరసంప

ల, మంత్రిగారి

సజామంత్రిగారు

ఆపనుగాని

మంత్రిగారు

ని దెలిపిరి.

పరిశ్రమల రక్షణ చట్టమును
ఆదర్శముగా స్వీకరించుట
యు, నూతన పరిశ్రమలను స్థాపించువా
యును జేయవలయు ననియు, పాల్గొ
వారు తలపెట్టిరట. కాని పార్లమెంటు
ప్రయత్నమును మానివైచిరి. ఇక మిగిలినది,
రుల ప్రయత్నములకు సహాయపడుట. పెద్ద
శ్రామిక ప్రయత్నములకు తాము సహాయప
జేయుటకు వీలుపడదని ప్రభుత్వమువారిపుడు ప్రక
టించుచున్నారు. ఇందునుబట్టి ప్రభుత్వమువారు
పెద్ద పరిశ్రమలను స్వయముగ స్థాపించుటగాని,
అటుల స్థాపింపనెంచినవారికి తోడ్పడుటగాని అసం
భవమని తేలినది.

ఈసంగతిని శాసనసభ్యులు కొందరు మొదట
గ్రహించియే రాటపుపరిశ్రమబోలు చిన్న పరిశ్రమ
లకు తోడ్పడుట సుకరమని బోధించిరి. కాని
అప్పటి పార్లమెంటుకు మంత్రులగు సర్ కె. వి. రెడ్డి
నాయుడుగారు సుతరాంపనికి రాదనిరి. చెన్నరాజ
భానినంతను ఫ్యాక్టరీలతో నింపివేయవలయుననియు
చేతిపరిశ్రమలకు తోడ్పడుట దేశమును వెనుకకు
గొంపోయి అనాగరికసితితోనికి దెచ్చుటయనియు
బలికి వాదించి అసహాయవాదులను నిరసించిరి.
మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్థికపండితులగు
డాక్టరు గిన్నిర్లు స్టేటరుగారుగూడ రాటపు పరిశ్రమ
కు ప్రోత్సాహ మొనగవలయునని హిత మొనగి
నను, సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు వినిపించు
కొనరయిరి. అప్పటినుండియు పరిశ్రమలశాఖవారు
నిరర్థకముగ డబ్బు దండుగపెట్టి విఫలమగుటయు,
పెద్దవేతనముల ననుభవించెడి ఉద్యోగులను నియ

మించి వృథావ్యయము గావించుటయు, జరుగుచుం
డెను. తుట్టుతుదకు ఫ్యాక్టరీపరిశ్రమలకు తాము
ఏవిధమగు సహాయము జేయజాల మని, మంత్రిగారు
ఒప్పుకొనవలసివచ్చెను. ఇప్పటి కయినను నిజస్థితిని
బయటపెట్టినందులకు సంతసింపవలయును. పరిశ్ర
మల మంత్రిగారి కిముందు చేసెదరు? ఇకముందు
నుండియు చేతిపరిశ్రమలను అభివృద్ధి జేయవలయు
నని, వీరు తలపెట్టిరి. అందు ముఖ్యముగ సంవత్స
రములో కొంతకాలము పనిలేకయుండెడి కర్షకులకు
పని గల్పించెడి అనుబంధపరిశ్రమలకు తోడ్పడవలె
నని, ప్రభుత్వప్రకటనము దెలుపుచున్నది.

గాంధీమహాత్మా డింతకాలమునుండియు, ప్రజ
లను గోరుచున్న దీవిషయమే. నూలు వడుకు
టను, మహాత్ముడు అనుబంధపరిశ్రమగ నెంచెను.
స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు, బాలిక లెల్లరును
సులభముగ నిర్వహించి కుటుంబపురాబడిని వృద్ధి
జేసికొనుమాగ్గ మిదియేనని మహాత్ముడు సూచిం
చెను. కాని, జప్తిసుమంత్రులు అహంకారాభిమాన
ముచే, మహాత్ముడు దెలిపిన సత్యము నంగీకరింప
రయిరి. ప్రగల్భవాక్యముల బల్కిరి. కాగిత
ముపై చట్టమును మాత్రము నిర్మించిరి.
ఆరుసంవత్సరము లయినప్పటికీ, తాము చేసిన
దంతయు నిష్ఫలమనియు, చేతిపరిశ్రమలే ప్రోత్సా
హయోగ్యములనియు, వారు ప్రకటింపవలసివచ్చె
ను. ఇప్పటికయినను చేతిపరిశ్రమలలో వీరు రాట
పు పరిశ్రమను జేర్చెదరా? లేదో తెలియదు. ఆవిష
య మటుండ, పరిశ్రమలమంత్రిగారు వెన్నెంటనే
చర్య దీసికొని, చేతిపరిశ్రమలకు సహాయము జేసె
దరా? అదియు గనుపించదు. మున్నుండుగ రాజ
భానియం దిప్పుడున్న చేతిపరిశ్రమ లెవ్వయో, ఇక
ముందు బైకి దేసిన వెవ్వయో, వానినిగూర్చిన ద్వే
జరుగవలయునట. ఆపిమ్మట, అట్టి పరిశ్రమలకు మం
త్రిగారు తోడ్పడదరట. పరిశ్రమల పై రెక్కలుగారు
సర్వే జరిపి రిపోర్టు బంపవలయునని మంత్రిగారు
కోరిరి. కాని, సర్వేలు, రిపోర్టులు ఎప్పటికి పూర్తి
యగునో చెప్పజాలము. వీనిపై చర్యదీసికొనునరేకి,
సర్కారముల పదిసంవత్సరముల గడువుదాటి
నచ్చును. మంత్రిగారిని విమర్శించుటకు మే మి
ట్లు తెలుపుట లేదు. ఇప్పటివైఖరియు, అనుభవ
ము ఆతీరున నున్నవి. ఇటీవల పరిశ్రమలపాఠశాల
లను స్థాపించుటకు జేసిన ప్రయత్న మెటుల విఫల
మయ్యెనో, ఇంతకుముందు దెలిపియుంటిమి. పారి
శ్రామిక మంత్రిగారిసంఘమువారు, దత్తమండలముల
లోను, షాదీర సర్కారులలోను, పశ్చిమతీరము
నందును పూడెలు పారిశ్రామిక పాఠశాలలను
స్థాపింపవలయునని సిఫార్సుజేసిరి. ప్రభుత్వమువారు
ఉత్తరసర్కారు లో మాత్ర మొక పాఠశాలను
స్థాపించుటకు వీల్గొలదేమో విచారించవలయునని
పరిశ్రమల పై రెక్కలుగారిని కోరిరి. వారు విచారణ
నలిపి, అట్టిప్రయత్నము సాధ్యపడదని సిఫార్సు
జేసిరి. ప్రభుత్వమువారిసిఫార్సు నామోదించిరి.
ఈరీతిని, వ్యవహారములన్నియు చెడిపోవుచున్నవి.
ఇటులనే చేతిపరిశ్రమల సర్వేగూడ, త్వరలో నను
కూలఫలము గలించునని నమ్ముజాలము. జప్తిసు
పరిపాలనము నిష్ఫలమయ్యెనని తెలుపుట, డింత
కన్నను వేరునిదర్శన మేమి గావలయును?

కృష్ణామండలము: కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు
కృష్ణామండలమునందు ఎన్నికలగడవిడ లభికము
గనున్నవి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు జాతిమతభేదముల
ను బైకిదేక, దేశస్వాతంత్ర్యమునే వోటరులయెదుట
ప్రధానసమస్యగ బెట్టుచున్నారు. జప్తిసుఅభ్యర్థులు
స్వకులాభిమానమును, సాంఘిక ద్వేషమును బో
ధించి, వోట్లను సంపాదించజూచుటయం దాశ్చర్య
ము లేదు. జప్తిసుపక్షమువారి కొకరాజకీయకార్య
క్రమములేదు. దేశమునకు రాజకీయస్వాతంత్ర్యము
సంపాదించవలయునను ఆతురము గనుపించదు. బ్రా
హ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదము, స్వకులపరకులవిభే
దము, మున్నగు హానికరముగు విషయప్రచారము
వలన, వారు వోటరులను భ్రాంతిబెట్ట జూచుచు
న్నారు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఎన్నికలలో
పాల్గొనకముందు, జప్తిసుపక్షమువారి ఆటలు సాగి
నను, యీమారు సాగకున్నవి. ప్రజలు సత్యమును
గ్రహించి, జాతిమతకులభేదములను పురస్కరించు
కొని దేశమాతకు ద్రోహము గావించగూడదని
దెలిసికొనుచున్నారు. జప్తిసుపక్షాభ్యర్థులగునిరువు
రును ప్రజాశయములకు విముఖులగు జమిందారులు.
కాంగ్రెసు అభ్యర్థు లిరువురును ప్రజాశయసాఫల్య
మునకై తమజీవితమును ధారబోసినమహనీయులు.
కొల్లిపర సూరయ్యచౌదరిగారు కులభేదములను
పాటింపక, దేశనేవనే ప్రధానముగ నెంచి, పాటు
బడుచున్నారు. అసహాయోద్యమారంభమునుం
డియు, వీరు దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికై కృషిసలుపు
చున్న సంగతి, ఎల్లరకును వివితమే. అయ్యదేవర
కాళేశ్వరరావుపంతులుగారు కాంగ్రెసు పిలుపు
నాకర్పించి న్యాయవాదవృత్తిని వదలి, శ్రీకృష్ణజన్మ
స్థానమున కరిగి, మాతృదాస్యవిముక్తికై తమసర్వ
శక్తులనర్పణజేసియుండిరి. వీరినేవనుగుర్తించియే, విజ
యవాడపౌరులు ము్యునిసిపలు సంఘమున కధ్యక్షు
లుగ నెన్నికొనిరి. కాంగ్రెసు ఆదేశములను నిర్వ
హించి, దేశమోక్షమునకు కృషిసలుప నడుము
గట్టుకొనిన, కొల్లిపరసూరయ్యచౌదరి, అయ్యదే
వర కాళేశ్వరరావు పంతులుగార్లను ఎన్నికొనుట
లాభకరమో, కులద్వేషము నాధారపరచికొనిన
ప్రజాశయప్రతికూలుర నెన్నికొనుట లాభ
కరమో, వోటరులు ఎవరికివారు యోచించుకొన
వలయును. రాజకీయ కార్యక్రమముల నాధారపరచు
కొనుపక్షములేర్పడవలయుననియు కులద్వేషములు
అంతరింపవలయు ననియు, మద్రాసుగవర్నరుగారు
సయితము జెప్పవలసివచ్చెను. కృష్ణాగోదావరిమం
డలముల తరపున భారతశాసనసభ కభ్యర్థిగనిలించిన
టంగుటూరు ప్రకాశచంతులుగారి నెన్నికొనుట
ఎంతయవసరమో ఇంతకుముందు తెలిపియుంటిమి.
మహమ్మదీయనియోజకగణముతరపునఉమామాలీషా
కవిగారు భారతశాసనసభకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ
నియమింపబడిరి. వీరినెన్నికొని మహమ్మదీయవోట
రులు చరితార్థులగుట యవసరము. కృష్ణామండల
ముగూర్చి వ్రాసిన విషయ మెల్లమండలములకును
వర్తించును. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను శాసనసభలకు
ప్రతినిధులుగ బంపవలసిన యవసరమును గురించి
నొక్కివక్కాణింప నవసరములేదు. దేశమాత
భిన్నురాలై దుఃఖించుచున్నది. అంతఃకలహముల

ను విడిచి, స్వాతంత్ర్య సిద్ధికైకృషిసలుపుడని తన తనయులును సంతతము హెచ్చరించుచున్నది. కృష్ణామండలము, తల్లిపిలుపును నిరాకరించునా?

వ్యవసాయము : పరిశ్రమలు

వ్యవసాయవిచారణసంఘమువారు పూనాలో నిపుడు విచారణ సలుపుచున్నారు. ఇక్కడనయినను యూరపియను ఉద్యోగులసాక్ష్యము కైకొనుటతో సరిపోవుచున్నది. పెద్దపట్టణములలో గూర్పుని, ఉద్యోగుల సాక్ష్యమును కైకొనినమాత్రాన ప్రయోజనమేముండును? పల్లెటూళ్లకుబోయి వ్యవసాయపద్ధతులను స్వయముగ పరీక్షించి రయితులతో సంప్రతించుట ముఖ్యము. అందుకు బూనని విచారణ కేవలము ఆర్భాటముదప్ప వేరుగాదు. ఇటుల పరిణామించునని ముందే యూహించియుంటిమి. బొంబాయి వ్యవసాయశాఖాధ్యక్షులగు డాక్టరు మాగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు, రయితులకు బనికీవచ్చు అను బంధ పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడవలయునని కోరిరి. ఇట్టిపరిశ్రమలలో వీరు నూలుపరిశ్రమను నేతపరిశ్రమను చేర్చిరి. యంత్రపరిశ్రమలకుగూడ ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడవలయునని, డాక్టరు మాగారు కోరిరిగాని, అది యసాధ్యమని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. హిందూదేశము సంపదతో తులదూగుచున్నదనువారికి డాక్టరు మాగారిసాక్ష్యము తగినజవా బిచ్చుచున్నది. బొంబాయిరయితుల ఋణములు మిక్కుటమగుటచే తమపొలముల నమ్ముకొనవలసివచ్చెననియు, వీరు భూములులేనికార్మికు లయిరనియు, డాక్టరు మాగారు సూచించిరి. రయితులకిప్పుడు తిండియు బట్టయు దొరకుట కవకాశముల గల్గింపవలయును. ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యవిషయమును గమనింపక, పెద్ద ఆలోచన సలిపి ప్రయోజనము లేదు. ఉట్టి కెక్కలేనిప్రజలు స్వర్గమున కెటుల బోగలరు? యంత్రములు, ఫ్యాక్టరీలు, ఇనుపనాగళ్లు మున్నగు ఆర్భాటములు రయితుల కుపశాంతి గలిగించునని తోచదు. వ్యవసాయపు జాయింటు డైరెక్టరగు డాక్టరు బరన్సుగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు, పూనా కళాశాలనుండి ఒక్కవిద్యార్థి మాత్రమే తాను నేర్చుకొనిన పద్ధతులను సాగుబడి కుపయోగింపగలిగెనని, పలికిరి. ఇట్టిలోపమునకు కారణమేమని యడుగగ, పెట్టుబడిగాని, భూమిగాని దొరకుటలేదని, బరన్సుగారు జవాబిచ్చిరి. పెద్దభూములున్నవారికిగాని, పాశ్చాత్యపద్ధతులు పనికిరావు. సామాన్యపురయితులను బాగు చేయుటకు, ప్రస్తుత వ్యవసాయసంఘవిచారణవలన ఫలముండునని దోచదు. దేశనాయకులును ప్రభుత్వమువారును ముఖ్యముగ సాధింపవలసిన సమస్య, ప్రజాసామాన్యపు దుర్భరస్థితి నెటుల నివారించవలయుననియే. అంతియగాని, ధనికుల నికను ఎటుల ధనవంతుల జేయవలెనని కాదు.

మరియొకసామ్రాజ్యము

సామ్రాజ్య సమావేశము స్వతంత్రజాతుల గల సామ్రాజ్యముగూర్చి యోచించుచున్నది. కాని, కార్మికపత్రిక యగు "డెయిలీ హెరాల్డు" పత్రిక, మరిమొకసామ్రాజ్యము గలదని జ్ఞాపకము

జేయుచున్నది. అది ఏది? ఆసామ్రాజ్యమునందు పరాధీనజాతులు గలరు. బలప్రయోగముచే వారిని పరిపాలించుచున్నారు. సామ్రాజ్యసమావేశమునందట్టివారికి నిజ ప్రాతినిధ్యము లేదు. హిందూదేశమునకు ప్రాతినిధ్యము వహించెడివారు నిజ ప్రాతినిధులు గారు. ఆసంగతిని ఇండియామంత్రిగారే అంగీకరించి యుండిరి. హిందూదేశప్రాతినిధ్యము వట్టిప్రహసనమని, డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. రెండవ సామ్రాజ్యమునందలి ప్రజలు తమదుస్థితిని గ్రహించుచున్నారు. సాధ్యమగుసంతర్వరలో స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్యము బడయ గోరుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యవాంఛ గాఢముగ నాటుకొనుచున్నదని, డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక చాటుచున్నది. సామ్రాజ్యసమావేశమునందు, అధినివేశరాజ్యములకోర్కెల దీర్చినను, ఇంతటితో సామ్రాజ్యసమస్యలు పరిష్కారమయ్యెనని భావింపగూడదు. పరాధీనజాతులకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చినగాని, సామ్రాజ్యము బలపడనేరదు.

బర్మోహెడ్డు టిక్కెట్టు

హర్ని మెనుగారిచే నూతనముగ ప్రచురింపబడుచున్న "ఇండియను నేషనల్ హెరాల్డు" పత్రిక, రాబోవు ఎన్నికలు బర్మోహెడ్డు టిక్కెట్టు ననుసరించి జరుగగూడదని కోరుచున్నది. కాంగ్రెసు పక్షమునకు జయము గలుగకుండ, మితవాదులకును రిస్పాన్సీవు సహకారవాదులకును జయముగలుగునటుల తోడ్పడవలయునని, బర్మోహెడ్డుప్రభుగారు వోటరులను గోరుచున్నారు. అందుచే బర్మోహెడ్డు టిక్కెట్టును నిరాకరించి వోటరులందరును కాంగ్రెసు పక్షమువారినే తమప్రాతినిధులుగ నెన్నికొని, తగిన జవాబీయవలయునని, హెరాల్డుపత్రిక యడుగుచున్నది. ఇంతవరకు వోటరులెటుల భావించినను, బర్మోహెడ్డుప్రభు ప్రసంగానంతరము కాంగ్రెసుపక్ష విజయమునకు తోడ్పడనియెడల, వోటరులు తీరిన యవమానమునకు లోనయ్యెదరు. ఇట్టియవాతరము వాట్లొక్కుడుగాక! హెరాల్డుపత్రిక దెలిపినటుల, మితవాదులకు గాని రిస్పాన్సీవు సహకారవాదులకుగాని ఇచ్చెడి ప్రతివోటును, బర్మోహెడ్డుప్రభుగారి కిచ్చినటులనే భావింపవలయును.

బొగ్గుపనివారలు

బొగ్గుపనివారలసమస్య రానురాను ముదిరిపోవుచున్నది. ఇంతకుముందు పనివారలు పలువురు తిరిగి పనులలోనికి బోవుచున్నటుల ప్రకటింపబడెను. కాని కుక్కుగార్నిప్రోత్సాహముచే, లొంగరాటు తగ్గిపోయెను. పనివారల విశ్వయము బలపడెను. కార్మికులసభల నిపుడు పోలీసువారు అడ్డుగించుచున్నటుల విదేశవార్తలు దెలుపుచున్నవి. కార్మికుల నాయకులగు కుక్కుగారిని అధికారులు మాటలాడకుంట నిషేధించిరి. ఇట్టినిర్బంధములవలన, కార్మికులలో బెరిగిన యశాంతి పెరుగునుగాని తగ్గనేరదు. శీతకాలము చేరువకు, వచ్చుకొలదియు, బొగ్గుతో నవసర మధికముగగల్గును. అందుచే బొగ్గు సమస్య ఇంకను తీవ్రరూపము దాల్చుమానదు. బొగ్గునిను ప్రభుత్వమువారు బొగ్గుసమస్యను పరిష్కరింపగలరని దోచదు. అట్టిస్థితిలో బొగ్గునిను గారు రాజీనామానిచ్చి లేబరుపక్షమువారికి చోటిచ్చుట శ్రేయస్కరము.

లేబరుపక్షము: కెన్వర్టీగారు

లిబరలుపక్షమునకు జేందినవా రొక్కరొక్కరే జారిపోవుచున్నారు. కెన్వర్టీగారు లిబరలుపక్ష ప్రముఖులు. వీరు భారతీయులకు చిరపరిచయులే. లిబరలు పక్షము నభివృద్ధికరముగ జేయుటకు కెన్వర్టీగారు ప్రయత్నించి, విఫలమనోరథులయిరి. అందుచే వీరు లిబరలుపక్షమును వీడి, లేబరుపక్షమున జేరినటుల, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. మరికొంత కాలమునకు, హిందూదేశమునందలి మితవాద పక్షమువలె ఇంగ్లండునందలి లిబరలుపక్షముగూడ సదృశ్యమయిన గావచ్చును.

హర్షిగాజు: స్టబ్బు

దక్షిణాఫ్రికాకు గల సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య హక్కును సామ్రాజ్యసమావేశమువారింగీకరింపవలయుననియు, అన్ని భాగములకును స్వాతంత్ర్య ముండవలయునుగాని హెచ్చుత్తడగూడదనియు, హర్షిగాజుగారు ఖండితముగ బయ్యుండిరి. డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రికాప్రాతినిధిత్వముచూపించుచు, బ్రిటీషుసామ్రాజ్యస్థానముగూ! ఖండితాభిప్రాయము వెలువడుటకే తాము ప్రయత్నించితమనియు, ద్వంద్వార్థి హర్షిగాజుగారు తేటపరచిరి. గము, స్టబ్బుగారికిఁ గూ! నివసించుటకు దక్షిణ సత్యముగాదని స్టబ్బు స్టబ్బుగారు పూర్వపు: టిమంతులు. వీరిరువురివి.

సంస్కరణమంథన ఫలము

అస్సామసంసభవారు, నల్లమందు పాగపీల్చుటను నిషేధింపవలయునని కావించిన చట్టములకు, అస్సామగవర్నరుగారు అంగీకార మొసగరయిరి. సంస్కరణము లారంభమై రెండుశాసనసభల కాలపరిమితి ముగిసినప్పటికి, పాలకులపై ఖరి ఎటులున్నదో గ్రహించుట కీనిదర్శనము సరిపోవును. ద్వంద్వప్రభుత్వమువలన ప్రజాభిలాషలు నెరవేరుట దుర్లభమని, ప్రత్యేకముగ వివరింపబనిలేదు.

బొంబాయి, అక్టోబరు 25 :—కూచిహీను మహారాజిగారి ఫిర్యాదుపై బొంబాయి నగర పర్లమెంటుని పోలీసువారు అరెస్టుగావించిరి. లక్షయేబడవేల విలువగల ముత్యాలహారము విషముమై పర్లమెంటు ద్రోహముగావించెనని పోలీసు పర్లమెంటుపై నేరము మోపిరి. ముద్దాయిపేరు కేవలీభాయియోచందు. నగర పర్లమెంటు. లాల్ భాయి కల్కావ్ భాయి, పశ్చిమ ముద్దాయి భాగస్వామి. పోలీసు కోర్టుయొక్క ముద్దాయి బెట్టుబడి. యిన్ స్పెక్టరు అబ్దుల్ గనీ పోలీసుపద్ధతిమండలలో సుంకుటకు దరఖాస్తుచేసెను. 1923 నవంబరునెలలో ముత్యాలహారమును అమ్ముటకు కూచిహీను మహారాజి ముద్దాయికిచ్చెను. హారమువ్యాపకము గొననందున దానిని బంపవలసినదని 1924 మే 27 తేదీన మహారాజి వైరుజీసెను. తనతోటి భాగస్వామి పోలీసు నగరమందు గుడిసెయు, ఆతనిపద్ధి హారముగలదనియు, 1924 జూను 2-వ తేదీన ముద్దాయి తిండించెను. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగినను హారము మహారాజి కంపబడలేదు. విచారణచేసే హారము బట్టుకొనుటకు అవకాశము యివ్వబడినదని పోలీసుగోరెను. లక్షరూపాయల జామీనుమీదను ముద్దాయి విడుదల జేయుటకు మేజిస్ట్రేటు తర్తవు జేసెను. (ఆ. ప్రె.)

తిరుచనాపల్లి మధుర పోలీస్ వారు 24000000 గొప్ప దొంగతనములు చేయుచున్నట్టి అమ్యురుదేవన్ అనువానిని వారి సహచరులను నలుగురిని అరెస్టుచేసిరి.

సామ్రాజ్యసభ

అధినివేశముల యభివృద్ధి

వర్తకవిజ్ఞానభాగము

భావిభాగ్యోదయపరిశితులు

రాకపోకల సౌకర్యములు

లండన్, అక్టో 20:— విదేశాంగ వ్యవహారముల సాచివారము నిర్దేశించెదరు.

సామ్రాజ్యవర్తకాభివృద్ధి

కి అందరము క్రిందివలె తోడ్పడెదమని దొమిని యను ప్రతినిధులందఱు అభయమిడిరి. సామ్రాజ్య ఆర్థికసంఘవాసినను కొనియాడిరి.

దొమినియనుల గిరాకీకి తోడ్పడుటలు బ్రిటిషు పరిశ్రమలను సభివృద్ధిజేయవలెననిరి. దీనినివేత్తము అవసరముగ ప్రియమైనది.

అధినివేశము—

అందు హంకాంగు ఎనుమతి వర్తకము

లకు వర్తకము జరిగినవి కర్మలు

తూర్పుపడమటి ఆఫ్రికాదేశము

యు ఆశీరవించిరి. కాని మనము

ఆఫ్రికాభివృద్ధికి ఇప్పుడు మన

ప.లో లేదు.

అయితే ఎంతయు సభి

లు సామ్రాజ్యములో ము

రిపాలనముగల దేశములకంటె

/పాలనాదేశములో ప్రజా

స్వావ్యవస్థలు ప్రభేదములున్నవి. ప్రాచీన

నాగరకముల వ్యత్యాసమున్నది. తమకు స్వతంత్రసంస్థ

లున్నవి బ్రిటిషు పార్లమెంటుమీదనే ఆధారపడియున్నవి.

ఆదేశములందు శ్వేతిమణిభేదము కాపురమున్నది. ఉష్ణప్రదేశ

ములందు వీరు ఎక్కువగ నున్నారు.

సలేదేశములో సున్నులతో ఒకమూల స్వపరిపాలనము

ననభవిండుమన్న శ్వేతిమణులు కొద్దిగ నున్నారు. ప్రదేశమా

చిన్నది. ఇంకొకచివర నాగరకములేక వెనుకబడిన ఆదికాపు

లున్నారు.

అధినివేశ సామ్రాజ్యము 2000000 మైళ్లున్నది.

50000000 మంది ప్రజలున్నారు.

1905 నుండి యునైటెడ్ కింగ్డంనుండి అధినివేశములకు

ముద్రము ఎకవరులు 1000000 నుండి 6000000 పాను

లకు పెరిగినవి. బ్రిటిషు దిగుమతులు 1900000 నుండి

8100000 పానులకు పెరిగినవి. కెనియా ఉగండాదేశములకు

ఒకసంవత్సరము క్రిందట 3000 త్రొక్కడుబండ్లు దిగుమతి

అయినవి. బ్రిటిషు త్రొక్కడుబండి వర్తకమున కవి మంచి

ప్రదేశములు.

కనడా, పడమటి ఆఫ్రికాలో గొప్ప అవకాశములున్న

వి యభివృద్ధికి.

మోటుతనముగ నుండినవారిని నాగరకులగజేసి వారికి

కొంచెము స్వపరిపాలనమునకు అవకాశములను కలుగజేసి పురో

వృద్ధికి దెచ్చుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. దొమినియను

లగుండ ఇందులో చాలవరకు పాల్గొనుచున్నవి.

నైజీరియా సరుగునులను ఆస్ట్రేలియనులు పనిజేసి సాగిం

చుచున్నారు. గోల్డ్కోస్టు ప్రదేశము కనడాగవర్సరు స్వాధీన

ములో నున్నది.

బ్రిటిషు మ్యాండ్చురాష్ట్రములోనున్న అధికారులు

దొమినియను మ్యాండ్చులందున్న అధికారులతో సంప్రతించు

చుండవలెను అప్పుడప్పుడు.

వెస్టిండీస్

సామ్రాజ్యసభావిధానము ప్రకారము లండనులో ఒక

మారు, వెస్టిండీసులో రెండవసార్వభౌమ స్థాయిసభలను జరు

క్రాంతిమోక్షగు వ్యవసాయపద్ధతులు ప్రవేశపెట్టి బడి నవి. తొలివార్త లిప్పుడు బోవుచున్నవి. అందుచే చాలముభి

వృద్ధిగాంచినవి.

బ్రిటిషుగవ్వయనా

సాధనసంపదలను లాభకరముగ వినియోగించుటకు విచా

రణసల్పి రమ్యుని చిన్నపార్లమెంటు కమిషనును బంపితినిరి.

అమెరిగా, 70000 చతురపుష్పాల్ల అడవి కడిపేదన అధికారి

క్రింద నున్నది.

ఆఫ్రికాలో ప్రజాశోగ్యము ముఖ్యవిషయమనిరి. ఈ

గలబాధనుగూర్చి ఆలోచించవలెననిరి.

దేశీయసమస్య

దేశీయుల విద్యకును, దేశీయుల ఆరోగ్యమునకు ఆర్థికం

తసంబంధ మున్నది. సహజముగ సభివృద్ధియగువిద్యను దేశీయు

లకు కలపవలెను. ఉదారభావములను గ్రహించుటకు వీలగు

నటుల తోడ్పడవలెను. శీలము ఏర్పడుటకు ప్రయత్నించు

చున్నారు. తనవర్గములో తాను ఉపయోగము నుండునటుల

దెలుపవలెను. అంతియగాని ఇతరవిద్యను నేర్పిన ప్రయోజనము

లేదు.

పడమటి ఆఫ్రికా

శీతోష్ణస్థితి యూరపియనులకు సరిపడదు. అచట యభి

వృద్ధి అంతయు దేశీయులచేతనే జరుగవలెను. కోకోపరిశ్రమ

అంతదేశీయులదే. ఉగండాలో ప్రతిపంట బాగున్నది.

పడమటి ఆఫ్రికాదేశీయులను వారిగాయకులచేతనే పా

లిండుటకు ప్రయత్నించుచును. తమసాంప్రదాయముల ప్రకా

రమే నాగరకప్రభుత్వలక్షణములు ఒప్పుకొన్నంతవరకు పాలిం

చుచున్నారు. ఈపద్ధతులు ఇతరులకు సరిపాటున్నను దేశీయు

లకు సరిపావును. సంస్కృతిప్రస్తుతము. తమ వ్యవహారములను వారే

నిర్వహించుటకు వీలగుటలు.

తూర్పు ఆఫ్రికా

ఒక్కొక్కవారే నివసించు దేశముగాదు. దక్షిణఆఫ్రికా

వంటిదిగాదు. కొద్దియింది మాత్రమే శ్వేతిమణులు. ఇనుపదారు

లకును, రేవులకు, రోడ్లకు తూర్పుఆఫ్రికాలో వేయటకు పార్ల

మెంటువారు 10000000 పానుల నిచ్చెదరట. శ్వేతిమణులు

గూడ యభివృద్ధిగ పనిచేయుట కవకాశము లున్నవి. ఆయా

ప్రభుత్వములవారి మొత్తమును బుర్రముగ దీవెనరు. ఉగండా

లో నున్న ప్రతిపంట ప్రదేశములను రైళ్లతో కలిపి తుదకు

దానిని దక్షిణఆఫ్రికా రైళ్లతో కలిపెదరట.

మాలే ద్వీపకర్పము

అభివృద్ధి, విశ్వగమనముగూర్చి అమెరిగాను ప్రస్తావించిరి.

ఎనువతులు 78000000 పానులనుండి 160000000 పానులకు

పెరిగినవి. రెండేండ్లలో దీనికి కారణము అచట రబ్బరు సత్తు

విస్తారము దొరుకుటయే.

పలనెయను స్వయంసహాయముమీదనే ఆధారపడి యు

న్నది. క్వలోలోనే 4000000 పానుల ఋణమును సంపాదించ

గలను. పలనెయనులో అరబ్బు లింకను యూదులజాతీయ

నివాసమునకు ప్రతిపక్షముగనే యున్నారు. యూదులే ఎచ్చి

తమరిని పారద్రోలెదరను అరబ్బుల భయమునకు ఆధారము ఎం

తమాత్రములేదు యూదులు ఎక్కువగ ప్రవేశించినను అధిక

ఆరోగ్యపరిస్థితులు బాగుండుటచే అరబ్బులసంఖ్య విస్తారముగ

నే యున్నది.

కనడా వర్తకపు టాడంబడికను గూర్చి మరెంత కింగు

గాదు అంతయు ఒప్పుకొనిరి.

న్యూగినియా

లో న్యూగిడేలు ప్రకారము జరిగించితిమని బ్రూసుగా

రనిరి వైద్యసహాయము లభించుచున్నది. దేశీయుల రోగముల

నుగూర్చి పరిశోధన జరుగుచున్నది. ఆరోగ్యముగ వారిని ఆ

దరించి చికిత్సజేయుచున్నారు. వచ్చేనెలలో మెల్బోర్నులో

దేశీయుల ఆరోగ్యమును గూర్చి చర్చించెదరు. పసిఫిక్లోనున్న

ప్రభుత్వములు పాల్గొనును.

నైరుతి ఆఫ్రికా

ప్రజలు హంబంబులు స్వాతంత్ర్యమును గోరుచున్నా

రు. దానిని సాధించుటకు దౌర్జన్యమును జేయ దొడంగిరి. అది

ముదరకుండగనే అణచివేసిరి. వీరికి స్వాతంత్ర్యము నీయు విష

యమై న్యాయమూర్తి డివిల్లియర్సగారు ఆలోచించుచున్నా

రు. రాజ్యము నంతకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారే యుండుకొని

సాక్ష్యమైసంతక తీర్పులో పాటెంటులు తమరిని తామే పాలిం

చుకొను నటుల నేర్పెదరట.

సింహళ దేశ కళాశాల

విశ్వవిద్యాలయముగ మార్పుట

కర్మలు అమెరిగాని ప్రకటనము

లండన్, అక్టోబరు 23:—సామ్రాజ్యసభలో అధినివేశ

సామ్రాజ్యపరిస్థితులను దెలుపుచు సింహళ దేశపురోవృద్ధిని గూర్చి

ప్రశంసించి క్వెరలో సింహళ దేశ కళాశాలను సమగ్రముగ విశ్వ

విద్యాలయముగ మార్పుటకు అప్రమత్తులై కృషిసల్పుచున్నార

మని కర్మలు అమెరిగాను దెలియజేసిరి.

చీనాపరిస్థితులు

విప్లవము అంతరించుట

వర్తకము అభివృద్ధియగుట

రుగ్బీ, అక్టోబరు 22:—క్యాంటనులో వర్తకపరిస్థితు

లు అభివృద్ధి యగుచున్నవి. క్యాంటనులోనే కొంతవరకు బహి

ష్కరణపు టుద్యమము సాగుచున్నది. వర్తకము యభివృద్ధి

యగుచున్నది. హంకాంగు, క్యాంటను ప్రుద్య పాగయోడ, రై

లుప్రయాణికులు యథాప్రకారము బోవుచున్నారు. బ్రిటిషు

వర్తకము బహిరంగముగ సరకును క్యాంటనులో దిగుమతి జే

యుచున్నారు. క్యాంటనులో చీనా దుకాణములుందు బ్రిటిషు

సరకు లన్నిటిని ఏక్రయించుచున్నారు.

చికియసు నేనలను మరలించిరి. స్పెయిన్లో

అంతయు నెమ్మదిగ నున్నది.

తుపాను భీభత్సము

హావన్నా, అక్టోబరు 22:—కొంతులు, టెలిఫోనులు తే

గిపోవుటచే రైలురోడ్లు రాజమార్గములు వేలబడినవి. ఇంతవరకు

100,000 డోలరులు సహాయగ్రాము ఇచ్చిరి. ఇంతవరకు

100,000,000 డోలరుల నష్టము గల్గెనట్లు.

యూర్పు ప్రభువు ఆస్ట్రేలియా కేసునట.

సర్ పాని స్టోపుగాను చనిపోయిరి.

బొగ్గు పరిస్థితులు

డెర్బీప్రభువు సంధిరాయబారి

లండన్, అక్టోబరు 23:—బొగ్గుతగవును తుడుర్చుటకు

డెర్బీప్రభువు సంధిరాయబారిగ పనిచేయవలెన నికోరుచు సిద్ధ

ముగ నున్నాడనని దెలియజేసెను.

కార్మికపక్షములో కెన్సర్లీ గారుచేరుట

లండన్, అక్టోబరు 23:—బరగులుపక్షమునుండి చీలి

పోయి కెన్సర్లీనేనాని కార్మికపక్షములో జేరెను.

దక్షిణ ఆఫ్రికా సామ్రాజ్యము

అట్టులర్డు, అక్టోబరు 23:—బ్రిటిషుసామ్రాజ్యములో ఇం

కొకసంగతిని మేము స్వప్నమందెన తలంపము. ఇప్పుడు ప్రతి

మాటకు రెండర్దుములున్నవి అట్టివిలేకుండ విస్తృతముగ ఒకే

యర్థముండునటుల జేయుటకుగోరుచున్నారము. దక్షిణ ఆఫ్రి

కా ప్రతిపత్తినిగూర్చి సామ్రాజ్యములో ఎంతమాత్రము భయ

పడనక్కరలేదని వార్తబాగుగా రనిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికావారు

సామ్రాజ్యమునుండి విడిపో దలంపలేదని అన్నిపక్షముల

వారును సామ్రాజ్యములోనే యుండదలంచినయియు వార్తబాగు

గారు సామ్రాజ్యసభలో ప్రారంభమున దెలిపిన భావములు

ప్రమాదజనితము లగుగాన దానిని పాటింపరాదనియు స్పష్టము

నేనాని దెలియజేసెను.

కె యి జ రు

కెయిజరును జర్మనీకి రానిచ్చిన ప్రమాదము గల్గెనని

తలంచి ప్రభుత్వమువారు రాయీదులమకొనలేదట. అందుచే

కెయిజరు జర్మనీకి బోవుట తలస్థింపదు.

వెయినుము రాకొమరునకు దగ్గు పడినెను పట్టినది.

యూదురోజులనుండి బైటికినమ్ముటలేదు.

సామాజ్య ఆర్థిక పరిస్థితులు

అంతర్జాతీయ వర్తకము

దొంగిలొంగు పరిస్థితులు

దక్షిణ ఆఫ్రికా 28:—ఆర్థిక పరిస్థితులను గూర్చి నిన్న సామాజ్య పత్రికలో దొంగిలొంగు ఇండియా ప్రతినిధులు అందరూ పాల్గొన్నారు. ప్రకటననిమిత్తము ఉపన్యాసము చేసి సాయంకాలము అందజేసిరి.

బ్రిటిషు ఎగుమతులు

చాలవరకు సామాజ్యములో ఖర్చుగల చాల గొప్ప పరిస్థితి. కనడా వర్తకపరిస్థితిను జూచినను మొత్తముమీద అంతర్జాతీయ వర్తకము గూడ బాగున్నట్లు పోయిన నాలుగు సంవత్సరములనుండి బ్రిటిషు దీవులనుండి దిగుమతులు 11700000 నుండి 168000000 ద్వారకులకు పెరిగినవి. బ్రిటిషు దిగుమతులన్నీ ఎక్కువగా తమ కనడా గోరుతున్నది. ఇతరదేశములనుండి పోటీ వస్తువులను బ్రిటిషు దిగుమతులు గూడ ఎక్కువగుచున్నవి. దీనికి కారణము కనడావారు మాత్రమే ప్రత్యేక సౌకర్యములే. నిరుద్యుక్తులు గ్రేటు బ్రిటనుకు కనడానుండి పంపిణీ చేసినది. నాలుగేండ్లకిం దట గ్రేటు బ్రిటనుకు 800,000,000 ద్వారకుల ఎగుమతి అయినది. నిరుద్యుక్తులు 500,000,000 ద్వారకులకు విడిచినది. ఈ నాలుగేండ్లలో కనడావర్తకము ఇతర భాగములతోగూడ చాల అభివృద్ధిగాంచెను.

ఆఫ్రికాలో సంతకణ ఏర్పాటులను ఉభయత్ర పరపాదములను జేసికొనిరి. బెన్జిండ్లనుతో గూడ వర్తకపు ట్రాడెంబడికను మరల జేసికొనిరి. కాని ఇంకను అమలజరుగుటలేదు.

సామాజ్య ఆర్థిక సంఘము

సామాజ్యములో తయారగు వస్తువులనే ఎక్కువగా ప్రచారము పలుకుటకు ప్రయత్నము చేయబడునని కనడా ప్రధానామాత్యుడు మొకటి కింగుగారును నడిచిరి. అధినేత మునుండి వచ్చు ఆవరపదార్థములను విక్రయించుటకు గూర్చి చింతించిరి.

మరితర పదార్థములను గూర్చి గూడ ఇట్లు చేయవలెను. బ్రూను గారు

అంతర్జాతీయ వర్తకమును పెంపొందించుటకు చాల ముఖ్యము సామాజ్యము యొక్క ప్రత్యేక వాణిజ్యభివృద్ధి మీద ఆధారపడియున్నది. అంతియగాని పశుబలముమీద ఎన్నడును నుండదు. ముందు సామాజ్యరక్షణమును గూర్చి గూడ ఈ విషయము వాలోచించవలెను.

సామాజ్యములు నాలుగుమూలల వ్యాపించినపుడు దానిని సరికొత్త మార్గములను గాపాడుటకు నాకాడకము అవసరము. ఇతరుల కంతకలేదు. తమకే యున్నదనిరి.

అంతర్జాతీయ వర్తకాభివృద్ధిని గూర్చి దొంగిలొంగు లలో జనసంఖ్యగూడ ఆలోచించవలసియున్నది.

ఉభయత్ర లాభముగ పనిజేసిన, సామాజ్య వికృత ఏర్పడును. గ్రేటు బ్రిటనుకు దొంగిలొంగులు తమ దేశములో తేయు సహాయమును గ్రేటు బ్రిటను తమకు తేయగల సహాయమును ఆలోచించవలెనని బ్రూనుగారనిరి. గ్రేటు బ్రిటనులో సామాజ్యములోనున్న శ్వేతతమముల సంఖ్యలో నూటికి 85 మంది యున్నారు. అందుచే సామాజ్య ఆర్థిక సంపద అంతయు గ్రేటు బ్రిటనుమీద ఆధారపడియున్నది నేటికిగూడ సామాజ్యరక్షణమును ముఖ్యముగ గ్రేటు బ్రిటను చేయుచున్నది. వర్తకము బాగున్న నే చేయగల మనుచున్నది. గ్రేటు బ్రిటను పరిస్థితులన్నచో, సామాజ్యభావి భాగ్యోదయ మున్నమాట.

యుద్ధము పూర్తి అయినదానికి తన ఆర్థిక, పారిశ్రామిక వర్తకాభివృద్ధిని మరల గ్రేటు బ్రిటను ఆశ్చర్యకరమగు ప్రయత్నములను జేసి సాధించెను. దీనిని ఆఫ్రికాలో సానుభూతితో జూచుచున్న దనిరి. అంత గొప్ప భారమును వహించుట ఆశ్చర్యము.

గ్రేటు బ్రిటను ఇప్పుడలసిన పోటీలన్నిటిని ఇచ్చివేయగల నని వినుట కంతయు సంతోషమగుచున్నది. ఇతరులు మాత్రము గ్రేటు బ్రిటను కీయవలసియు ఇచ్చుటలేదు.

మరల కంగారు విధానమునే ధైర్యముగా గ్రేటు బ్రిటను అవలంబింపగలిగినందులకు సంతోషించుచున్నారనిరి. సామాజ్య యొక్క గొప్ప పరిస్థితి మూడుమాసాలలో ఇబ్బందియున్నది.

మనములు, సాము, మార్కెటులు. గ్రేటు బ్రిటను ముఖ్య సమస్య మార్కెటులే. గ్రేటు బ్రిటను మార్కెటులను సాధించే నేని పారిశ్రామికతగ వే యుండదు. గ్రేటు బ్రిటను ప్రపంచ ములో వర్తకమును విస్తారముగ సంపాదించలేదు.

ఆఫ్రికాలో యభివృద్ధి గ్రేటు బ్రిటను కొనగల శక్తిమీద ఆధారపడియున్నది. సామాజ్యములో వర్తకము పెంపొందుచు నేయున్నది. అచటగూడ ఎక్కువగా సామాజ్యములో వర్తకమును పూర్తిగ తీవ్రపరచును గ్రేటు బ్రిటను సాధించలేదు. దీనిని తీసుకొని, పూర్తిగ గ్రేటు బ్రిటను సంపాదించునటుల జేయవలె ననిరి.

ఇంగ్లండులోనే మోటారుబండ్లు గావలసియుండుటచే ఆఫ్రికాలోనుండి వచ్చు గిరాకీ అవకాశము లేకున్నది. ఈ విషయములో ఆఫ్రికాలో తన యవసరములనే చూచుకొన వలసియున్నది. ప్రత్యేక సదుపాయములను గూర్చి గ్రేటు బ్రిటను చో దిగుమతులమీద ఆదనపు పన్ను చేయుటను బ్రూను గారనలేదు. పన్నులున్నచో దానిని తప్పించుటలేదు. సామాజ్యములో తయారగు వస్తువులనే వాడవలెను మర్చిందైజా మార్కును ఆస్తు అమలు జరుగునపుడు గ్రేటు బ్రిటనుకు లాభముగనుండును.

సామాజ్యములో గ్రేటు బ్రిటను విస్తారముగనే వర్తకము జేయుచున్నది. సామాజ్యములో తయారైన వస్తువులనే కొనవలెనను తలంపు మ్యాజిలండులో గట్టిగ నున్నదట. బ్రిటిషు సరకులను గొనుటకు చతుకసాము దొరుకునటుల వర్తక సౌకర్యవల్లము తోడ్పడుగాక యని మ్యాజిలండు ప్రధానామాత్యుడనెను. అన్ని విషయములలోను సామాజ్యము సమగ్రముగ నున్న ఎంతయు లాభకరము.

దక్షిణ ఆఫ్రికా ఆర్థిక మర్మ

యూనియను ప్రభుత్వములో జరుగుచున్న ఆర్థిక పరిశోధననుగూర్చి తెలియజేసిరి. సామాజ్యపరిశోధకసంఘములు సహకారముతో పనిచేయవలెనని అమెరికావారి వస్తుమూలను ఆమోదించవలె ననిరి.

సామాజ్య ప్రతినిధులసంఘములో బాటు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ప్రతిపంబు సాగుచున్నది. ప్రస్తుతమును ఇబ్బందులను కల్గించుచున్న చీడపురుగులబాసను నివారణజేయుటకు పరిశోధనలుజరుగుచున్నవి. సామాజ్య ఆర్థిక పరిశోధనని ప్రతినిధులందరూ ఆమోదించుట సంతోషకరమనిరి.

విరిమి ప్రతినిధి యభిప్రాయము

విరిమి ప్రతినిధి గూడ ఈ సభలో పాల్గొని నవ కాశముగల్గినందులకు సంతోషమును వెల్లెబ్బిచెను. గ్రేటు బ్రిటను విరిమి ప్రతినిధి ఒక దానిమీద ఒకటి ఆధారపడియున్నది. అందుచే ఒక దానిభాగ్యము రెండవదేశమునకు లాభముగ నుండును.

న్యూఢపుండ్లాండు

వర్తక పరిస్థితులనుగూర్చి న్యూఢపుండ్లాండు ప్రధానామాత్యుడు తెలియజేసెను. ముంకములకు పరణజేయుటకు మొన్ననియమించబడిన సంఘమునకు సామాజ్యసరకులనే వాడవలెననువిధము ఇష్టమేయనిరి.

కనడా ఒడంబడికనుబట్టి బెన్జిండ్లనుతో జేసికొనుటకు రాయబారములు చేయవచ్చును. సామాజ్యములోనున్న ఇతర భాగములలోగూడ ఇట్టి ఒడంబడికలను జేసికొనవలెననుచున్న వాడు

ఇండియాలో వర్తక పరిస్థితులను గూర్చి దెబ్బల చర్చ కంతకును ప్రత్యక్షమును వర్తకసంఘాభ్యుదయ ఇచ్చెను. ఈ చర్చ బ్రిటిషు వర్తకములకు చాల ఉత్సాహకరముగ నుండుననిరి.

బర్మాడాకు దక్షిణమున ప్రమాదము

లండన్, ఆక్టోబరు 28:—బర్మాడాకు దక్షిణముగ తుపాను, ఉప్పెనలో బ్రిటిషుపడవ మునిగిపోయెను. ప్రాణస్వము లేకున్నను చాలవస్తువులుగలవు. పైవమునిగిపోయినపడవలో 20 మంది మాత్రమే మిగిలినారు. వారు బాగానేయ్యారట. 60 మంది చనిపోయారని భయపడుచున్నారు. ఈ 1916 లో కట్టబడిన సార్వభౌమును చనిపోయినటుంబములకు సానుభూతి సంపెను.

సామాజ్య ఆర్థిక సభ

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత

లండన్, ఆక్టో 28:—నేను సామాజ్య పరిశ్రమలన్నిటిని ఒకే మోస్తరుగ నడిపించిరి. సామాజ్యమునందలిను ఒకే మోస్తరుగ నడిపించుట సానుభూతి సంపెను.

సామాజ్యములు రెండు

దొంగిలొంగు పరిస్థితికాభిప్రాయము

లండన్, ఆక్టోబరు 28:—సామాజ్యమును గూర్చి దొంగిలొంగు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—సామాజ్యములు రెండున్నవి. స్వాతంత్ర్యముగల జాతులతో గూడుకొన్న సామాజ్యముగాక స్వాతంత్ర్యము లేని జాతులతో గూడుకొన్న సామాజ్యము ఇంకొకటి యున్నది. సామాజ్య పథకు వారికెప్పుడ ప్రాతినిధ్యము లేదు. భారతదేశముకరవున ఆంగ్లేయప్రతినిధి నియమించుట హాస్యాస్పదముగ నుండును. ప్రపంచముగాని వేరుగాదు. వారు కామన్వెల్త్లో స్వాతంత్ర్యముగలవభ్యులు గారు. ఇప్పుడు వారు సామాజ్యప్రభుత్వము వారు పాలించి సామాజ్యభాధమునకై వినియోగించుకొనుచున్నారని భారతీయులు త్వరితగతిన గ్రహించుచున్నారు. ఈ ఆస్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి తిరగబాటు ఏర్పడినది. అయ్యది నలమూడుముల వ్యాపించుచున్నది.

బొగ్గుసప్లయ ఆగిపోవుట- పారిశ్రామికసప్లయ ఇంగ్లండులో బొగ్గుసప్లయ ఆగిపోవుటచే బ్రిటిషు పరిశ్రమలకు చాలవస్తువు గల్గెను. వర్తకము లాభకరముగ లేదు. ఎగుమతులు దిగుమతులు తగ్గినవి.

కెయిరో కరాచీ విమానములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత

లండన్, ఆక్టో 28:—కెయిరో కరాచీ బంధునే రాటుకేసిన రెండు విమానములలో ఒకటి ఇంగ్లండులోనుండి డిసెంబరు 15, 20 లేదా ఫిబ్రవరి 1 న యనుచరులు మధ్య బయలుదేరునట.

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

లెనిన్ భా

ఆంధ్రప్రదేశ్

లండన్, ఆక్టో 28:—కెయిరో కరాచీ బంధునే రాటుకేసిన రెండు విమానములలో ఒకటి ఇంగ్లండులోనుండి డిసెంబరు 15, 20 లేదా ఫిబ్రవరి 1 న యనుచరులు మధ్య బయలుదేరునట.

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

ఒక విమానముమీద చెడలేదని ము కెయిరోవరకే వెళ్లెను. ప్రమాదమును అవకాశముండును. లండనునుండి కెయిరోపానులు. బస్సు 101 పానులు. డిసెంబరు విమానముమీద, వర్ కామ్యులునో. ను. బస్సుజేరును. అచటనుండి రిపోర్ట్ కైమానికప్రయాణము

భారతదేశ వర్తకపరిస్థితులు

ఇంగ్లండుతో ఎక్కువ వ్యాపారము

లండన్, అక్టోబరు 25:—శుక్రవారము సామ్రాజ్య పత్రికలో భారతదేశ వర్తక ఆర్థిక పరిస్థితులను గూర్చి చాడ్విక్ గారిట్టు దివ్యజేరి. నిరుదు ఇండియా వర్తకము 500000000 పౌనలు. ఈ పుష్కల కొంతకలవరముగ నున్నను ఆకాశరముగనే యున్నది.

భారతదేశ ఉక్కుపరిశ్రమ

భారతదేశ ఆర్థికవిధానమున గ్రేటుబ్రిటను ఉక్కువర్తక సంఘమునా రింత ఉదారభావముతో దృక్పథమును మార్చుకొనుట శుభసూచకము. ఉక్కుపరిశ్రమకు సమచిత సంరక్షణ పద్ధతిని కలుగజేయవలెననుట మంచిది. భారతీయులు దీని నెంతయో ఆమోదించిరి. ఎక్స్‌యిజా ఫన్నును ప్రతిమీద తీసి జేసినపుడు శేతసంఘమువారు దీనికొన్న చక్క వారిత ప్రశంసార్హము. దీనివలన ప్రాతవిరోధ మంతయు తొలగి వర్తక సౌకర్యము శరద్దేనవి.

కలకత్తాలో క్రొత్తగట్టు నౌకాశయములు, నీటిపాటు దల విధానములు, రైల్వేలు గ్రేటుబ్రిటను వర్తకము యభివృద్ధి యగుటకెంతయో తోడ్పడును. ముందు మార్కెటులందు విస్తారము విక్రయమగును. దీనికి కారణము ఇండియాలో ఎక్కువ ఉత్పత్తియగుటయే.

రైల్వేఆదాయము పెరిగినది. యుద్ధమునకు పూర్వమున్నట్లే ఆదాయము బాగున్నది. కాని అదిచాలదు. వర్తకమును సంపాదించుట కష్టముగాని ఎక్కువగ తయారగునపుడు ఇండియా రైలవేల సరకులు విక్రమగుటకు ఎక్కువ మార్కెటులు

న. 1925-26 ఇండియాలో తయారైన వ

వికొనెను. కాని ఇండియా ఎగవతుల

పుచ్చుకొనెను. గ్రేటుబ్రిటనుకే ఇం

క్రయించుటకు గోరుచున్నది.

దేశ వర్తకశాఖలకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వం

చున్నదానికంటె నూటికి 25 దిన

లో మాత్రము నూటికి 25 ఎక్కు

వస్తువులను దర చాల వ్య

వస్తువుల ఖరీదు, నేత

గలును, బ్రిటిషు వర్తక

గిరుదు ఇండియాకు

పెను, నూటికి 70

వచ్చినవి. అంత

గా గోరుచున్నది.

న్నది.

వర్తకము

రీయము.

దౌమిని

రకులను

వాతీ

రాజప్రతినిధికి సరిహద్దు రాష్ట్ర మండలముల సన్తానము

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

పెహవరు అక్టోబరు 25:—పెహవరు, కోహటు, హజరాబ్జిల్లా లాసంగిన సన్తానప్రత్యుత్తరము రాజప్రతినిధి 25-వ తేది నిటుల ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి:—

మహాశయులారా,

మీరు మాకోసంగిన పన్తానమునకు నేనును ఇర్విన్ ప్రభ్యయు నెంతయు కృతజ్ఞులము. పెహవరు, కోహటు, హజరాబ్జిల్లా ప్రతినిధు లింతమంది చేతులలో సరిహద్దురాష్ట్రమున దొంగిన స్వాగతమునకు చాలసంతోష పడుచున్నది. ఇచట మీతో కొద్దిగంటలే కలసియున్నను యీ కొద్దిలోనే చాలమందిని మిత్రులను చేసికొనునటుల భావించెదము. ఈవాయవ్యసరిహద్దు రాష్ట్రము ఆ సత్తా ద్వారే యుల దృష్టి నెందుకాకర్చించెనో నాకు తెలియును. అందుచేతనే నాయు ద్యోగకాలమున ముందే యీరాష్ట్రమునకు రావలెననుకొంటిని. భారత రాజప్రతినిధి వాడుక్యసరిహద్దుపై నొకకన్నువేసి యుండవలెను. అచట పరిస్థితులు హఠాత్తుగ వికసించి అచటనున్న అభీషతులు వెంటనే తగిన పనిని జరుపవలసిరావచ్చును. అందుచేత నీరాష్ట్రమున ప్రధానోపనివేయు అభీషత్ ప్రధాని పునాత్మకుల బాగా ప్రశంసించినందులకు నాకు చాల సంతోషముచున్నది. రాజప్రతినిధి యిప్పటి కిరువదియైదు సంవత్సరములనుండియు యీరాష్ట్రముయొక్క పరిపాలనకు బాధ్యత గల్గియుండుటవలన అచటి ప్రజలక్షేమమునుగూర్చి స్వయముగ సభించి గల్గి పని జేయవలసి యున్నది. నేను సరిహద్దుసమస్యను యిదివరకు వచ్చిక రాజప్రతినిధులవలె గాక భిన్నభిన్నతో పీక్షించినటుల జెప్పగలను. సరిహద్దు రాష్ట్రము ను నే నీరోజున ఆకాశపథమునుండి చూచితిని, ఆ చూచినపుడు పెహవరుభలవంత భూములు స్వతంత్రదేశములో విద్యమాలకు కొండలలోనికి జొచ్చుటకు గాంచితిని. గొప్పసికందరు గతనీ మహమ్మదు మొగలు చక్రవర్తి నాటికాలమునకును యిప్పటికిని సరిహద్దుసమస్యను బోల్చిన ఆభేదము గానించును. కొండలలో ఆకలిచే బాధింపబడువారు క్రిందనున్న పల్లవుభూములకు వచ్చుడబ్బు ఒత్తిడిచేత నని మీరుచెప్పి ఈ సమస్యను ను దొంగించుచున్నామను నూచించితిరి. భారత ప్రభుత్వమువారు సరిహద్దుదేశ నాగరకత నభివృద్ధిచేసి ఆర్థికస్థితి నభివృద్ధిచేయుట కాలోచించుచుందురని మీరు నమ్మకముతో నుండవచ్చును. మీరాష్ట్రమున కవిరముననవ జేసిన చీపుకమీషనురు సర్ నార్మక బోల్చును గారుతాము త్వరలోనే కొన్ని ప్రదేశములందు అడవినితొలగించుచున్నామను నూచించిరి. ఆవిషయమై నేను సానుభూతితో నాలోచించెదనని గట్టిగ జెప్పగలను. సరిహద్దు భానులకు యెక్కువ బాధ్యతనొసంగి స్థిరపడిన జిల్లాలను తగినవిధమున రక్షింపవలెనని మీరుచెప్పితిరి. సరిహద్దు వెంటనే సివిలజభివృద్ధినిగర్హించి విషయమై విచారణసంఘ ములోచించెను. జాతివారీపై పన్ను విధించుటనుగూర్చి విచారణలో నున్నది. ఈసరిహద్దు రక్షణమునకై మీ సహకారావసరమును గూర్చి మీరేమియు పరిచయ పడ నక్కరలేదు. సరిహద్దురక్షకులుగ తగినవారనుటకు యీ దేశచారిత్రమే నిదర్శనము. ఈ భలవంతము ఉత్తరలోయలను కాపాడి, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము మహాసంగ్రామ సమయమున తోడ్పడి పురాతన యుద్ధబలమును జూపగల్గిన మహాజాతి యని వ్యక్తము గాగలదు. యుద్ధ సమయమున మీ రందరును నే వజేసినను కులముల ప్రత్యేకముగ దెబ్బపడవలసి వచ్చినందుల కన్యధాంపకద్దు. ఇట్టిభావములు నాకేప్పడవపుడు భారతసైన్య బాకవకాశమున్న తప్పకుండ యిచ్చియుండెడివాడనే నైపుత పరిస్థితులలో రైకూయటుమెంటు నెక్కువ జేచెప్పజాలను. అయినను సరిహద్దువాసులపట్టిమ నెరిసేవాని కీవిషయమును తెల్పెదను. యుద్ధపు అందొగడచినవి. కాని యీ జిల్లాలలోని ప్రజలు ప్రదృష్టి సరిహద్దులపై నెవ్వరును దండయాత్ర విషయమును వరువజాలను. నే నీసరిహద్దులును ఆఫ్ఘానిస్తానునుగూడ కాంతియున్న కముందుగూడ నిట్టిపరిస్థితులే యుండి రిప్పటిగావునని నమ్మెదము.

సరిహద్దురాష్ట్రములందు వ్యవసాయము

వ్యవసాయపు రాయజకవిషయ ఇవటికర్థుల నాకర్షించిన సవస్థలను పరిష్కరించుటకు తోడ్పడునని నేను నమ్మెదను. ఆవ్యవసాయసమస్యవాసు స్వయముగ ముఖ్యమైనది యున్నది. వ్యవసాయవిషయములందు దీరాష్ట్రముగూడ యితర రాష్ట్రములతో బాటు కాస్త్రీయ పరిశోధనలను దెలుసుకొనవలసియున్నది. కర్షకుల భాగ్యముభివృద్ధి చేయునే విధానమైనను నాకేవలముగనే యుండును. ఇరిగేషనుకును గట్టులవలన ప్రస్తుతము వ్యవసాయమునకు నష్టముగలుగని మీరుచెప్పితిరి. రైల్వేలు ఆయా రైలుమార్గ సర్కిల్లను బట్టి నిర్ణయింపవలెననియు, కొన్ని సంవత్సరముల కొక మొత్తమునే నిర్ణయింపవలెననియు నొకమాదన విచారణలో నున్నటుల నాకు తెలిసినది. సరిగా ఏర్పాటులేని సర్కిల్లలో మురికినీటికాల్యల బెట్టుటనుగూర్చిగూడ ఆలోచనలోనున్నటుల వివరతోమముగవిషయమగుచున్నది. వీనివలన తగినసౌఖ్యము గల్గిననీ నేనునమ్మెదను. హజరాబ్జిల్లాకాలము నెక్కువ జేయవలసివోకాదో యివ్వడు చెప్పలేనుగాని యీవిషయమై మీరు కోరినది. జాగ్రత్తగ పరిశీలింపబడును.

విద్యాభివృద్ధి యీరాష్ట్రమునకు అవసరమని మీరు దెలుసుకొన్నటుల మీసన్తానప్రత్యుత్తరము దెల్పుచున్నది. ఇందు నావ్యాదయపూర్వక సానుభూతి గలదని వేరేచెప్పవక్కరలేదు. ఈ విషయమై భారత ప్రభుత్వము నా రొగ స్మీయు నాలోచించుచున్నాను. డబ్బువృంతివరకు కానివి త్వరలోనే ఆచరణయందు బెట్టెదను. నేను పెహవరుతోయ పైకెగవపుడు బైబరుతోన ద్వారమున కనతిమారములోనే ఇస్తామియు కళకాల భజనముల గాంచితిని. వాయవ్య సరిహద్దు రాష్ట్రము తన ఉన్నత విద్యాలయమును పురద్వారములయెటునుండి మధ్య ఆసియా నుండి వచ్చువారి కన్నుల గట్టునటుల జేసిరి. మరిసంస్కృతగూర్చి నిజముగా గర్వపడవలసినదే. భారతదేశమున దీనితో బోల్చినను అది తాళగలదు.

కేంద్ర శాసనసభ ప్రాతినిధ్యము

మీరాష్ట్రమునకు కేంద్ర శాసనసభయందు డెక్కువ ప్రాతినిధ్యము నొసంగవలెనని మీరు కోరిరి. ఆ విషయమై డబ్బుముగ జెప్పెదను. కేంద్రశాసనసభయందు ప్రజానియుక్తసభ్యుల సంఖ్యయు, ప్రభుత్వనియుక్త సభ్యుల సంఖ్యయు శాసనసభ్యాణము ప్రకారము నిర్ణయింపబడినవి. భారతదేశమునకు స్థానములు నిర్ణయింపబడి యుండుటచే యెన్నిక స్థానముల నెక్కువ జేయవలెనో ప్రభుత్వవియోజక స్థానముల నెక్కువజేయరాదు. ఈవిషయములయందు స్టామూటరీ కమిషను విచారించునటుల చేత శాసనసభలందలి స్థానములందు మార్పులుగ జేయ వీలుండదు. కాబట్టి ప్రస్తుతము యేస్థానములనుగాని యెక్కువజేయ సాధ్యముగాదు.

మీ వ్యవహారములను మీరు దిబ్బుకొనుటలో నెక్కువ బాధ్యత నొసంగవలసినదిగ కోరుచు మీ రొసంగిన సన్తాన పత్రము నందు చెప్పిన విషయమునకు ప్రత్యుత్తరమియ్యజాలనున్నాను. రాజభక్తిలోను ప్రజాపిత భావములోను మీరు పనిజేసినపుడు భారతదేశమున నిరభాగములందు బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వమును గోరెనట్లేకోరుట సాధ్యభావికమే. కాని ఈ కోరిక మీట్ల రాష్ట్రమునకే గాక భారత దేశమునకును సమానమైనదిగ వున జాగ్రత్త పరిశీలింపవలసియున్నది. నేను యీ ప్రాంతములకు వచ్చితిని స్వయముగ నీ విషయమై దెలుసుకొని సరిహద్దురాష్ట్రముయొక్క ప్రత్యేక స్థితిగతులవలన యితరమగు భారతదేశమునకు గాకుండ నీచట ప్రత్యేక సౌకర్యమే మవసరమనెనో దెలుసుకొనగోరితిని. కాబట్టి ఆ విషయమై యీ రోజున సరియైన ప్రత్యుత్తర మియ్యజాలను. కాని యీవిషయము లన్నియు నాలోచించుకొలదియు మీరు కోరిన కోర్కెలకు తక్షణవివరోసంగి విచారిం చెందని జెప్పగోరెదను. ఏర్పరుము గావించినను మీదేశప్రజల కాంతిక్షేమాభివృద్ధికికేయుననని మనస్సులోనుండుకొనగోరెదను. అయ్యదియే మీసరిహద్దు రాష్ట్రమునకు భారతదేశమునకు తమను సంతకాభివృద్ధి కవగమైయున్నది. (ఆ.ప్రె.)

కలకత్తా, అక్టోబరు 25:—రెంగాలు ఆర్టి నెంకు రెండవ వార్షికోత్సవమును జరుపుటకు, ఆర్టి నెంకుక్రింద నిర్వహింపబడిన వారియొడ సానుభూతి జూపుటకు కలకత్తా మేయరు నేనుగుప్త గారి అగ్గత్యుక్తిక్రింద నేటిసాయంత్రమున పెద్దసభ జరిగెను. టి. సి. గోస్వామి, బి. కె. బోసు, కె. ఎన్. రాయ, హుషిండ్ హుస్సేను మొదలగువారలు ఆర్టి నెంకును ఖండించుచు, ధ్వజము క్రిందకువచ్చి దేశము స్వరాజ్యమును బడయుటకును తన్మూలముగ “దౌర్జన్యకరమును చట్టమును” అమలునాండి తొలగించుటకును ప్రజలనుద్దోషించుచు ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి. సాయంత్రము ప్రాగ్ధావాయనదీత సభాక్షేమము ఘోషింపెను. (ఆ.ప్రె.)

గుంటూరు నెల్లూరుజిల్లాల

ఎసంబ్లీ వోటర్లకు విజ్ఞప్తి

మన రెండు జిల్లాలకు కలిసి ఎసంబ్లీ స్థానం ఒక్కటి మాత్రమే ఉంది. దానికి రాజకీయ రావుగారు, వేంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారు, పెరుమాళ్లు నాయుడుగారు పోటీ చేస్తున్నారు. వీరి మధ్యలో ఉత్తమని ఎన్నుకొనవలసిన భారం మనపై ఉంది. దేశభిమానం చూపి చివరకు ఇప్పుడు ఏక లాభిమానంతోనే ఇష్టమైనవారికి వోట్లన్నీ తర్వాత విచారిస్తే లాభముండదు. వారి చరిత్ర ఇప్పుడు క్లుప్తంగా ముగిచిస్తా. ఎవరు సమర్థులో, దేశస్వాతంత్ర్య సంపాదనానికి ఎవరు తోడ్పడుతారో వారికి ఓట్లన్నీ ఉండాలి. రాజకీయ రావుగారు బ్రాహ్మణులు. ఇప్పుడు వేటగా ఉంటున్నారు. జాతీయకలాకాలలో ఇంజనీయరుగూడా చదివారు. రాజకీయవేత్త అనిపాదాచెపుతారు. కాని వీరు ఒక విధంగా సమర్థులైనా దేశస్వాతంత్ర్యాన్ని అరికట్టుతున్నారు. ప్రజాసంస్థ యగు కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకం నిలుచున్నారు. రెండవవారు వేంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారు. వీరు నిడుబ్రోలుగ్రామ ముసలగురు. కడపన ఎన్నికల్లో కూడా ఎసంబ్లీకి నిలిచి ఓడిపోయారు. వీరి ధైర్యశైలి రాజకీయ వర్తనాతీతాలు. వీరు సర్వదా కైతులక్ష్యం కోరుతారు కాని గవర్నమెంటుకు వ్యతిరేకంగా మాత్రం పనిచేయవలదు. జప్తిగుప్పానాయుడుగారి మనిషిని ప్రచారంచేస్తున్నట్లు కూడా ప్రజలు అనుకోవలెన్నారు. ఇక మూడవవారు పెరుమాళ్లు నాయుడుగారు. వీరు నెల్లూరుజిల్లావాసులు. సుప్రసిద్ధ కన్యకులు జూ. బి. యే. ప్యాన్ చేసిన విద్యాసంపన్నులు. విద్యార్థి దళ నుండియు కాంగ్రెసు నం ద భిమానం చూపుతున్న రాజకీయ పరిజ్ఞాని. వోట్లు బహిష్కరించిన రోజుల్లో కందుకూరు తాలూకాలోని ప్రెసిడెంటుగావుండి తాలూకా వోట్లు పట్టెన్నియు ఒక్కవోటుకూడా లేకుండా ఖాళీగా పంపిన ప్రజానుగంజుడు. నిష్కలంక దేశసేవకుడు, నిరాడంబర జీవితం దేశసాభాగ్యంకోసం ఎట్టియిదుమలునైనా కుదువనన్న ధీమా. 40 సంవత్సరాలనుండి ప్రజలహక్కులపై పాటుబడుచున్న కాంగ్రెసువారి ఆమోదానుసారంగా నిలిచిన కాంతమూర్తి. వీరు ఏసోఛేంజిలోకాక స్వరాజ్యపార్టీలో ప్రవేశించి మన వోటుస్వీకరించుట కర్మ త్రయంబుటనిజముగా మన ఆదర్శము ఇట్టి దేశసేవాత్మకు లక్ష్యాదిగి ఉన్నప్పటికిని దేశమీరితి అధోగతి పాలైయుండదు. ఓ వోటరు సోదరులారా! మీరు నిద్రావస్థను విస్మరించితిరనియే నాభావము. అట్లయిన మనస్సుకుల కవరద్దలో మీరే తెలియును. మీరు నలభిమానం చూపవద్దు. దేశక్షేమమాట బాగా దీర్ఘస్థితి యొందించండి. మనవోట్లు స్వీకరించుటకు సర్వదా పెరుమాళ్లు నాయుడుగారి అర్హులు అన్యులను వోట్లొసగిన దేశద్రోహం చేసినవారమగుము. స్వరాజ్యసాధన దూరస్థులను మనము దేశస్వాతంత్ర్య సంపాదనార్థం ధనమానప్రాణా లర్పింప జాలకపోయినను అట్టి మహానుభావులకు నావోట్లొసగుట మనధర్మంకాదా? నిరంతర దేశద్రులకు మనమీ సహాయంచేయలేమా? సర్వోత్కృష్టులగు పెరుమాళ్లు నాయుడుగారికే మీవోట్లొసగండి. అన్ని తెన్ని చెప్పి నా సభ్యులకంటి. మీరే క్రిమించన లేక దేశభిమానం చూపండి.

కన్యాయువకుడు

ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త: పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాక్యమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయ భట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారత ప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్టు మాత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భాగ్యతలత్వముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వముగ వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయకర్తృకము కాదనువారి వాదములన్నియు సప్రమాదముగా ఖండింపబడినవి. భాషా సేవకు లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడవలసిన విశేషము తెన్నియొకలపు. వెల 0-12-0. పోస్ట్ పేజీ చేతు

మేనేజరు. ఆంధ్రపత్రిక

7. రెండుకట్టివీధి, నువ్రాడు

అనంతపురం సహకారసభ

(న్యకీయవిశేషం)

అనంతపురం 28-10-28:—రీ-న అనంతపురంజిల్లా సహకారసభ 28 లేదీ 8 గం. ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షులగు గౌ. వే. రామదాసు పంతులుగారిని, ఎం. పత్మనాభాయ్యగారిని ఆంధ్రసహకారసమైక్యకార్యదర్శిని, సాత్తివరావుగారు ప్రేమను నద్ద వస్థానించి నాడుదయము జిల్లాకలెక్టరుగారు తెరచిన ప్రదర్శనకాలకు గొంపోయిరి. జిల్లా అంతటనుండి గుమారు 800 సహకారసభ్యులు వచ్చియుండిరి. వ్యవసాయశాఖ డిప్టీ కలెక్టరు రామిరెడ్డిగారు, రా. సా. జె. వెంకటేశం చౌదరిగారు మున్నగు వారలు వచ్చిరి. సాత్తి శివరావుగారు సభ్యుల సన్మానించుచు ఉపన్యసించిరి. రామదాసు పంతులుగారు తెలుగున ఉపన్యసించిరి. సహకారసంస్థలందరి లోపముల నూచించి పునరుద్ధరణ మారేనసంస్థముల సంస్థాపనగూర్చి విపులముగ ముచ్చటించిరి. పత్మనాభాయ్యగారు పిమ్మట నుపన్యసించిరి. తెలుగు జిల్లాలలో ఉద్యమమెట్లు పనిచేసినది వివరించిరి. ఈసమయమున మదరాసునుండి హిందూపత్రికా సంపాదకులు కాలముచేసినటుల కింతిరాగా సభలో జరిగి, వరామర్మ తీర్మానముగావించి, గౌరవార్థము కొంతసేపు సభ నిలిపివేసిరి.

బాకీలు వసూలుకేయుట, సంస్థల పునరుద్ధరణగూర్చి తీర్మానములు గావించిపిమ్మట సభ నాటికిముగిసెను. మరునాడు మరల సహకారములు లాంచుమార్చు గేజిబ్యాంకు, సహకార సంఘముల చట్టముల సవరణ మున్నగువిషయములగూర్చి తీర్మానించిరి. సభను ముగించుచు ఆధ్యక్షులు సహకారసభ్యుల బాధ్యతలను వివరించివచ్చిరి. యూనియను సాసయిటిబ్యాంకులు మూసివేటితో సంబంధముగల వారు వివిధ రీతుల తమ బాధ్యతల నిర్వహించునపుడు అన్ని సంస్థల శ్రేయమునారగి, మరియు ఉద్యమమునకు ధనము సహాయముకేయు దిహిసిటరల లాభమునుగూడ గమనించవలసినది.

సభ ఇంద్రప్రథముగ జరిగెను. వచ్చేయేడు సభ ధర్మచరములో జరుగుటకు నిశ్చయించెను.

వ్యవసాయశాఖ కలెక్టరుగారు వీరు మెమోరియలు హాంసంబు వ్యవసాయముగూర్చి రెండు ఉపన్యాసము లొసంగిరి. ఆధ్యక్షత హించిన రామదాసుపంతులుగారు వ్యవసాయశాఖను గూర్చి తెలిపిరి. ఆదివారము రామదాసుపంతులుగారు పత్మనాభాయ్యగారు కాలేజీ విద్యార్థులకు సహకారమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

వ్యవసాయశాఖ సహకారశాఖల ఉద్యోగులు కలిసి పని చేయుచున్నందుకు ప్రతినిధులు పంపింపిరి.

హిందూలారినర్చి అందు రిఫారము

రాష్ట్రీయసంఘముల జాయింటుసభ పూనా, అక్టోబరు 25:—హిందూలారినర్చి అండ్ రిఫారము సొసైటీయొక్క రాష్ట్రీయ సంఘముల జాయింటు సభ నిన్నటిదినమున పూనా శివ్రామపరచారకమండలివారి యాజమాన్యమున నాగపూరు భవానీకంకర నియోగిగారి ఆధ్యక్షత క్రింది హిందూసావిద్యాలయములో జరిగెను. మధ్యరాష్ట్రములు చీరాజులనుండియు బొంబాయి రాష్ట్రీయ సంఘములనుండియు సభ్యులు వచ్చిరి.

కేంద్రసభాసాధన రాష్ట్రీయసంఘములతో కలిసి పనిచేయుటకుగాను కేంద్రసంఘము నొకదానిని స్థాపింపవలెనను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడెను. ఆ కేంద్రసంఘమునకు సర్ మహాదేవ్ చౌదరిగారు అధ్యక్షులుగను, యస్.వి. ఖాండేగారు కార్యదర్శిగను యెన్నుకొనబడిరి. ప్రాధేనకు గంగానాథ్ యూ. సర్ బిషిత్ కృష్ణబోడు, గౌరవనీయులగు ఖన్నీ, సర్ లక్ష్మణయ్య, ఆనేగార్లు మొదలైన ప్రముఖులు పంపిన ఆభినందనాలు చదువబడెను.

కేంద్రసభలో ఒక అధ్యక్షుడును ప్రతిరాష్ట్రీయమునుండి యుద్ధసభ్యులును జాయింటు సెక్రటరీ లిద్దరును. ఈసంఘమే కేంద్రసంఘమునకు నియమ సానిత్రిగా వ్రాయవలసియున్నది. హిందూలారీ మూల సమస్యలపై హిందోదేశములో చేరు చేరు ప్రాంతీయాల రిసర్చి రిఫారము పనియెట్లు జరుగునను తీరుకొని నిర్వహించుట ఏకగ్రీవముగా తీరా.

వెలువడినది! త్వరపడుడు

నీతినిధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయం ద్వైదవకుసుము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిబెటు దేశమునకుఁ బోయి యాభాషలోనికిఁ బరివర్తితమై యిటివల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్గీషులోనికిఁ బరివర్తితమైన యుత్పన్ననీతిగ్రంథమున కిది మధురముగు నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసజీవితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితో డేటగా నూటిగా నీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రొను ప్రజా నిందు క్యాలికోబైండు. వెల రు. 0-8-0.

ఆంధ్రగ్రంథమాల;

తపాలుపెట్టె నెం. 212 రు, చెన్నపురి

THE ASIATIC GOVERNMENT SECURITY LIFE ASSURANCE Co. Ltd., (Incorporated In India)

NOTICE.

It has come to the knowledge of the undersigned that Messrs. M. P. Ram, L. Basappa, and H. G. Iyer are trying to make the Public believe that the Directors of the above Company are being instructed by Mr. M. P. Bhojiah as the Director-in-charge of the District Court of Bangalore to be worked under the conditions and under the statement is false as S. Natesa Iyer and others of the Company for Bhogiah and other posted for Hearin

Meanwhile the Company have for ordinary General removed Me and L. Basappa same has been General the 16th also ceasing the Board of Comr

tha
L.
r

వృత్తాంతలేఖలు

బెజినాడ గాంధీపార్కు

సామి వేంకటాచలం చెట్టిగారు తెరచుట

(స్వకీయవిలేఖరి కంటి)

బె జ వా డ, అక్టోబరు 25 :- నేటి యువ యువ గాంధీపార్కును, రామచంద్రరావు పుస్తక భాండా గారమును కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద సామి వేంకటాచలం చెట్టిగారు తెరచును నిట్టికార్యమును చేయగలందులకు మున్సిసిపాలిటీవారిని అభినందించిరి. పార్కు ను తెరువవలసిన దని చెట్టిగారివడుగుచు పంతులుగారు ఆసహ యోధ్యమును ప్రారంభించిన పహామహుని యీ పార్కు స్మరణకు తెచ్చి ఆహవామహుని బోధలను దేశభక్తి యంతమైన జీవితములను గడుపుటకు ప్రజల కుత్సాహ మొసంగుననియు చెప్పిరి.

బహిరంగసభ

తరువాత బహిరంగసభలో నుపన్యసించుచు రాబోవు యెన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఎన్నుకొనవలసినదని చెట్టిగారుచెప్పిరి. స్వతంత్ర అభ్యర్థియగు కొలంబరెడ్డిగారు తమ విషయమును పర్యవేక్షించుకొనజూచిరిగాని కాశ్వేరరావుగారు తగినట్లుగా జవాబుచెప్పిరి. కాంగ్రెసుపార్టీ సిద్ధాంతములను గూర్చి అధ్యక్షతవహించిన ప్రకాశంగారు వెల్లడించుచు కాంగ్రె సనగా ప్రజలకు విజయమేననిచెప్పిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే పహాయముజేసెద మని చెప్పుచు పభ్యులు చాల ఉత్సాహమును

బంధరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

అక్టోబరు 24:-

చాల తీవ్రముగ జరుగుచున్నది. కం బాలనుబ్రహ్మచారి గుప్తగార్లు పురమేళ్ళరి ఆలయమునందును శ్రీయుత టంగుటూరి ప్ర దివారి ఆలయములో గం పక్షమువారి నే యెన్ను

శిలం జగన్నాథ
యయన్నార.
మోవర రా
కాంగ్రెసు
కాపుగా
గూరి
వారు
ను.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

తూముకాలవలకేసు

అక్టోబరు 25:- 5, 6, 7 వార్డులలోనున్న తూముకాలు వలను మూసివేయవలసినది గా ఫిబ్రవరి నెలలో మునిసిపల్ సంఘ మువారు తీర్మానించిరి. ఈతీర్మానమును రద్దుచేయించ మని మునసిపల్ కోర్టులో కొంతమంది వ్యాజ్యములుజేసిరి. మునిసిపల్ సంఘమునకు అనుకూలముగా నెట్టెంబరులో తీర్పుచెప్పబడెను. తిరిగి కొంతవోటర్లు మునసిపల్ గారి తీర్పు నాడేవించుచు జిల్లా కోర్టులో అప్పీలు దాఖలుజేసిరి. నవంబరు 1-వ తారీఖునకు వాయిదాజేయబడెను.

21-వ వార్డు ఎలక్షను

21-వ వార్డు ఎలక్షనునుగూర్చి యిదివరలో పత్రికలో ప్రకటించబడెను. పానుగల్లు రాజాగారి నిరంకుశచర్యనుగూడ ప్రయోగించిరి. తిరిగి యీఎన్నిక 22-వ తారీఖు జరిగెను. మరీ రా. రా. రంధి అప్పలస్వామిగారును మరీ రా. రా. చిత్రపు నరసింహారావుగారును పోటీజేసిరి. బాలట్టుపెట్టెలు ఆనాడే తెరువబడెను. అప్పలస్వామిగారికి 1081 వోట్లును, నరసింహారా వుగారికి 81 వోట్లును వచ్చెను.

నిడదవోలు తాలూకా ఓటర్ల మహాజనసభ

జస్టిసుపార్టీ వారి దుండగములు

ఈనెల 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు శ్రీయు క నీరకొండ వెంకటరత్నం చాదరిగారి అధ్యక్షతక్రింద కొ వూరులో సభ సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుత ప్రకాశం చంకు లుగారు, గంపలగూడెం కుమారరాజువారు, ఆత్మకూరి గోవిం దాచారిగారు, అభ్యర్థి శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారు సభ సలంకరించిరి. అధ్యక్షకోపన్యాస మయితరువాత, శ్రీయుత ప్రకాశంగారు సభ్యులకు, కాంగ్రెసు పుట్టుకనుండి యిప్పటి వరకు జరిగిన మార్పులకు చేప్పించుచు, తిరిగినిడి ముఖ్యరా యును, గానాల రామమూర్తి, పోలిశెట్టి వెంకటరత్నంగార్లు వారి బ్రాహ్మణేతరపక్షము అనుచరులతో సభలోనుండి ఒక్క ముద్దీలేరి, రామకూడ మాట్లాడుటకు అవకాశమిచ్చుని కో రగా, అభ్యర్థులు, ఇది కాంగ్రెసువారిని బలపరచుటకు యేర్ప డిన సభగాన ఇందువిషయమై మీరు పట్టుబట్టుటకు వీలులేదని యు, తప్పనిసరియైన మీలో నొకరు మాట్లాడుటకు ఒకపావు గంటకాలము వ్యవధినిచ్చెదననియు గుబ్బారాయణగారికి సమా ధానమిచ్చిరి. అందులకు వారిపక్షమువారికి కోపమువచ్చి, అల్లరి రేపి ప్రధానముగ నెంచినప్పిన పిన్న పెద్దలు అల్లరిచేసి, ఒకగంట కాలమువరకు మాట్లాడుటకు వీలులేకుండజేసిరి. ఈ సమయమున చాగల్లు కాపురస్తులు, నిళ్ళెట్లముగానుండుటకు యితరులను మా ర్చుండజెల్తుమండగా తలుకుగ్రామమును బ్రాహ్మణేతర వా దియునగు పోలిశెట్టి వెంకటరత్నంగారు అందులో నొకరిని, మొద పట్టుకొని గెంటి, కొట్టుటకు ప్రయత్నముచేసిరి. ఇది రెండుపక్ష ములుగ పరిణమించి, దొమ్మిగామారి ఒకగంట కాలపరణము చేసినది.

దుర్భ మెంకటూర్.

కలరామాత్రలు

డబ్బు 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రూ. 0-8-6

కలరా ప్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము. ఇది కలియించు నీటియందు పరమాణువులైన విష పురుగులు చేరుచు న గలుగును. ఈపురుగులు శరీరములోజేరి రక్తమును బెంబు . దీనిముఖ్యలక్షణములు:-అజీర్తి, కడుపులో స్పర్శనొప్పి, లు, విరేచనములు, కోగము మొచ్చినకొలది గంజి నీటిపం గములు, మాత్రము బంధించుట, నాడి ఊడించుట, శరీ రు అతిశాధ, దుర్బలము. ఈ కలరామాత్రలు లోపల టునే విష పురుగుల జంప ప్రారంభించి, వాంతివేయల తము వెడలించి నాడికి పుష్టిగలుగజేయును. తగి తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట గుక్తము. మదరాసు - భారత్వము

చెన్నపురి బజారుధరలు

1938-వ సం॥ అక్టోబరు 26-వ తేదీ మంగళవారము

ధాన్యములు.

సరియలు బా 1-కి రు 70 0 0 మిదిలు 84 0 0 నరకు

వియ్యముబిస్తాలు

కునుమ తెనాలివి ,, క 48 గలవి రు 12 8 0 18 0 0

నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0

రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 100 0

నవ్వులు ,, ,, 22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పవ్వులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 15 0 0 16 8 0

నెనుగలు ,, డిటా ,, 18 8 0 15 0 0

నెను ,, డిటా ,, 18 8 0 14 0 0

మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0

ఉలములు ,, ర 195 ,, 9 0 0 9 12 0

3. నూనెపన్నువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 158 0 0 156 0 0

నెయ్య ను 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0

కొండాపురంజేరు నెనగపన్నుబా 1-కి ,, 50 0 0 52 0 0

ఇతరప్రదేశము ,, ,, 48 0 0 49 0 0

జేరు నెనగనూనెగానగబా 1-కి రు 114 మినుకానూనె 110 0 0

అనునము బా 1-కి ,, 82 0 0 80 0 0

4. చిల్లరపన్నువులు.

చాయకనుపు బా 1-కి ,, 72 0 0 75 0 0

కూరకనుపు ,, ,, 25 0 0 28 0 0

విరవకాయలు(గుంటూరు) బా 1 కి 140 0 0 154 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు 40,48

కాశీనా స్థిపాయకట్టు ,, ,, 50,53

బెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 81 8 0 86 0 0

5. ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-కి ,, 82 0 0 88 0 0

చదరం ,, 81 0 0 88 0 0

రవుండు ,, 81 0 0 82 0 0

6. నూలు.

పుట్లూరు యేనుగ నెం రిక్కి పెట్టె 1-కి ,, 5 4 0

నూళయేనుగ నెం 20 ,, 6 12 0

నెం 20 బెన్ని సింహం యాతె ,, 7 6 0

నెం 22 ,, ,, 7 14 0

నెం 12 1/2 పాండిచేరి ,, 5 15 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 6 6 0

నెం 12 1/2 న్యూకాలన్ ,, 5 10 0

నెం 14 1/2 ,, న్యూకాలన్ ,, 6 6 0

నెం 10 1/2 కోయంబుళూరు ,, 5 8 0

నెం 2 1/2 ,, ,, 5 9 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 6 8 0

నెం 12 1/2 మార్ ,, 5 10 0

నెం 1 1/2 ,, ,, 5 6 0

7. దూది.

బోండాబెట్టు బారున 1-కి రు 300 0 0

వల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0

8. లోహములు.

నండి 100 కులండు ,, 58 8 0 59 0 0

అంగారము, కులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0

సవరము 1-కి ,, ,, 28 8 0

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 285 0 0 250 0 0

రాగి డిటా ,, 268 0 0 260 0 0

ఫిలిప్పైను దీవుల స్వాతంత్ర్యము

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల విధానము

(అందఱును పత్రిక మనిలావిలేఖకుడు ఆపత్రికకు ఇట్లు వాయువునాడు)
ప్రసిద్ధులు మాలిక్కుప్రతినిధియగు కలనలు కార్మిఖాన్సును గారు ఫిలిప్పైను దీవులయందు పర్యటన మొనర్చియుండుటచే అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారు ఫిలిప్పైను దీవులకు స్వాతంత్ర్యమొసగువిషయమై తమవిధానమును మార్చుకొన తలచుకొన్నారేమోయను సందేహమేర్పడినది. 25 సంవత్సరములనుండి సంయుక్త రాష్ట్రములవారు ఫిలిప్పైను దీవులకు పరిపాలించుచున్నారని విల్సన్ అధ్యక్షుడగు బర్నెసుచేరినను గాను అవలంబించిన విధానము వారిజనుక పరిపాలనాభారమునపించిన మేజరు జెనరలు లియనార్డువుడే గాదు తలక్రిందుగుమార్చిరి. డిమోక్రాటికు పార్టీవారు ఎన్నికలసమయమునందు గావించిన వాగ్దానములను కొనసాగించుటకై 1918 సంవత్సరమున బర్నెసు చరిసనుగాను ఫిలిప్పైనుదీవుల గవర్నరుగ నియమింపబడిరి. 1900 సంవత్సరము నుండి డిమోక్రాటికు పార్టీవారు ఫిలిప్పైను దీవులకు స్వాతంత్ర్య విప్లవకలయినని కోరుచున్నారు. యానువాలుటాపు పరిపాలనము నామోదించునారు స్థానిక స్వపరిపాలనాధికారమే సంపూర్ణముగ నొసగిన చాలుననుచున్నారు.

ఫిలిప్పైను దీవుల పరిపాలనయందు ఫిలిప్పైను వాసులకే ఎక్కువ జోక్యమును చూపినను గాను కలనజేసిరి. 1920 సంవత్సరమున అధికారులలో నూటికి 4 మంది మాత్రమే అమెరికావారుగ నుండిరి. 1918 సంవత్సరమున ఆమోదించబడిన జోన్సునట్టము ఫిలిప్పైను భావసభకే సంపూర్ణాధికారముల నొసగెను. గవర్నరుజెనరలు యొక్కయు వారి ఎక్జిక్యూటివు కాన్సిలు సభ్యుల యొక్కయు అధికారములు స్త్రీయి పెక్కు భావములు ఆమోదించబడెను. ఫిలిప్పైను రాజకీయ నాయకుల అభిప్రాయములను గైకొనుచు చరిసనుగాను పరిపాలనా వ్యవహారముల వన్నిటిని జరుపుచుండిరి. అకాలమున ఫిలిప్పైను నాయకుల క్విసను ఆన్సెనగాల్లేరీపాలనమును సంపూర్ణముగ జరుపుచుండిరిన చెప్పవచ్చును. ఈవిధానము నుంచికొనని అమెరికాలో భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడెను. స్వపరిపాలనము పొందవలయునను అభిలాష కలనజేసి స్వపరిపాలనము ఆనుభవించ అర్హతను కలనజేసి ఫిలిప్పైను వాసులకు స్వపరిపాలన మొనరుట కింతకన్న వేరుమార్గము లేదని చరిసనుగాను తమ విధానమును సమర్థించుకొనిరి.

1921 సంవత్సరమున రిపబ్లికను పార్టీవారు అధికారమునకు రాగానే కామరసు ఫాబ్రికు మేజరు జెనరలు వుడే గార్లు ఫిలిప్పైనులకు పంపబడిరి. అచ్చటి పరిస్థితు లెంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేదని వీరు నితనికి మంపిరి ఈనెడదీకమును అధికారముగ గైకొని చరిసనుగాను అనుబంధించిన విధానమును రద్దుచేసి పరిపాలనా బాధ్యతనంతయు అమెరికావారి స్వాధీనమునందే యుండవలయునని తీర్మానింపబడెను. ఈఉద్దేశము నెరవేర్చుటకై జెనరలు వుడే గార్లు గవర్నరు జెనరలుగ నియమింపబడిరి. అమెరికావారు ఫిలిప్పైను ఆర్థికవిషయములను ప్రభువును చక్కజెట్టిరి. ఈ ప్రయత్నములందు ద్వీపవాసులు కూడ తోడ్పడిరి. కాని పారిపాలనా విషయములందు ఫిలిప్పైను నాయకుల సలహాను పుచ్చుకొననందున సంఘర్షణ మేర్పడినది. 1928 సంవత్సరమున ఈ సంఘర్షణము తీవ్రరూపముదాల్చెను. ఫిలిప్పైను వాసులు స్వాతంత్ర్యోద్యోగినమును తీవ్రముగ కొనసాగించ మొదలిడిరి. కాని ఫిలిప్పైను దీవులయందలి రబ్బరు స్థాంపేషనులను అమెరికావారు వదలకొనజాలక జెనరలు వుడే గారి విధానమునే రిపబ్లికను పార్టీవారు ఆమోదించిరి.

ఫిలిప్పైను దీవుల ఆర్థిక పరిస్థితులను పరిశీలించి ఖాళిక సంపదను అభివృద్ధిచేయు మోచవల నొసగుటకై కలనలు కార్మిఖాన్సును గారు ఫిలిప్పైనుకు పంపబడిరి. ఫిలిప్పైనుకు స్వాతంత్ర్యము కలిగియున్నారని అమెరికావారే అంగీకరించుచున్నారు. కాని పరిపాలనము మారిన ప్రజాసామాన్యులు ఇప్పుడు ఆనుభవించుచున్న స్వాతంత్ర్యము సోష్టవ న్యాయపరిపాలనము సక్రమ ప్రభుత్వము అంత మొందునని అమెరికా వారు చెప్పుచున్నారు. ఫిలిప్పైను దీవులలో రబ్బరు పరిశ్రమను నృద్ధిచేయవలయునను ఉత్సాహము అమెరికావారి కధికమైనది. ఫిలిప్పైను మహాసముద్రమున అమెరికావారు తమ ప్రతిష్ఠను గౌరవమును వాణిజ్యవిషయములందు గల అధికారములను సంతోషించుకొనవలయుననిన ఫిలిప్పైనుదీవుల పరిపాలనా బాధ్య

ఆంధ్ర భాషా నిలయము

మొక్కునూరు గౌతమీ ఆశ్రమ వాని కోత్సవము
మానవరం, అక్టో 25:— వైజాము యిలూకా పాలవం చ సంస్థానము మక్కునూరు గౌతమీ ఆశ్రమము శ్రీ దేశోద్ధారక ఆంధ్రభాషానిలయము ప్రభువు వాని కోత్సవము మహర్షివమి విజయరక్షిణి కోజులలో అత్యుత్తముగ జరుపబడెను. సంస్థానమునందలి ఆంధ్రప్రముఖులందరు ఆహ్వానింపబడిరి. రామమంట్ల పము ప్రత్యేకముగ నిర్మింపబడెను. మట్టుప్రక్కల గ్రామముల వారు చాలకుండినట్టిరి. అవోజాననే స్వామిపూజ పూర్తియయ్యెను. ప్రకాశంగారి మేడలో సభ యేర్పాటు చేయబడెను. అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన భైరాచలం దేవస్థానము పండితుడు విద్యా అధ్వారి నీతారామకాశ్రి గారు బోటులో ఆలస్యముగొచ్చిరి. ఈలోపల కార్యనిర్వాహకసంఘము సమావేశమై కొన్ని తీర్మానములను గావించి గ్రంథాగారమును గరింపిననిబంధనల నంగీకరించెను. సభకువచ్చిన వారందరును ఆశ్వాశాపుపేట పండిత ముకుంద రామూర్తిగారిని అధ్యక్షులుగ నుండగోరిరి. వారికి పుష్పమాలలు వైచినపిదప మాతృగీతములతో ప్రార్థనజరిగెను. అధ్యక్షులగు రామూర్తిగారును ఉపాధ్యక్షులగు మల్పారావు గారును భారతీసంస్థాన ప్రభువులమీదను నిలయ నిర్మాతలగు దేశోద్ధారకుల మీద రచించిన పద్యముల జదివిరి. కార్యదర్శి వర్మగారు ఆహ్వాన ఉపన్యాసమును జదివిరి. ఉపాధ్యక్షుడు సభకు రాజాలివాడయిపడిన సందేశములను అభిప్రాయములను జదివిరి. కార్యదర్శి వానికనివేదనను జరుపుచు ఆమరవరములో చేసినపనిని చెలిసిరి. అధ్యక్షులగు రామూర్తి గారు అధ్యక్షోపన్యాసము నొసంగిరి.

రెండవ రోజు సభలో విద్యాన్ కాశ్రి గారు అధ్యక్షత వహించిరి. సంస్థానకవులగు రామూర్తిగారును మల్పారావు గారును అధ్యక్షునికి స్వాగత మొసంగుచు పద్యముల జదివిరి. జాతీయగీతము రైసడప అధ్యక్షుడు మామ గంటలనేపు ఉపన్యాసము నొసంగుచు వేదాంతమును గూర్చియు విద్యాధర్మమునుగూర్చియు గ్రంథాగారములు నార్తాపత్రికలు పాకకాలలగుగూర్చియు శ్లోకములను వేదకాస్త్రములను జనువులనుగూర్చియు చాణక్యవిద్యాసాధ వివేకానంద భారత భగవద్గీతలనుండి ఉద్ధరించుచు మాట్లాడిరి. ఉపాధ్యక్షులగు మోక్షగ్ల ఆపూరావు గారు నిజాం రాజ్యము నందలి ఆంధ్రోద్యమమును గూర్చి ఒక వ్యాసమును చదివిరి. అధ్యక్షుడు సభకుమంగింపుచు ఇయ్యది కాశ్రితముగ నుండవలెననియు భవననిర్మాణమునకై ప్రజలు సహాయముజేయవలెననియు చెప్పిరి. చింతపల్లి సత్యనారాయణ గారిచేతీయబడిన వైజాము, దేశోద్ధారకుల భాయాపటములు ప్రదర్శింపబడెను. వైజాము పాలవంచ సంస్థాన ప్రభువులకు విజయమును దీర్ఘాయువును గోరుచు తీర్మానములు గావించబడెను. మంగళములతోను ఫలాహారములతోను సభ ముగిసెను. (ఒకతంలివార్త)

అ.భా.వైద్యసేనాదళపోటీనీతి:— నెంట్టువాడు అంబులెన్సువింపు కార్యదర్శిగారు, యాపాటిపరీక్ష ఆశ్శీయలో 1927 జనవరి 10-11 తేదీలందు జరుగునని వ్రాయుచున్నాడు. లాల్మరీడింగు అ.భా. విద్యాసంస్థల వైద్యసహాయ బహుమతి ధాల్బాగోపర్ ప్రెడరీకువైటు బహుమతిగిన్నె యాలహామతులు విద్యాధర్మ 12-20 ఏండ్లవారికి (వైద్యవిద్యార్థులు కానివారికి) యివ్వబడును. వివరములు కార్యదర్శి సిన్హాకవ్రాసి తెలిసికొనవలెను.

తను ఎక్కటికిని వివరాదనూడవని జెనరలువుడే గారు ఖండితముగ చెప్పుచున్నారు. రాజకీయ అధికారమున్న గాని న్యాయపరిపాలనయనుకూడ అధికార ఏర్పడదనియు, రాజకీయ అధికారము నైతికబల ముండవలయుననియు వుడే గారి అభిప్రాయము. ఫిలిప్పైను దీవులను అమెరికావారు పరిపాలించుచున్నంతకాలము ప్రాప్యప్రపంచమున అమెరికావారి కొక ప్రతిష్ఠ ఏర్పడును. ఫిలిప్పైను దీవులకు స్వాతంత్ర్యమొవ్వబడిన ప్రాచ్యప్రపంచమున అమెరికాకు స్థానమేయుండదు. క్రైస్తవవాగ్ధిక, పాశ్చాత్య సాంప్రదాయగౌరవము కొనసాగిపై అధికారపడియున్నది. పాశ్చాత్యవిధానము, భార్య సాంప్రదాయములు, వ్యాపారాభివృద్ధి కూర్చుడే గలందు వ్యాపించుటకై అమెరికా ఫిలిప్పైను దీవులను తమ తియందే యుంచుకొనవలెను.

ఆంధ్రభాషా నిలయము

నెం 7, తంబుచెట్టివీధి మద్రాసు

అక్టోబరు 25 వ తేదీ సోమవారమునంచినవంబరు 25 తేదీ వరకు జరుగును. లోకకంటకుడగు వరకాసురుని మరణాది నమగు వరకచతుర్దశినాడు భారతీయుల ధనప్రవాహమును దిగమింగుచున్న విదేశేషస్త్రైయును విశాళముగావించి మంగళిస్సాతులై పవిత్రముగు శుద్ధభద్రుడు ధరించుటగాను మేము ఖడ్గరు ప్రదర్శనమును ఖడ్గరువిక్రయమును జరుపుచున్నాము. యీ ప్రదర్శనములో లోకమంతట ప్రసిద్ధిపడిన డక్కామజిలీనులతో సమానమగుఖడ్గరు, పాముమీసములన్న పన్ననగుఖడ్గరు, పాలమీగడకు ధిక్కరించిన నేతగలఖడ్గరు, రుద్రాక్ష, పారిజాత, నాగపర, కలకత్తా గోరంతులఖడ్గరు, పట్టుసరిగంతుల పపంచై నఖడ్గరు, అతిచాకధరలకు దీపావళివరకు విక్రయింపబడును. గాన దేశభిమానులందరు విచ్చేసి ఖడ్గరును కొని ధరియించి దేశమునకు తోడ్పడగలందులకు కోరుచున్నాను.

గంటి సూర్యనారాయణశాస్త్రి
మేనేజరు, ఆఖిలభారత చరఖాసంఘము ఆంధ్రకాళి మద్రాసు.

సి కన్నయ్య కంపెనీవారివలన
1926-వ సం॥ అక్టోబరునెల 20-వ తేదీ శనివారము మొదలు ప్రతిదినము ఒక నెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును
రాత్రి నాటకములు:— ప్రతి మంగళవారము గురువారము, శనివారములలోనున్న రాత్రి 9- గంటలకు
పగటి నాటకములు:— ప్రతి సోమవారము, బువారము, శుక్రవారము, ఆదివారములలోనున్న సాయంత్రం 5 గంటలకు

నాలుగు యగములలోనున్న
అవతరించిన పది ఆవతారములును నాలుగు యాదైవల యాపాయలు ఖడ్గర నాలుగు గంటలలో జరుపబడు

దశావతార
చెన్నపురి ఎస్.జె.నేడు 6
టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రూ. 2,
C. CUNNIA.

హిందూఇన్సు రెన్సు (18. 26)

హిందూయి జీవభీమాకంపెనీ లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908.
అన్నివిధము లైనటువంటి జీవభీమాపాలనలను ఇచ్చు మొదటితరగతి ఇండియాకంపెనీ.

ప్రత్యేక టిక్షుణములు
(1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము,
(3) అటోమేటిక్ నాకొఫర్ ఫీచర్, (4) ధారాళమైన మరతులు, (5) దయగల నిర్వాహకము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణమే సొమ్మును చెల్లించెదరు.
వివరములు నీసినవారికి వ్రాసిన బడయగలరు.
K. PADMANABHAPAI, B. A.,
Secretary Madras Branch
Post Box No. 337 Mount Road Madras.

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి
రాజమండ్రి

సంవత్సర చందా 1-0-0 మాత్రము. సలీకు 6 పుస్తకములు
ప్రతి రెండునెలలకు ఒక గ్రంథము చెలువడును. ప్రజాసామాన్యమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థికాధ్యాత్మికాది భావప్రచారమే దీని యాశయము.

- ఇంతవరకు వెలువడినవి.
1. గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజ్జరి.
2. రాజనీతిసారము.
3. ప్రాచీనభారత గ్రామపరిపాలన.
4. రామతీర్థస్వామి జీవితము—బ్రహ్మజ్ఞానోద్భాసనలు.
చిరునామా:—నకుపాదండు,
మదిగంటి జగన్నాశాస్త్రి, బి. యే. రాజమండ్రి.

WANTED.
Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:—
Imperial Telegraph Collage, Delhi.

బంగోలు తాలూకా బోర్డు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రికయందు "బంగోలు తాలూకా బోర్డు" అధ్యక్షుని తొలిగవ ప్రయత్నములు, అనుభవములను యీ నెల 20 వ తేదీ ప్రచురింపబడినది. అందు అధ్యక్షుని పేరు విశ్వానరాయణ శ్రీరావున ముద్రపడియున్నది. ఈ పాఠ్యముని యెన్నుకొనుట, మున్నగునవి ముఖ్యములు. మిగిలిన ఆతీర్మానముల తారీఖులతో సహా నోటీసులు పంపబడినవియు, పత్రికయందు ప్రచురితమైన, నలుగురు సభ్యులు, ప్రజాపితామహులైన, ప్రతిభావంతులుగా నున్నవనియు, తీర్మానము సన్ననినవియు, అందరు సభ యొప్పుచు జరుగునాయని, యెవ్వరైనను వ్యతిరేకి "స్వకీయ విలేజ్" లెంటి, ప్రచురింపబడుట అందరికీ దెలిసినవిషయమే. కాని యిందు సత్యసత్యము లెంతయో పాఠకుల గ్రహించుదురుగాక!

పాపము స్వకీయ విలేజ్ ఉభయపక్షముల కారణములు కొన్నింటివైనను వీక్షింపక, ఏకపక్షమునందలి కలహము కలుగు కారణములు విని లెక్కపడి తిండినింపుట చింతనీయుము.

పంపబడిన తీర్మానములు చట్టము ననుసరించి ఎట్లునుకూల మగునన్నవో అను అంశములుండే ముఖ్యముగ తీర్మానములపై దృష్టుతుజేసినవారిలో, జనుకటి ప్రసిద్ధింబుగా గొర్రెని పత్రికాపాఠకులు దెలుసుగొందురుగాక!

ఇంతకు, విషయము లేవన, బోర్డువారిచే గతవర్షము పాటాపాటిగ జరిగిన అధ్యక్షుని యెన్నుకొని విషయ మొందిన శ్రీ వరదా శ్రీరాములు వాయుడుగారు స్థానిక స్వపరిపాలనవిషయములలో నుంచి అనుభవజ్ఞులనియు, ప్రజల మన్ననలకు పాత్రులనియు, క్రితవంతులైనవారివలన క్లిష్టమైన పనిజేయువానియు యీ క్రింది విషయములే సాక్ష్యములు.

గువర్నమెంటులు బోర్డువారి విశ్వాసమునను అర్హులంకరించిరి. ఎనిమిది వత్సరములు దీర్చి.

ప్రజలపట్ల బాంధవ్యము. అప్పటినుండియు వారి ప్రజల కనుగుణ్యముగ కృషి చేయుచున్నారు. ఇటువంటి బంగోలు పురపాలక సంఘాధ్యక్ష అనుభవజ్ఞులనుకూలముగా ఏకగ్రీవముగ ఎన్నుకొనుట వారి ప్రజాసేవ, వారయందు ప్రజాసేవ, ప్రత్యేక తోడ్పాటులు. అంతయేగాక బంగోలు నిజగత సంఘములవలన ప్రజల సౌకర్యముల కొరత పాలుములను నిర్మించి దెచ్చినవారిలో వీరి నొక్కటిగ లేరొక్కనుల నొక ప్రాంతముగా. మంచివారిని మంచి చేసిన చెప్పబడిన అత్యర్హులైనవారు.

అవి ఎవ్వరుంటేలేనా, యెంతకాలము నుండియో, విశ్వ ప్రయత్నముచేసి, తుదకు సెలవులతోనే ఉన్నత పాతకాల నొక దానిని పేరు స్థాపించిరి. సుమారు, రు 4000 ౨ ప్రవృత్తిమీద పోగొట్టిరి. అదాయమును వృద్ధిజేసిరి. ప్రభుత్వమున నే, అందరికంటే ముందు వీరు, వత్సరమునకు 15 రూపాయలు యిచ్చుట తీర్మానించిరి. మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షునియులకును, నాకరులకును, వేతనములు వృద్ధిజేసిరి. తేలు పేయర్లకు వలయు సౌకర్యము లొసంగిరి. కనుక యివ్వవలయున, వారికి వ్యయసారము ప్రజాసౌకర్యములుజేసిన శ్రీ నాయుడుగారు, బోర్డు పరిపాలనయందు, వేరువిధముగ ప్రవర్తించెదరన్న లోకము మెచ్చగలిగినదిగాను. ఇంతవరకు వారేమియు తాలూకా ప్రజలకు కష్టము గలిగించు తీర్మానములు చేసినది లేదుపెట్టి నొకటియైనను, చూపెట్టిన పంకెనీంచెదను.

అయితే, ముఖ్యముగ విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును యింతతీవ్రతముగ శ్రీ నాయుడుగారిపై దెచ్చు కారణ మేమన ముమారొక మానముక్రిందట మునిసిపల్ యెన్నుకలలో, ఒకరిద్దరు అవజయ మొందినవన్న కారణముల మనంబున నుంచుకొని, అనవసరముగ కొందరిని అండజేసుకొని, రానున్న శాసనసభ యెన్నుకలలో, శ్రీ యతిరాజులు నాయుడుగారికి, ముఖ్య అండగనుండి సాయముజేయుచున్నారన్న విషయము ప్రసిద్ధింబునై, విశ్వాసరాహిత్యతీర్మాన ముద్రపడియుట, మన సంఘ దొర్బలమును, మనకుండు ద్వేషమును, చూపెట్టుచున్నది కాని, మరొకటి కానరాదు.

మరొక విశేషమేమన, బోర్డు ఉపాధ్యక్షులవది 80-9-26, తేదీవరకున్నను, సుమారొకపక్షము కాకున్నను, 16 వ తేదీ నోటీసులిచ్చి, చాలాకాలము యెన్నుకలు జరుప లేదన్న స్వల్పవిషయమును, గొప్ప తప్పిదముగ భావించి, ఉపాధ్యక్షుని యెన్నుక జరుపబడినదిగా తీర్మానించుట, అత్యర్హము. అహ

మీయొక్క దెబ్బలు, గాయములు, చర్మవ్యాధులు, పురుగుకాటులు, అడుసుపుండ్లు మొదలగు వాటిని పరిశుద్ధమైన మూలికలచే తయారుచేయబడిన

జాంబుక్
తో స్వస్థత పర్చుకొనుడు!

ఈ అమూల్యమైన తైలపుపెట్టెను యీ దినమే కొనుడు. ఈ తైలము అన్ని మందుల దుకాణములలోను దొరకును.

చిన్న పెట్టె 1కి రు 1-0-0 పెద్ద పెట్టె 1కి రు 2-4-0

డ్రైర్లు యేజుట్టు:—మీసర్లు దాదా అందు కంపెనీ, ఎస్సెనేడు, మద్రాసు.

ఈ జాంబుక్ చేతితో తాకబడకయే తయారుచేయబడినది. జంతుసంబంధమైన క్రొవ్వ దీనియందు చేర్చబడలేదు.

జాంబుక్ Zam-Buk

యింతకంటే కారణములు దొరక లేదు కాబోలు! ఇట్టి కారణము లా విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునకు ముఖ్యములు!

ఇంతకు, నాసోదర సభ్యులను విన్నవించుకొనునది ఏమన స్వల్పవిషయములకు ద్వేషమును దెంచుకొని వికమత్యమును విడనాడి దేశమును పాడుచేయుట కంటే మరొకటిలేదు. అట్లు జేయుట మనధర్మములకు వికర్షణని నేజేప్పనవసరము. కాన, ఓ, సోదరలారా సభ్యులకీ నడచిన అధికారములను, దుర్వినియోగపరుచక, సర్వనియోగపరచి తాలూకాలోని ప్రజలకు సౌకర్యములు కలిగించు, తీర్మానముల ఉపపాదించుటయే, మన కర్తవ్యముగాని లేనిపోని కలహములు పెట్టుకొనుట మన ధర్మమునకు విరుద్ధమని విన్నవించుకొనుచున్నాను. కనుక మన హడావిడి తీర్మానములవలన నేమి ప్రయోజనముండదని మరొకతూర విన్నవించి, విరమించెద.

(న్యాయవాది)

పుదుక్కోట సంస్థానము

పుదుక్కోట, అక్టోబరు 24:—దివాన్ కె. కె. కున్ది మోసముగారు ఒక నెల సెలవుతీసుకొనుటచే నేటి నుండి చీఫ్ జడ్జి గణపతిశాస్త్రిగారు దివానుగా నియమింపబడిరి. చీఫ్ జడ్జిగా జూనియరు అసిలేటుజడ్జి పద్మనాభ శాస్త్రిగారిని నియమింపబడిరి.

గుండెలుకొట్టుకొనుట తేరపై చూపుట

(లండనునుండి ప్రిన్సు మెనుపత్రికా ప్రతినిధి ఈక్రింది కేరీలుపంపుచున్నాడు.)

పారిసులో ప్రాథమిక బాలబడిగారు శాస్త్ర పరివర్తనందు రెనిలూమియరను యంత్రసహాయముతో గుండెల కొట్టుకొనుటను తేరపై చూపిరి. గుండెల దడదడ బ్రాడ్ కాట్టు చేయబడినను. హృదయముచే బాధపడుచున్నపుడు గుండెల కొట్టుకొనుటను చికిత్సయి అశోగ్యులగుటైన వాని గుండెలు కొట్టుకొనుటను సూచించెను.

విశాఖపట్టణవోటర్ల కొకమనవి

నవంబరు 8 తేదీ సమావేశమయింది. ఆనాడు మీద చేయబోవు కార్యవర్గవసానమునుగూర్చి దేశ మెదురుచూచుచున్నది. చేయబడినవిధమ విచారించిన లాభము లేదు. మనపట్టణముతరపున గల మదరాసు శాసనసభాసభ్యులకు జన్మితు పక్షముకలవున శ్రీ. ఆ. వెం. భానోజీరావుగారును, కాలంగ నుపక్షముకలవున శ్రీ. ఎ.బుక్కి సుందరరావుగారును నిలబడి యున్నారు. ఉభయులనుగూర్చియు పంపూర్ణవివరములు తమ కల్లరకును విదితమైయే యున్నది. జన్మితుపక్షాధ్వర్షి మగు భానోజీరావుగారు గతమునువర్షములను కొన్నిసంవత్సరములను తామెదంగనివికాపు. ముఱుసీసారియు వారికి మీవోటు నిచ్చితిరా ముఱు మూడువర్షములవరకును మీసగరము అధోగతియందుండవలసినదే. అట్టివారికి వోటుచేయుటకు మీచేతులెల్లు సాహసించును! ఇక, దేశమాతే యజ్ఞచెప్పన మీఅందజే కొఱు బాల్కుమదిగ బాటుపడుచు తుదకు క్షిడమవృత్తిని విడగించి, భార్యకొడుగు విడిచి జైలునకుపోయి నానాకష్టములపడి యున్న సుందరరావుగారికి వోటునిచ్చుటకు మీరెంతబాధ్యులౌచెప్పనక్కరలేదు. కాలంగమవారు శాసనసభలకు పావులు అక్కడి విమర్శనకాలక్రింద వోయుగ మాన్యునుటకు కాదని మీరెరుంగుదురు. అసహాయాధ్యనుసంరంభమునందు 25 మంది యువకుల కారాగారమున కంపిన విశాఖపట్టణగరము నేడు విశుకంజతయవనుట హాస్యాస్పదమగునగాని వేరుకాదు. కావున వోటునోదరులారా! జన్మితువారు పలువురున్నకృత్రిమ ప్రచారమున కాసింది శాశ్వతకీర్తిప్రతిష్ఠల గోలుపోవక, మీ పవిత్రస్వాధీనముల బాగుగా విమర్శించుకొని ధర్మపక్షమునకు చేయూత నొసంగి నుపసద్దేశభక్తులును, కాలంగము అధ్వర్షియునగు శ్రీ సుందరరావుగారికే తమవోటును దయచేసి దేశమాతయొక్క దాస్యవిముక్తికి తోడ్పడి మీవట్టణగౌరవమును నిల్పుడు. అన్యధాచరించి తోడిదేశీయుల పాతనకు పాత్రులు గాకుండు!

[ఒక బ్రాహ్మణ తేరపౌరుడు]

బొంబాయి రాష్ట్రీయ

సహకారసభ

గవర్నరు ప్రారంభము చేయుచుంటు

దియోధరుగారు మాట్లాడుట

పూనా, ఆగ్స్టు 28:— 15 వ బొంబాయి రాష్ట్రీయ సహకారసభను ప్రారంభము చేయు మని బొంబాయి గవర్నరు పరల్మెంటులో న గారి నడుచుచు బొంబాయి రాష్ట్రీయ సహకారసభ అధ్యక్షుడు జి. కె. దియోధరుగారు చెప్పిరి:— అనేకమైన గొప్పసంస్థలకు పూనాగర్ము శ్రీధానమైయున్నది. హిందూదేశములో పూనాయే బోధనకును చెప్పవచ్చును. గ్రామపురస్థిరామునకు అన్ని విషయములు ఎట్లు సహాయము చేయుచున్నవో అట్లే సహకారోద్యమమునూడ సాయము చేయుచున్నదని రాయల్ వ్యవసాయసంఘమునారు గుర్తించెదరని నమ్మెను. మరియు రాజప్రతినిధి చక్కని వ్యవసాయదారుడుగావున రాయల్ వ్యవసాయ కమిషనువారి చర్యలను ఫలితము కలుగుట కిదియే మంచిమార్గము. ఈరకు ముగించుచు దియోధరుగారు గ్రామపురస్థిరాము సరిగా జరుగవలెనని స్పష్టమైన విధానమును బాగుగా విచారింపి యేర్పరచి స్త్రీములను ఉండవలెనని చెప్పిరి.

గవర్నరు ప్రారంభోపన్యాసము

పరల్మెంటులో బొంబాయి మొత్తాగారి అధ్యక్షుడు జి. కె. దియోధరుగారు 15 వ బొంబాయి రాష్ట్రీయ సహకారసభను ప్రారంభము చేయుచున్న గవర్నరుగారి ట్టుపన్నుించిరి. సహకారసభ రాయల్ వ్యవసాయ కమిషనువారి రాక సహాయముననే ఏర్పాటుచేయబడి యున్నదిగావున నీవిషయమును చరిత్రాత్మకమైనదానినిగా యెంచవలెను. సహకారమునకును వ్యవసాయమునకును ఎంతో సంబంధము గలదు. ప్రజలందఱును వారిని చర్చించువిషయములను శ్రద్ధతో గమనించెదరు. బొంబాయి కేంద్ర సహకారసంస్థకు నేను అధ్యక్షుడుగా నుండుటకు బదులుగా నేను గౌరవపోషకుడుగా నుంటున్నాను. అధ్యక్షునిపాదము ఎన్నుకొనబడునదై అసభికారసభ్యుని కొసంగ దగినగౌరవస్థానముగానున్నది. దియోధరుగారి ట్టుగౌరవ స్థానము వలెన్నుకొనబడినందులకు నేను వారి నభినందించుచున్నాను. పిమ్మట రాజప్రతినిధి రాజధానియందు సహకారోద్యమ మెట్లు పనిచేయుచున్నదో తెలిపి సహకారోద్యమము వ్యవసాయమునకు చేయవలసిన సహకారముగా రాయల్ వ్యవసాయసంఘము వారావిషయమునే ఆలోచింపబోవుచున్నారని గావున మిక్కిలి ముఖ్యమైన అంశముగానున్నదని చెప్పియుంచిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

పిదప అధ్యక్షుడైన పరల్మెంటులో బొంబాయి మొత్తాగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసములో జాతీయభివృద్ధికి సహకారోద్యమ మెట్లుపనిచేయుచున్నదో విశదముగా చెప్పిరి. పొరుగు దేశములకు సంప్రదింపబడుచుండుటలకు గాక తమకొక్క వగా నున్నదానిని అవసరమైన తనసోదరుల కొసంగునట్లు చేయుటలోను ఆప్యయ్యవానికి ఆప్యయ్యుకొన్నవారి ఆస్తియొక్క పెక్కురిటిగాక కాపిలుగలవారి అందరి మర్యాదయొక్క పెక్కురిటిగాడ నిర్బుచు సహకారోద్యమము నూతనశక్తియు తెచ్చి పెట్టినదని చెప్పిరి.

సహకారసభను రాజధానిలో పలుతావులనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులేగాక చాలమంది ఉద్యోగులను చీఫ్మను రాయల్ వ్యవసాయ కమిషను సభ్యులను వచ్చిరి.

విన్లెట్ గోగారి యుపన్యాసము

పూనా, ఆగ్స్టు 28:— నేడు ప్రారంభించబడిన 15 వ బొంబాయి రాష్ట్రీయ సహకారసభలో నిచ్చటనుండున్న రాయల్ వ్యవసాయ కమిషను చైర్మన్ విన్లెట్ గోగారి ఉపన్యసించిరి. సహకారోద్యమమును గురించయి హిందూ దేశములో వ్యవసాయముతో దానికిగల సంబంధమును గూర్చియు నాకు బాగుగా తెలుసును. హిందూదేశములో సహకారోద్యమ మెట్లు పనిచేయుచున్నదో నేను బాగుగా చూడవలసివచ్చినందున యూరపు ఆమెరికాలలో సహకారోద్యమ చరిత్రను గూర్చి ఎక్కువ కృషిచేసి యుంటిని గాన చివరమునకును యూరపు ఆమెరికాలలో సహకారల అనుభవముతో సమానమైనదేనని యెంచుచున్నాను. హిందూదేశములో సహకారోద్యమము గురించి నాకు రెండువిషయములు

కనుపించినవి. ముఖ్యమైన సంగతులయొక్క బలాబలముల వలన ఉద్యమముయొక్క బలాబలములు అనుభవమువలన తెలియ గలిగితిమి. నా యభిప్రాయములనే చాలవరకు తెలిపినది. రెండవ విషయమెరుంగక ఉత్సాహమును జాతుటయే సహకారోద్యమమునకు ప్రబలశక్తువు. జాగ్రత్తగా విషయమును గుర్తించి పంపించి గుర్తించుటకంటె తేలిపోని యుత్సాహముండుటయే చాలావని ప్రజలు తెలచిరి. సహకారోద్యమ మార్గ వికరదేశములలో ఉద్యమమునకు ముఖ్యమైనము లెవ్వయో గుర్తించక విఫలమై నాశనమైన సంఘముల అస్థులతో నింపబడియున్నవి. కావున నీ దేశములో ఉద్యమమునుగూర్చి శ్రద్ధతోపట్టకై ప్రాణములు ధారపోసినవారుండుట మధ్యమానము. వ్యవసాయ ప్రదర్శనము పూర్తిగా జరుగుచున్న కాలమునందే రాయల్ వ్యవసాయ కమిషను నిర్వహింపబడుట అవసరము. ఈ ప్రదర్శనమే తమన్నవో హిందూదేశములో వ్యవసాయమునుగూర్చి నాకిచ్చి విషయము లేవిధముగ తెలిసియుండెడివికావు. ఇదియొక్కటియేగాక యెప్పుడు నిటువంటి ప్రదర్శనలు జరుగుచుండువలెననియు రాజధాని యంతయు నిటువంటి ప్రదర్శనములవలన బాగుపడవలెననియు కోరుచున్నాను అని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

ఎన్నికల ప్రచారము తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా యా మెల 21 వ తేదీన జరిగినదని శ్రీమతి మల్ల పూడి తిమ్మరాజుగారు జమిందారుగారు (కమ్మవారు) తెలిపి చక్క ప్రకారము పాలెం గ్రామములో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను శ్రీమతి మోతే గారాయాగారు గారు దండు నారాయణరాజుగార్లు నందరామ కౌన్సిలరును ఢిల్లీ ఆపెంట్లీ శ్రీ లంకాబూరు ప్రకాశంపంతులుగారికి వోట్లున్నది ప్రచారముచేసిరి. నేటిరోజుననే తాడేపల్లిగూడెం జిల్లముల పోలింగులలో ఏజంటును నిర్ణయించుటకును వోట్లున్నవని ప్రచారముచేయుటకును గూడ శ్రీమతి మోతే గారు రావుగారు, పరివెల రాజగోపాలరాజుగారు, తంగిరాల రామ పోతునూజుగారు తెలిపినట్లు అనుబంధ పనిచేసితిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్లునిస్తామని గ్రామములలో నుత్సాహముజూపుచున్నారు. కమ్మవారికి మలాభిమానముకన్న కాంగ్రెసు అభిమానమే బాగుచున్నది నవంబరు 8 వ తేదీకి యా జిల్లావాసులిది ఋతువుచేయుటలో కేమియునాశర్యముండదు. (కృషియంతిభిరి)

ధమ్మపదము

శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గా సదాశివేశ్వర ప్రసాదబహద్దరుగారు అనువాదములు అనంతరపురుషుడు డగు బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశము లిందుఁ గలవు. పాళీభాషలో ౨౩ సర్గములలో నున్న ౪౩2 గాథ (శ్లోకము) లకు సరియయిన, చక్కనయిన తెలుఁగు వచనరచనము. మూలగ్రంథముగూడ సమగ్రముగా నిందుఁగలదు. హిందీ, ఇంగ్లీషు, కర్ణాట, ప్రాకృత భాషలలోఁ గల పరివర్తనములను. వ్యాఖ్యలను బరిశీలించి అతిజాగ్రత్తతో నిది యనునదిఁజరుజినది. జైన బౌద్ధమతములను గుఱించి విప్రుపరిశోధనముగల పీఠిక గొప్పది గలదు. బౌద్ధమతసంప్రదాయ విషయము కు ముఖ్యమయిన టిప్పణి కలదు. బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశములెట్టివో, బౌద్ధమత మెట్టిదో యీగ్రంథముఁ జదివినఁ దెలియగలదు సుందరమైన బుద్ధచిత్ర మిందుఁ గలదు. మేలుకాగితము. అందమైన నిండు శ్యావ్రికోబైండు. మెల రు ౧-౪-౦.

అవదాన కల్పలత

ఇది మేఘద్రక్షిణవంశవి సంస్కృత భాషలోరచించిన బౌద్ధ గ్రంథమునకు తెలుగుచేత ఇంద్రబోధిత్తులకథలు దానయ భార్యబోధిధులు సార్థత్వము, భూతదయ మొదలగు మాహాత్మ్య సుగర్వములను సంచారసాగరము నుండి తెచ్చి యెత్తి యిచ్చుచున్నది. అనువాదము శ్రీ రామవాసిరెడ్డి గారి సదాశివేశ్వర ప్రసాద్ బహదర్ జయ తిత్తరరాజుగారి బ్రహ్మశ్రీ టూ ప్రభాకరశాస్త్రిగారి పీఠిక గలదు. మెల 13 రు

లొనము:— నరసస్వతికార్యాలయము, జగ్గ

వేదము.

౧3 ప్రకరణములుగ విభజించి వ్రాయబడినది.

ఇట్టి గ్రంథములలో ఇదియే మొదటిది.

ఆర్య సామ్రాజ్య వైభవము, విదేశ సంబంధము, ఆర్య విజ్ఞానవైభవము, ఉపసంహారము, అను ప్రకరణములు చతురస్రము దేహము పులగించును. “సుధ్యాకి గూఢమందుండి ఆర్యు లింకినూతునచి. పూర్వకాతునోడించి ఇండియానుండి నిలిచిపోయిరి” అని పాతకాలలంక ఉగ్రపాత్రో నేర్చుచు స్వదేశప్రీతిని, స్వదేశభక్తిని సమూలమున నశింపజేయుచున్న దు స్పష్టమగును ఖండించి కేవలశాస్త్రవచనోదాహరణములతోను, మాత్స్యములరు, టెలగు, ఏగ్లియను, యెరు టూనుకై క్కుము వ్యసన దాదాపు ౫౦ పాశ్చాత్య విద్వాంసుల ప్రమాదవచనములతోను, భూగర్భశాస్త్రవిద్వాంసులతోను ఈభరతఖండమునందే స్పష్టమయిన దాగులు జన్మించి వృద్ధిచెంది అన్ని దేశములందు తమ నాగరకత్తను వ్యాపింపజేసిరి యను విషయము ఇందు నిర్ణయింపబడినది

మెల 2-0-0, కలికాతైండు 2-8-0. సంస్కృతాంధ్రగ్రంథముల కేటావలయునాకి పంపబడును. ఎ.టి.రు, స్వస్వరూప్రకాశిని, కిలువాకుపాస్టు, మద్రాసు

లాయరు.

ఇది ఒక మాసపత్రిక. ఇందులో చన్నపట్టాము వగయిరా 7 వాయికోర్టుల తాలూకు నాఖ్యమయిన సివిలు, క్రిమినలు రివియూ తీర్పుల యొక్క సంగ్రహము విలుల నులభ్యమైరి. దేశ రివాజు మాటలతో తెలుగుభాషను ప్రయింపబడుచు నుద్రాను ఎట్టేటు లాగిండు అప్ర, గానఉద్యోగశుల అప్రలు పయిని జారికాబడే అన్ని తీర్పుల యొక్క సారము ముఖ్యముగ ప్రయింపబడును. లాలో సంబంధముగల పత్రిక ఆంధ్రదేశములో యిది తప్ప మరేయేదయి లేదు చందాగనము సంవత్సరముకు పోస్టల్ జిరో సహ రు 5-0-0 లు మాత్రము అయియున్నది. చందాగనము దరఖాస్తుతో పంపవలెను. రెండవ సంపుటము 1926. పం. ఆక్టోబరుకెలలో ప్రారంభించడ వచ్చును. లాయరు అఫీసు మేనేజరుగారికి పాగడపేటగను, (విశాఖపట్నము జిల్లా.

హిందూ మహాయుగము

గ్రంథకర్త:

కీ|| శే|| కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం.ఎ. గారు ఈ విఖ్యాత గ్రంథరాజ విషయకు తిరిగి 6 వ కూర్పు అచ్చుత్తింపబడినది. మాతృదేశ చరిత్రాభిగూనియైన ప్రయాంధ్రుడును దీనిని చదివితీరవలయును. ఆంధ్రమున వింపిన చరిత్రగ్రంథ మింకొంటిలేదు. ఇది పతనీయగ్రనుపయోగించబడుచున్నది. ఇందు దేశపటములు, చువ చిత్రపులు కలవు. ధర కాగితపుటైండు రు1-4-0 1-8-0, క్యాకోబైండు 1-8-0. ఎక్కువ సారి కొనువారికి కమిషనువెచ్చును. కానూరు, వీరభద్రేశ్వరరావు, మేనేజరు, లక్ష్మణరావుగ్రంథమాల,

శ్రీ జీవ

గ్రంథకర్త శ్రీమతి కలెంట్ (ఈ గ్రంథము తత్త్వము కథ కాదంబరినిబోధి “శీతాశాస్త్రి సీతా భాగ్య జీవనయా”

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము నామా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి పేధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 18820

వర్తకశిఖామణులకు అమృతాంజనము తరుణము	సీనువెండికి గారంటి నిచ్చెదము ఖరారు ధర	ప్రతి గృహమునందును అవశ్యముగా నుండితిరవలెను
8 నుండి 12 తులముల యెత్తువరకు	8 నైజాలందు పేలాగిన్నెలు, పట్టెలుతట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ దిగున తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, పైన చక్కగా మెరుగువేయబడియున్నది.	
1 గిన్నె మొదలు 3 వరకు	కు 1 కి ధర	రూ 1-1-0
6 " 12 " "	" "	1-0-6
3 డజన్లు ఒకేసారి తీసిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

అలిపోను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ
తంజివిలాసము "ఉమ్మడియా" 2 నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఎవరు దేశభక్తులు?
స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిట్ ప్యాక్టరీ
తపాలావెట్టె రై, మదరాసు.

1964

కాసుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.
కరంచందు చబిల్దాసు, బంగారు వెండినగల
వర్తకులు 437/3 టంకసాలపేధి, సాహుకారుపేట మద్రాసు.

గాస్తును పంపిన క్యాటలాగును ఉచితముగ పంపబడును.

విజ్ఞాన సర్వస్వము (Telugu Encyclopaedia)

జీవితములు, సీతి, మత, సాంఘిక, వైద్య, రాజకీయాదివిషయ
జ్యోతిషము మొదలగు సమస్త విషయములు చర్చింపబడును.
పంపబడును. ఒక్కొక్కసంచియందును రమారమి 100పుట
0. అంచెకూలి అ. 0-8-0. మొదటి సంచికను వి. పి. గా
యదును క్రమముగ బుక్కుపోస్తుగ పంపుచుందుము.
బడును. ఒక్కొక్కసంపుటమునకు అంచెకూలి 0-12-0
సవి మూడుసంపుటములు సిద్ధముగ నున్నవి.
స్కంములను వి. పి. గా పంపగోరువారు
గురుపాయలు పంపవలెను.
యము 7, తంబుకెట్టిపేధి, మద్రాసు.
ద్రాబాదు, డక్కన్.

గంధర్వమహల్

విజయనగరం 3105

1. వృత్తాభినయ రక్షణము కొఱకు ఇదివఱకు ఒక పాఠ
శాల నడుపబడుచున్నది.
2. సంగీత-వాద్యాభినయ స్వత్రసాటకాది విధానము
నుల్లేజక పటముటమను-వీతత్కళాప్రదర్శనమున జీవించు భోగి
నీ నాగవాస యతు కాలింగ దేవదాసీజాతుల నిమృత్యము తొల
గించుటకును, ప్రాథమధర్మలతో నారంభింపబడినది. సంస్కార
పరులు, విద్యాపరాయణులు, జాతీయవాదులు, కళా ప్రద
ర్శకులు కూడ ఆదరింపదగినది—గంధర్వప్రతిక.
3. దేశభ్యుదయమునకు పట్టుగొమ్మ యనదగిన పత.
మందిర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇందు దిన పత్రికలు, వారి
పత్ర పత్రికలు పాఠకుల యుపయోగార్థము ప్రవర్తింపబడుచున
ర. పరిశోధకుల కొఱకు ఉద్బోధములును, జనసామా
న్యము కొఱకు ఆధునిక గ్రంథములును, సంపా
దింపబడి ఉపయోగములోనికి దేబడును. జనసామాన్యము
కొఱకైన గ్రంథావళి సంచార గ్రంథాలయ పద్ధతిలో నడుప
బడును. దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు కూడ ఉపయోగించుకొనఁ
దగినట్లు ఏర్పాటు గలవు.
పై కార్యము కొనసాగించుట ఎల్లరు తోడ్పడప్రార్థితులు.
1. సరిదే సూర్యకాంక్షము. 2. సరిదే లక్ష్మీనరసయ్య
3. మద్దిల అప్పలరాజులు. 4. మద్దిల సన్యాసులు. 5. మద్దిల
పైడిరాజులు. 6. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 7. సాలూర
నూరయ్య. 8. జర్లాపు సన్యాసయ్య. 9. చింతామణి మాణిక్యం,
10. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 11. కూర్మాపు నూరయ్య. 12.
మద్దిగారి అప్పారావు.

సందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0
ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు ముటి
ములు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అందము
వలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజ్వాళు
లేరును. ఈతైలము మంచి సువాసన దలిగి మింగడవలె నుండును
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు- 2000 బాంసు.

కమలాక్రి

(విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహా
రాజా కాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ,
రాయసం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్.టి
సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు
ఆంధ్రదేశసితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల
యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ
శిలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు
ప్రత్యక్ష మగుచుండును.
120 పేజీలు. ఫెదర్వైట్ కాగితము. మంచి అచ్చు. 0-8-0
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము,
మదరాసు